

સામ્રાજ્ય

21-8-70
40 પૈ

toaru

ప్రశస్తమైన
పాలు—

మీరూ అలంట్టో
ఎల్లప్పుడూ
నీడల!

మిల్క్ మేడ్-ప్రశస్తమైన మిగడతో నిండిన
పాలు, పంచదార, A,D విటమినులు కలిపి,
ఎప్పుడూ తాజా, ఎంతో శుద్ధమైనది.

విరపాయకరము, శుద్ధము, ఎంతో నదుపాయము. కాఫీలో దీలో కమ్మతూ
న్నిస్తుంది. కాజామైన, సంపూర్ణమైన నియ్యటి పాల కొరకు ఒక భాగం
నెవలెవారి మిల్క్ మేడ్ కండెన్సెడ్ మిల్క్ లో రెండు భాగాల నీర్లు కలపండి.
A,D విటమినుల భరితమైన మిల్క్ మేడ్ సాధారణమైన పాలకన్న
మంచిది. పరిగ్గా మీ శిశువుకు కావలసినది.

మిల్క్ మేడ్ రుచికి ఆరోగ్యానికి మంచిది

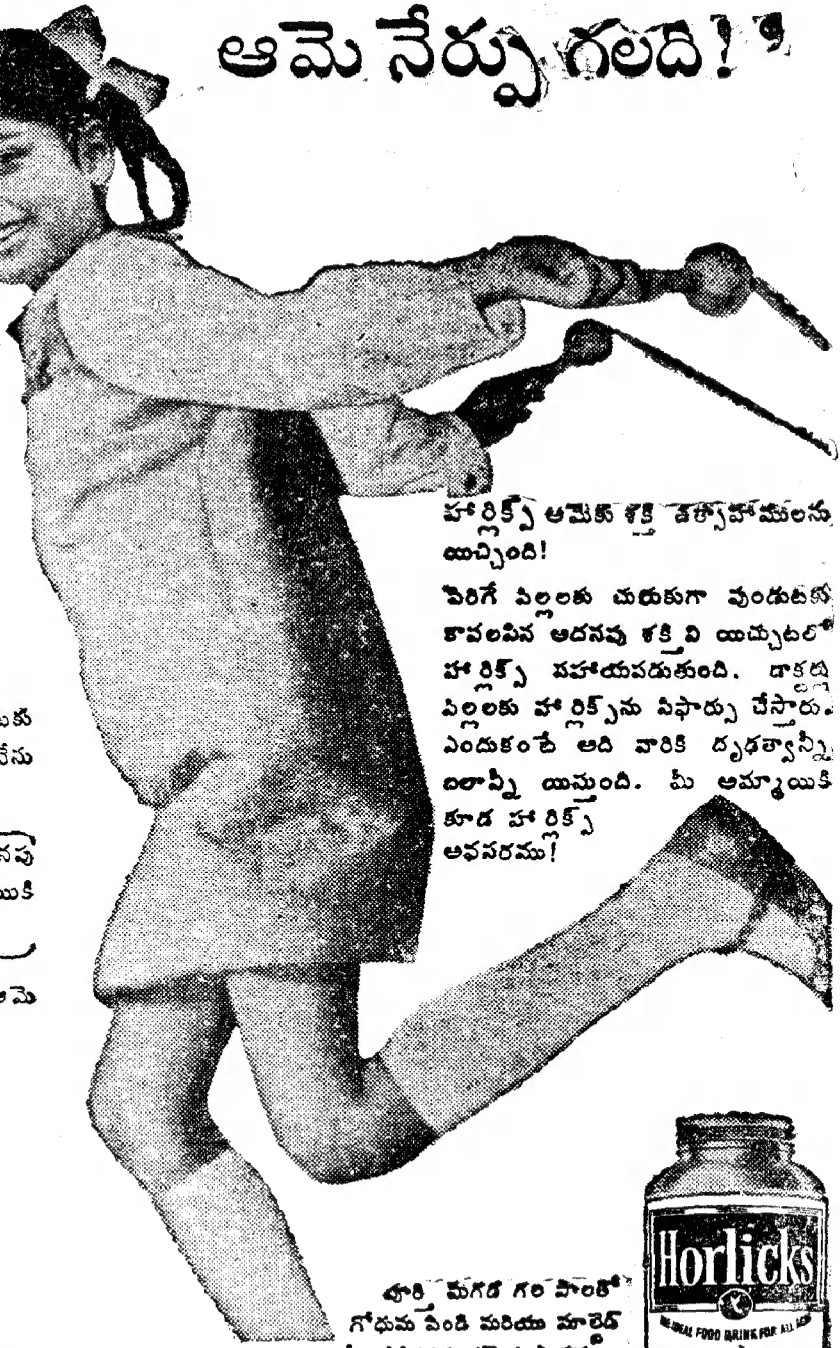
• చదువులోనూ ఆటలోనూ ఆమె నేర్పు గలది! •

కాని, కొన్నాళ్ళకు ముందు ఆమెకు ఎంతో నీరసంగా వుండేది. నేను ఆమెను డాక్టరికి చూపించాను.

డాక్టరు ఇలా అన్నారు: "అదనపు శక్తి కోసం మీ అమ్మాయికి రోజూ హార్లిక్స్ ఇవ్వండి."

హార్లిక్స్ త్రాగటం వల్ల ఇప్పుడు ఆమె ఉత్సాహంతో ఉబ్బి పోతున్నది!

హార్లిక్స్ ఆమెకు శక్తి తోడ్పడడంను యిచ్చింది!

నెరిగే ఏల్లంకు చురుకుగా వుండుటకు కావలసిన అదనపు శక్తిని యిచ్చుటలో హార్లిక్స్ సహాయపడుతుంది. డాక్టర్లు ఏల్లంకు హార్లిక్స్ ను విఫార్యు చేస్తారు. ఎందుకంటే అది వారికి దృఢత్వాన్ని నిలాపి యిస్తుంది. మీ అమ్మాయికి కూడ హార్లిక్స్ అవసరము!

హార్లిక్స్ మగడ గం పొంతో గోధుమ పిండి మరియు మాల్టెడ్ బార్లీ పోషకవంతమైన పోషకములు చేర్చి తయారు చేయబడినది.

హార్లిక్స్ అదనపు శక్తిని కలిగిస్తుంది!

ప్రశ్నానలి' శీర్షిక కి ప్రశ్నలను
వింపేవారు కనుమీద పుష్పంగా
ప్రశ్నలని' అంధ పరిశ్రమ వార
వతక, ముద్రాను—1' అవి
ప్రాయకరుకున్నాము.— సం॥

ఆ రోగ్య నిర్మాణములకు
మహిళలు ఆధారపడునని
ఆ రోగ్య అవారోగ్య పరిస్థితులలో

లోత్ర

గర్భ నిషేధము, ముఖ ప్రసవమునకు

గర్భరక్షక

తేలికకు, ముఖద్వకమునకు
మాదీఫల రసాయనం
ప్రవాహనంబరం బలమునకు, క్రియదీక
సాభాగ్యశాంతి

గరి నవభరములకు పైగా
ప్రసిద్ధి వొందిన బిషకములు.

శేనరి కుటీరం ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
మదరాసు-14.

విజయవాడ

నీకారామ జనరల్ షోర్సు (విజయవాడ)
విజయవాడ.

కుత్సయ

మ్యాథిల్ల లేఖ

17-7-70 నంబిలో 'వాణి' గారు
రాజమండ్రి నుంచి 7-70న ప్రచురితమైన
వాణిపై వ్యాఖ్యానించడం పార్శ్వపక్షానికి. మన
సులో పున్నదాన్ని క్రమశిక్షణ క్రింద ప్రెస్ గ్రామ
టమే నుంచి, పరిష్కరించడం. వారి లేఖపై నేను
కొంత చర్చించడం.

విమర్శలపై మ్యాథిల్లగా వుంటుంది. తప్పు
చేసిన వ్యక్తి జాతినే ప్రేరితి చూపి విమర్శించడం
వల్ల అందుకు విద్వేషం పొందడం వేదనం ఫలి
తం చాలా వికారంగా వుంటుంది.

శ్రీ కృష్ణగారి వ్యాఖ్యానం అనాదు నేను విమర్శిస్తూ
రాదుడం నజబే. వారికి వారికాకపోతే అనువాదకు
లకు ముస్లింలపై పుస్తక కీకా తార్కాణంగా వారి
17-7-70 మ్యాథిల్ల లేఖలో ఒక చిన్న వాక్యం
చాలు. అది "మేడవో గాంధీగారికి ప్రీతిపాత్రు
లయిన మరొకరు, శ్రీ పి నవాజ్ ఖాన్ గారు నేడు
నెలకి మూడు రూపాయల జీతం సంపాదించు
కుంటున్నారు" అంతవరకు వ్యక్తిగత విమర్శ—
జాగానే వుంది. ఇక తర్వాత — వారు ఒకప్పుడు
'కసాయి' వారిని ఎందరినీ రయ్యే కూర్చుంటు
చేర్చించారు" అని వ్రాశారు.

అంతకార యుక్తంగా ముస్లింలను 'కసాయి'గా
మార్చి తమ పూర్వయంలో పున్నది బయల్పెట్టుకు
వ్వారు. తెలుగులో కసాయి అన్న పదం ఆంగ్లంలో
'స్లైటర్స్' అని శ్రీ కృష్ణగారు రాసియుండవచ్చు.
దీనినిబట్టి శ్రీ కృష్ణగారి కలంలో ముస్లింలపై
యన్న కని తేలుతెల్లమవుతుంది.

శ్రీ కృష్ణగారు మేడవోగాంధీగారిని విమర్శిస్తూ
ముస్లింలను పణంగా పెట్టుకోవచ్చు. వారి కలం
పడునట్లే బి.ఎ. యన్. పరీక్షల విషయాన్ని, ముస్లిం
మర్యాద కుటుంబాలను రాక్షసుగా మార్చి అరుగడియ
వచ్చుతేడు.

మేడవో గాంధీగారు ముస్లిం వోట్లు సంపాదిస్తూ
నికీ ముస్లింలను వెనకేసుకుంటూ రావడం లేదు.
భారత్ ముస్లింలకంటే హిందువులు తక్కువా? ఇది
విర్వివాదాంశం. మై నారిటీ వోట్లకై మెజారిటీ
వోట్లును పదులుకునేంత వెర్రి ఆ డకాదు శ్రీమతి
గాంధీ. ఉన్నదన్నట్లు ప్రాక్రమించి గనుకనే
అమెపై జననంఘం, ఆర్. యన్. పి. సంస్కర
కానం.

మతకలహాల్లో ఎక్కువ శాతం ముస్లింల వలననే
జరిగినవని హాం మంత్రి చివాన్ చెప్పినట్లు, వాణి
గారు [రాజమండ్రి] వ్రాశారు. మరి శ్రీమతిగాంధీతో
హిటు, మరికొందరు అధినేతలు పై వాక్యానికి వ్యతి
రేకంగా సంభాషించారే! వాటి సంగతేమిటి?—

దక్షిణ భారత్ లో పుస్తక శాంతి, స్నేహ సుమధ్యా
వారు ఉత్తర దేశంలో లోపించాయి. దానికి కారణం.
నిమ్మజాతులని, మేళ్ళచుల్లని, వికృష్టంగా ముస్లింలను
తరిమి కొట్టడమే!

అది వాణి గారు గ్రహించాలి.
అంతెందుకు 1964 లో బండమండ
రూల్స్ లోను, దరివాజ్ లోను జరిగిన మతకల
హాల్ ముస్లింలు వివేకవంతులు వల్లెలకు వల్లెలు
ఒకే రోజులో శవం గుట్టలలో నిండి పోవడానికి
కారకులైనారు. ఈ న్యూస్ ప్యాపర్ల ఉన్నదన్నట్లు
నిమిత్తక ప్రకటించింది? నమయించబడింది కాబట్టి
ప్రస్తున్నాను. ఆ తరువాత అప్పుట రైల్వే యుద్ధ్య
గులు కొండరాంధ్రులు—కొన్ని ఆంధ్ర ముస్లిం
కుటుంబాలను తమ యిండ్లలో పెట్టుకు రక్షిం
చారు. కావాలంటే అక్కడ ఆ నమయంలో పుస్తక
ఆంధ్ర కుటుంబాలను కనుక్కోండి. [ముస్లింలను
రక్షించిన ఆంధ్ర సోదరులు ప్రతికా ముఖం ఎలా
వారిని రక్షించింది తెలుసు—ముస్లింల విరోధిత్వం
బయల్పడుతుంది].

నిరవధాని చేసే ఒక వ్యక్తిపై చెయ్యి చేసుకొంటే
అతనిలో నవనమోతవరకుంటుంది? రెండు దెబ్బలు
లిని మూడోసారి తిరగబడదు.

ఇక్కడ చర్చ ఎవరు ముందు ప్రారంభించారన్నది
కాదు. ఎందుకీలా ఒకళ్ళపై నొకళ్ళు ద్వేషాన్ని పెంచు
కుంటున్నారన్నది.

ఉత్తర భారత్ లో ముస్లింల దుస్థితి ఇక్కడ
వివరిస్తే చర్చిలో చర్చణమే అవుతుంది. కొన్ని చోట్ల
ప్రాణాలరక్షణలో పుచ్చుకొని ఎన్నడో పునద్రవం
ముంచుకొన్నందోనని నిద్రపాటున్నారు.

ఇక యిలా ఈ పుర్రరాంలను రాసుకొంటూ పోతే,
దూషణలకు ఎక్కడ దారి తీస్తుందో నన్నభయం
పుడందే.

రష్యోలో ముస్లింలకు పరిష్కరించిన పరిరక్షణ లేదు,
స్వయంభూతం అంతకంటే లేదు. పోస్టాన్ ప్రజకు
తేని వ్యక్తి స్వయంభూతం వాక్యాలంభూతం భారత్ ప్రజ
కున్నది. అందుకే — ఎన్నోరకాలగా మతోన్మాదం
తలెత్తితూ, మేల్ పుణాతియని చులకనగా జూనినా
భారత్ నీ దీని ముస్లింల ప్రవృత్తి శంకించడం
భావ్యం కాదు.

వాడుకుంట్ల స్వలయజనాంకై కొన్ని జాతుల
నిరికించి చెల్లాటాడటం ఆయా పోస్టిలకు సిగ్గు చేటు.

ముస్లింగాని, హిందూగాని, మత జాతీయుడు
గానీ ప్రభుత్వానికి ద్రోహం తలపెట్టే వానిని భారత్
ప్రజకు ద్రోహం తలపెట్టే వానిని వ్యక్తిగతంగా
విమర్శించడం పార్శ్వపక్షానికి.

తప్పులేమై నా యుంటే తెనుగు సోదరులు సోదరి
మణులు నన్ను క్షమిస్తారని తెలుస్తాను.

యస్సే. నజీర్, [ఖర్ఖూర్]

* జవాబు
శ్రీ శ్రీ కృష్ణగారు 'బుచ్చర్స్' అన్న మాటని
వాడారు. శ్రీ నజీర్ గారు సూచించిన 'స్లైటర్స్' అయిన
వాడి ఉండక పోవచ్చు—'స్లైటర్స్' అని రాసి ఉండే
వారు! నాకు తెలిసినంతవరకు శ్రీ కృష్ణ 'కసాయి'
వారంటే మహమ్మదీయులని అర్థం రావాలని కోరు
తున్నట్లు కనిపించదు. ['కసాయి' అనేమాట అరబ్బు
భాషనుంచి తెలుగులోకి వచ్చిందని వినికిడి. అరబ్బు
కన్నా ముస్లింల నుంచి కూడా ఈ దేశంలో ఆ భోట
కులు ఉండేవారని వా నమ్మకం!— అనువాద
కుడు.

నిశ్చలముగ జేయు
య్యదువుగ వ్రాయుటకు

కృష్ణవేణి
ఇంక

Selling Agents
NATIONAL PRODUCTS SYNDICATE
292 T. H. Road, MADRAS-61.

లిప్టన్ రూబీ డస్ట్

డస్ట్ టీలల్ చక్రవర్తి

“జానామాత్రములో తయారయ్యే
మధురమైన టీ. ఎక్కని రంగు,
కమ్మని రుచి. అదే రూబీ డస్ట్ -
డస్ట్ టీలల్ అధినేత.
రూబీ డస్ట్ పొదుపరికూడా,
ఏ యితర డస్ట్ టీలకన్న ఎక్కువ
కప్పుల టీ యిస్తుంది.
నేడే వెళి పొట్టము రూబీ
డస్ట్ కొనండి.

లిప్టన్ అంటే మంచి టీ

LIPTON

ఒక వరిదేం రీడర్, 'ఆంధ్ర ప్రాంతాని' మూడు రేడియో, స్టేషన్లు ఉన్నాయి. కాని తెలంగాణాకి ఒక్కటే ఉంది.... ఇక తెలంగాణా వారి ఎలా ముందుకి రాగలరు? అన్నారు. ఎందుకు రాగలరు? ఒకే రాష్ట్రంలో ఉన్న తెలుగువాళ్ళని [ఆంధ్రావోళ్ళని] కనిపించేలా రాజధానిలో కూడా ఉండ నివ్వక గెంటివేయాలంటున్నారుగా? మరి ముందుకి రాకపోవటం ఏమిటి? ఆంధ్ర రాజధానిలో ఆంధ్రా వాళ్ళు ఉండకూడదు! కాని కేరళీయులు, తమిళి యన్లు ఉండవచ్చును! ఎంత జాతీయతా భావం.

హైదరాబాద్‌ని, విజయవాడలో కాదు పోల్చుకో నలసింది. మద్రాస్‌లో పోల్చండి, బొంబాయిలో పోల్చండి! ఆంధ్రాలో కరువులకు అవకాశం లేదు. ఎప్పుడూ నవ్వుకాములంగా ఉంటుంది. 'అన్న పూర్ణ' అని పేరు ఉంది. దేశంలో అన్ని ప్రాంతాల కంటే హైదరాబాద్ మాత్రమే సంవత్సరంలో ఎక్కువ కాలం సమశీతోష్ణ స్థితిలో ఉంటుంది. వాస్తవాత్మకంగా హైదరాబాద్‌కి తక్కువ వరి ప్రేమీ లేదు. మరి ఎందుకు అభివృద్ధి చెందలేదు. ఒక్కటే కారణం! అది ఆంధ్రాలో ఉంది గనుక, ఆంధ్రులు ఆరంభ శూరత్వం గలవారు మాత్రమే గనుక! మద్రాస్ రేడియో స్టేషన్, బొంబాయి స్టేషన్ దేశంలో ఎక్కడయినా వినవచ్చును. కాని మన హైదరాబాద్, విజయవాడలను వినగలమా? అంటే, లేం! అని చెప్పుకోవాలి కి సిగ్గుపడాలి! ఆంధ్ర సరిహద్దులు దాటితే తెలుగు మాట్లాడి నీళ్ళు వదులు కోవాలి! బ్రదర్స్! ఎన్నయినా రాయండి, ఎంత అయినా అంజడి చేయండి, కాని వెనుకబడి ఉన్నది తెలంగాణా కాదు, దక్షిణాది రాష్ట్రాల్లో పరిస్థితి మొత్తం 'ఆంధ్రావదేక'!

ఉత్తరాలు

నమకబడి ఉంది. తెలంగాణా గోడవల్లో బడవ ఉమ్మడి కర్మాగారాన్ని మూడు ముక్కలు చేసి, మూడో ముక్క 'ముమ్మి'గా వడవేస్తే వోరెన్‌న ఆంధ్రుడు లేడు! ఇక ఆంధ్ర ప్రభుత్వం నరేనరి! నెక్కుంటే సూర్యనారాయణ, [జాన్‌సగర్] గుజరాల్.

సీ రి యల్

జాన్‌సగర్ గారి కలంనుండి వెలువడుతున్న 'ఆరాధన' సీరియల్ బాగుంది. ఇక పోతే 'ఆవరా జిత' నవల వారి బాగున్నది. 'రాధ' పాత్ర వారి రమ్యంగా చిత్రికరించారు.

రచయిత్ర విజయలక్ష్మిగారి 'క్రిత సీరియల్' 'ఆవరణలో ఆభ్యుదయం' మొదటిలోనే మా అందరికీ నచ్చింది. ప్రతీవారం ప్రతిక పాఠకులను యీ విధంగానే కప్పిస్తూ ఉండాలని కోరుతూ—

కుంచం సుబ్బలక్ష్మి, కుంచం వాగమణి, పి. కృష్ణ, [యలమంచిలి].

* * *

'క్రితం వారం ప్రతికలో మాధవీంధ్ర అరణ్య గార్ల లేఖను చూచి ఈ లేఖ రాయాలనుకున్నాను. రచయితల ఎన్నుకు ఒకే పై లో రాయాలను కోరు రాయరు కూడానూ, ముఖ్యంగా, యలమంచి జాన్‌సగర్ గారు యింతకుముందు మంచి ఇతి వృత్తములు గల కథలే అందించారు. కథ రాయడ మంటే మనమనుకున్నంత సులభం కాదు సుమండి. విమర్శ అవసరమే నేను కాదనను. అంత మాత్రాన రచయిత్ర వారి అభిమానులు అని చెప్పలేను. కాని జాన్‌సగర్ గారి 'ఆరాధన' మాత్రం కథామమృత పుష్ప దని అందులోను 'కళకు' సంబంధించినదని యింతకు పూర్వం నేను ఈలాంటి కథ అవిడ రచించి ది కదవలేదని కూడిగా చెప్పగలను. 'ఆరాధన' వారి బాగుంది. అదిలోనే మమ్మల్ని అకర్షించింది. ఇలానే కథ దిగువు నడంకుండా నడవాలని ఆశిస్తాను. రచయిత్ర జాన్‌సగర్ గార్ల మా అభినందనలు. మాధవి అరణ్య గారు మాత్రం ఏకీభవించక పోయినా సర్వాలేదు.

కడవల్ల రాజు [కెంగుళూరు].

కార్టూన్లు

డి.17-7-70 వారప్రతికలో 'జయదేవ' 'బాబు'గార్ల 'మొగుడూపెళ్లం' కార్టూన్లు, 'అర్జుకారి' చూడడం తటస్థించింది! కార్టూన్లు చాలా బాగున్నాయే!...నిన్నేనా మగవాణ్ణి చవట దర్శనమైతే తీర్చిదిద్దటానికి—కార్టూన్ [చిత్ర]కర్తలు వారికి వాడేవారే!!!

—డి. టి. రవిశంకర్. [గుజడం]

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు వంతులుగారు

పు.కవారం : 21-8-70
ప్రచురితమైనది : కావల మోగి ఉద్ధ సంఘము : 63 సంఘిక : 49

ప్రచురితము : 1908
ముఖ్య సంపాదకుడు :
శివలెంత శంభుప్రసాద్
ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
కె. తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

రీప్లయ్	
సంవత్సర చందా	26-00
6 మాసముల చందా	13-00
3 మాసముల చందా	6-50

విజయవాడ ప్రతికముణిక	
ముద్రాపత్రం: లేఖ (చిత్రకావ్యం) (కీ సాంఘ్య)	
కథలు :	
నేను విద్యార్థి కాదు	17
నేనేం చేయగలిగాను	32
సీరియల్ నవలలు :	
ఆరాధన	24
ఆవరణలో ఆభ్యుదయం	40
పద్యపూహం (నాటకం)	48

వ్యాసాలు, శీర్షికలు, సినిమా :

ఉత్తరాలు — 2, ఈమె కార్టూన్ — 5, న్యూడింగ్ లేఖ — 6, ముగ్గురు మూర్ఖులు — 8, జోక్స్ — 13, ఆకాశవాణి కలుపు — 14, ఒక వారం వివరీతం — 15 కూరలూ—గుజాలూ — 23, రంగులరాట్నం — 28, వారసలం — 30, చిర్రవధం — 35, బ్రహ్మ కథా సంఘటి కథలు — 36, మానవ స్థితిగతులపై వాతావరణ సూచన — 38, మంత్రవర్షం — ఒక వనిత మాత్రమే — 47, ప్రశ్నావళి — 53, జపాన్‌లో బానకీ — 54, బాసురేఖ (ఇంటర్వ్యూ) — 56, చిత్ర సమీక్ష, సినిమా — 58, సినిమా డైరీ, మాకు తెలుసా? — (6), పిచ్చాచలీ — 63, పుస్తకాలు — 64.

21-8-70

శ్రీ లక్ష్మీ విజ్ఞాన పబ్లిక్ నెం. 13 పత్రికములు

సిలు తీయబడిన కీ సాంఘ్యపను

15	29	26	16
21	24	23	18
22	19	20	25
28	14	17	27

వివేకాలు :

డి. ఎన్. ప్రకాశ రావు,
పి. బా. రు.

నా తదే శంమిద మిలభియోగాన్ని
 ఆమోదిస్తున్నాం. మిమిద మా
 అభియోగాన్ని ఆమోదించండి

చూడండి.
 అతనికి బలం
 వస్తున్నది

ప్రతి సంవత్సరం
 మూడు వందల కోట్ల
 పన్నుల
 ఎగవేత

ఎంబలభం
 చిలి
 కూడ దొరికింది

ప్రతిపక్షం

ప్రతి సంవత్సరం
 నాలుగు
 కోట్ల
 అప్పులు

ఎంత అసభ్యతగా
 ప్రవర్తిస్తున్నావో
 ఈ అమ్మాయి
 నాది

యస్.యస్.

సంఘటన
 ప్రకారం

COMMON

వోట్లకోసం పాట్లు - రాజధాని చరిత్ర

“ఒక గుర్రం వాలు వా రాజ్యం నిలుపు కోసం వానికే?” అంటారు ‘షేక్స్పియర్’ పాటకంలో ఒక పాత్ర. అది ఆ ఇంగ్లీషు కవి వాడిన మాటలు.

‘ఒక వోటు వాలు వా రాజ్యం నిలుపుకోవడానికి’ అనే నినాదం నేడు న్యూఢిల్లీలో వినిపిస్తూ ఉంటోంది. కొన్ని ఉదాహరణలు చెప్పిస్తాను.

అస్సామ్‌లో రెండవ నూనె తుదొక్క కర్మాగారం పెట్టాలనే ఉద్దేశం ఒక దానిని అక్కడివారు కొందరు లేవదీశారు. పెట్రోలియం కౌన్సిల్ దాక్షిణ్ త్రిగుణానేతీ అస్సామ్ నంగలి బాగా తెలుసు. ఎండలో అస్సామ్ మంత్రి తులకన్నా అస్సామ్ గురించి ఆయనకి ఎక్కువే తెలుసునేమో! ఏమయితేమీ! ఆయన పార్లమెంటులో మాట్లాడుతూ, తమకి అస్సామ్ ప్రజలపట్ల ఆసక్తి ఉన్నందున సానుభూతి ఉన్నప్పటికీ ఈ కోరికని తీర్చటం కష్టం అన్నారు. దీనికి కారణం, అస్సామ్‌లో ముడి నూనె లేకపోవడమే అన్నారు. కానీ, కొంతకాలం తర్వాత ప్రధాన మంత్రి మేడమ్ గాంధీగారు అంజడి చేసేవారిని సమాధానపరచడానికి అస్సామ్‌లోని కర్మాగారం తీర్చి నిధానికి వదిలివేల బుచ్చుందాకా పెంచదని నట్లు వెల్లడించారు. అప్పుడు ఆమె భారత దేశానికి అర్థిక మంత్రి కూడా.

బరవుని కర్మాగారాన్ని ముందున అధారంగా కల ముడి నూనె ఉద్ధి చెయ్యటానికి కట్టారు. ఇప్పుడూ దాన్ని నల్లరికల ముడినూనె విశుద్ధీకరణానికి నగి సోయట్లు మార్చాలి. అస్సామ్‌లో అంజడి తగ్గి పోయిందాని వోట్లు ఎటు వద్దాయో చూడాలి.

ఒక్కొక్కరికీ ఒకటి...

మేడమ్ ఇందిరాగాంధీ ప్రభుత్వం నిలవటానికి శ్రీ డాంగేగారి కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఎంత ఆవరణమో ద్రావిడ మున్నేట్ర కణగం కూడా అంత ఆవరణం. తమిళనాడు ముఖ్యమంత్రి ప్రణాళికా సంఘం సమావేశం నుంచి ‘చాక్లెట్’ చేశారు, ఉక్కు మిల్లు కోసం, పెన్సిలూరు ఇంకా ‘శత్రు శిబిరం’లో ఉంది కాబట్టి ఆ రాష్ట్రాని కొంత ‘తాయిం’ ఇవ్వవలసి వచ్చింది. దీని ఫలితం ఏమిటంటే అప్పటి అర్థిక మంత్రిగా కూడా ఉంటున్న మేడమ్ ఇందిరాగాంధీ గారు తొలుతూ బెలుకూ లేకుండా చూడు రాష్ట్రానికి సూచన ఉక్కు కర్మాగారాలు ఇస్తామని ప్రకటించారు.

మళ్ళీ మళ్ళీ చెందిన మండిత కృష్ణకాంత్ మంత్రిగారు తమ పేరు ప్రతిష్టలు పెరగటానికి తమ ప్రకటన ఒకటి చేశారు—ప్రతి ఏడాది 10 లక్షల టన్నుల ఉక్కు తయారుచేసే కర్మాగారం ఒకటి నెలకొల్పటం జరుగుతుందని అన్నారు. ఈ ప్రకటనతో తమ అధికారం పెరుగుతుందని ఆయన ఆశ వద్దారు.

‘సేషన్ల కవున్సిల్ ఫార్ ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ ఒక నామిక రివ్యూ’ అనే సంస్థ ఉంది. ఆ సంస్థ వారు ఉక్కు ఉత్పత్తిని గురించి పరిశోధన జరిపి వయి నిర్ణయానికి విరుద్ధంగా ఉండే సూచనలు చేశారు.

డాంగే, ద్రా. ము. క.

ఇటీవలే కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద విశ్వాసరహిత తీర్మానం ఒకటి వచ్చి పోయింది. అది వోడిపోవడానికి సాయపడ్డవారిలో శ్రీ డాంగేగారి కమ్యూనిస్టులు, ద్రావిడ మున్నేట్ర కణగంవారు ఉన్నారు. ఇరు తెగల వారూ దేశ భక్తులే. ద్రా. ము. క. భారతదేశం నుంచి తమిళనాడు విడిపోవాలనే పార్టీ—

కాంగ్రెసు చీలిక తర్వాత శ్రీమతి అరుణా అసోసియేషన్ మేడమ్ ఇందిరాగాంధీకోసం ఒక వేదికని సృష్టించారు. విద్యావంతులయిన తాలిఫీవారు, రిక్తా వారు వీరందరిలోనూ కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగులకూడా ప్రధానమంత్రిని అభినందించటం ప్రారంభించారు. బాంకుల జాతీయం సోషలిజానికి ఎంత దోహదకారి అయినదో గ్రహించి మేడమ్ గాంధీగారిని అభినందించారు.

శ్రీమతి అసోసియేషన్—మహమ్మదీయ, అయిక్కుకీ ఒక విప్లవం. ఆమె పుట్టివది బెంగాలీ హిందువుగా, ఆమె పెళ్లి చేసుకున్నది ఒక ముసల్మాను. దీనికి తోడు ఆమె కమ్యూనిస్టు కూడా.

కొంతకాలంగా జనసంఘీయులు, కమ్యూనిస్టులు కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగులని లోబరుచుకోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఇంకా కమ్యూనిస్టులతోనే వారుకుడు శ్రీ ఎస్. ఎమ్. టెనర్టీ ఎప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగుల ఉద్యమాల్లో ఎప్పుడూ ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తూ ఉంటారు.

వోటు అధికారం

మేడమ్ ఇందిరాగాంధీగారికి వోట్లు కావాలి. శ్రీమతి అసోసియేషన్ ప్రభుత్వోద్యోగుల మీద అధికారం కావాలి, మూడు ‘సే కమిటీ’ అక్కరలేదని మేడమ్

గాంధీ ప్రధాన మంత్రిత్వంకింద శ్రీయుతులు చవాన్, మొరార్జీ దేశాయలు నిర్ణయించారు. దీనికి మేడమ్ గాంధీ బాధ్యత కూడా ఉంది. కానీ, ఒక వాడు చాలా తుక్కుగా మూడవ సే కమిటీని ఏర్పాటుచేయడనే ప్రతిపాదన వచ్చింది. దానికి ‘సేనే కారకుడు’నని జనసంఘ నభ్యుదయ శ్రీ ఎమ్. ఎల్. సోదీ అన్నారు కానీ శ్రీ డాంగే ‘అవసరాని బట్టి నేతనాలు’ అన్న నినాదాలు లేవ రియ్యటంతో ఆయనదే వయి చెయ్యి అయింది— వోట్లు వేసేది ఆయనే కానీ శ్రీ సోదీ కాదుకదా! హిమాచల ప్రదేశ్ కథ

ఈ వారం కొత్త రాష్ట్రం ఒకటి పుట్టింది. దీని వెనుక చాలా పెద్ద కథ ఉంది. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ పార్థా, మేడమ్ ఇందిరాగాంధీ వీరిద్దరి కుటుంబాల మధ్య ఎంతో కాలంగా స్నేహం ఉంది. నజలాల్ కమిషన్ నభ్యుదయ అందరూ బతికి లేరు. అయినా నిజం ఎప్పుడూ బయటపడి తిరలి. పనలాల్ నింఘం అభ్యుదయనితో కొందరు ‘హిమాచల ప్రదేశ్’ విడిగా ఉంటే ప్రధానమంత్రి నెహ్రూ కుమార్తె అయితే శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీకి సంతోషంగా ఉంటుంది అని చెప్పారు. అప్పటినుంచి హిమాచల ప్రదేశ్ విడిగా ఉండిపోయింది. ఇప్పుడు అది రాష్ట్రం అయిపోయింది. పంజాబ్ ఇంతకముందే చీలిపోయింది. భారతదేశంలో రిపాలన సన్నంగా లేని రాష్ట్రాలూ ఏవంటే ఉత్తరప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, పంజాబ్, హిమాచల ప్రదేశ్, హర్యానా. దివలి మూడో రాష్ట్రాలూ పరిపాక్షిక రాష్ట్రాలు.

ఇదంతా చూసిన డిల్లీవారు కొందరు తమకి విడి రాష్ట్రం కావాలంటున్నారు. ఈ ‘కొందరు’ ఎవరు? ఉద్యోగాని మేడమ్ గారు, స్నేహిని కోత వారు.....

డిల్లీకి రాష్ట్రం స్థాయి ఇస్తారా? ఇవ్వరు. ఎందుకంటే, ఇక్కడ జనసంఘం బలం ఎక్కువ. రాజకీయాలు చాలా అలాగ ఉంటే వ్యాయా వ్యాయాలు చూస్తే అప్పుడూ రాష్ట్రం స్థాయి కూడదనే అనిపిస్తుంది.

భారత రాజధాని

డిల్లీ భారతదేశం అంతటికీ రాజధాని. దానికింద కొన్ని చుట్టు పక్కల గ్రామాని చేర్చినంత మాత్రాన అది పెద్ద రాష్ట్రం అయిపోదు.

ఇది వృద్ధులకు అర్థం చేసుకున్న వర్కర్ పటేల్ ఢిల్లీకి రాష్ట్ర స్థాయి ఉండరాదన్నారు. ఆయన చనిపోయారు. ఆయన చేసినది ప్రతిదీ తప్ప అన్న సిద్ధాంతాన్ని అవలంబించిన వందేత నెహ్రూ ఢిల్లీ రాష్ట్రాన్ని వృద్ధులచే.

అప్పట్లో ఢిల్లీకి చీఫ్ కమిషనర్ శ్రీ శంకర్ ప్రసాద్. ఆయనకి కీర్తికంఠూరి హెచ్చు. అప్పటి దేశీయంగా వ్యవహారాలమంత్రి వందేత కట్టా. ఆయనకి వాదాలత్యం హెచ్చు. ఢిల్లీ రాష్ట్రానికే సంబంధించిన వదేనీ స్వీకారం ఒక వందేరి కింద జరిగింది. వందేత కట్టా ఎంతో గంభీరంగా 'ఢిల్లీకి రిజర్వేషన్లు ఉంటాయి. అది 'ఎ' తరగతి రాష్ట్రం అవుతుంది.' అన్నారు.

మాయం అయిన మంత్రి

కొంతకాలం అంతా సరదాగా గడిచింది. ఆ తర్వాత 'పేచీలు మొదలయ్యాయి. మంత్రులు వాగ్వివాదాలలో మునిగిపోయి దేనిని జరిగనివ్వడానికి కారు. ఈ గొడవకంటా కారకులయిన వందేత నెహ్రూ ఒక నెల రోజులు విశ్వ ప్రయత్నాలు చేసి తమవల్ల పీలుకాదని సంస్కరణ ప్రయత్నాలు వదులుకున్నారు. ఒకనాడు ఉదయం, 'ఆరోగ్యశాఖామంత్రి డా.మశిలా నయ్యర్ ఏక్కడికో వెళ్లారు, జాడ తెలియటం లేదు, అనే వార్త ఢిల్లీలో వినిపించింది. అమె కోసం ఎందరో వెతకటం ప్రారంభించారు. చివరికి వెతికి పట్టుకుని వెనక్కి తీసుకు వచ్చారు. అవయవ ఒక పెద్ద వింత రిగింది. సభాపతిగా ఉంటున్న శ్రీ సింగ్ ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు, ఆరోగ్యశాఖామంత్రిగా ఉంటున్న డా. నయ్యర్ 'సభాపతి' అయ్యారు, ముఖ్యమంత్రిగా ఉంటున్న శ్రీ బ్రహ్మ ప్రకాష్ మామూల. మంత్రి అయ్యారు. శ్రీ బ్రహ్మ ప్రకాష్ కీ తమ బాధ్యతలు బాగా తెలుసు కాబట్టి ఈ చివరి గౌరవం జరిగి ఉండవచ్చు.

ఇంతలో శ్రీ నెహ్రూకి ఈ విషయం మీద అసక్తి పోయింది. ఢిల్లీ రాజకీయ వ్యవహారాని పట్టించుకొనటం తగ్గించారు. ఇంచుమించు అందరూ రాష్ట్రపు సర్పిర్లుగా సంఘంవారు ఢిల్లీ రాష్ట్రం ఉండరాదన్నారు. ఆ ప్రకారంగానే ఎంతో వంక స్థాపకులు వందేత గౌరవవల్లభ్ పంత్ గారు ఢిల్లీ రాష్ట్రాన్ని రద్దుచేసి ఢిల్లీ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ ఆ రాక్షస వృద్ధి చేశారు. ఢిల్లీ నగరాన్ని, వరిసరాని దీని కిందకి తీసుకు వచ్చారు. పాత మునిసిపల్ పరిపాలన నవ్వంగా నడిచి ఉంటే ఈ రాక్షస వృద్ధి కూడా నెగ్గేదే...

బాలాజీ

వందేత వంతా తర్వాత గుల్షారీలాల్ సందాగారు వచ్చారు. వారు అప్పటిలోనూ ఎంతో విజయావంతంగా వోడిపోతూ ఉంటారు. వారి ఆలోచన మట్టి కరిగిన నీరువలె ముప్పన్నంగా ఉంటుంది.

అందరేమోనా వారు ఢిల్లీకి 'మూడు అంచెలు' కం వద్ద తిని ప్రవేశ పెట్టారు. దీనినే ఢిల్లీ మెట్రో పాలిటన్ కౌన్సిల్ అన్నారు. ఢిల్లీలో వివిధ మున్సిపాలిటీలు సవ్యంగా వని చెయ్యటానికి తగ్గ ఏర్పాటు చేసి బహుళ ఆ ప్రాంతానికి అవసరంగా రాష్ట్ర స్థాయి కల్పించారు..

ఇంతలా అవగాహన చేసుకున్న డా. ఎ. ఎస్. డా.

ఢిల్లీ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ రద్దు చెయ్యాలని నూచించారు. ఇది సరయిన నూచన.

ఢిల్లీ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన 'పేచీలు పోరాంటే ఒకటే మార్గం— ఉత్తరప్రదేశ్, తర్వాతా మంచి తీసుకున్న గ్రామాని వాటికి తిరిగి ఇచ్చేసి పాత, కొత్త ఢిల్లీలో జూని పురపాలనాని కల్పించటమే.

హబ్బో హబ్బో గావుండేవారికి ట్రాన్స్ ట్రాన్స్ నాణ్యమైన లో ఉడుపులు

బనయన్లు, పెన్లు, అండర్ ప్యాంటులు.

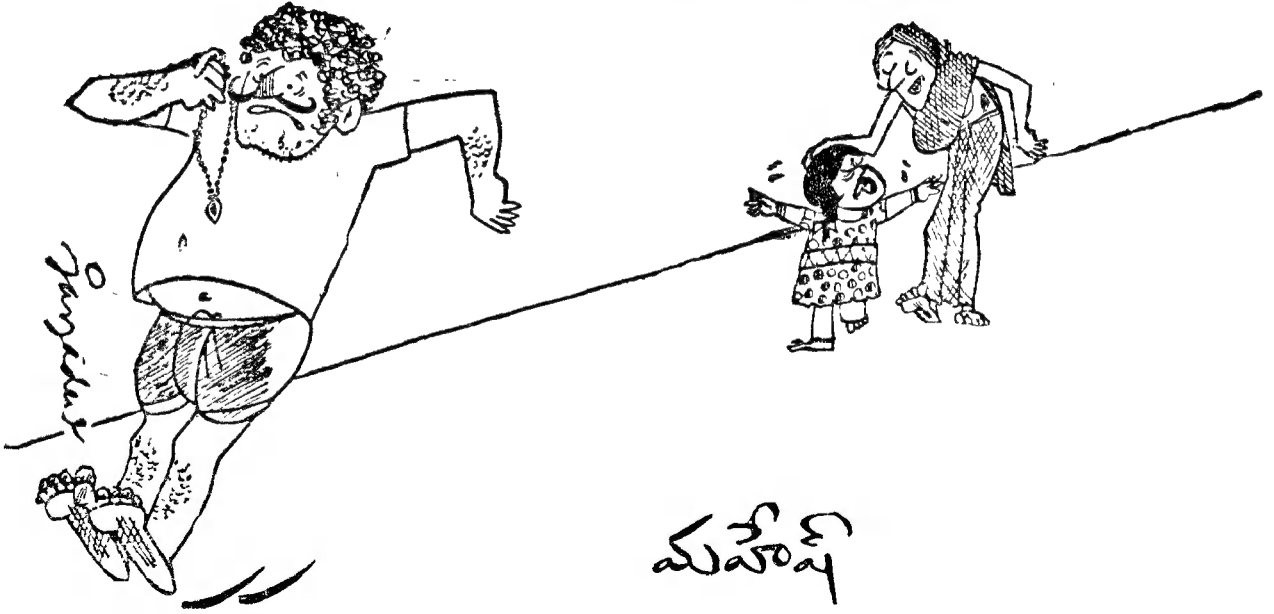
వనిచేసేటప్పుడు, ప్రయాణించేటప్పుడు, ఆడుకొనేటప్పుడు లేదా ఇంట్లో వున్నప్పుడు ట్రాన్స్ లో ఉడుపులు వేసుకోండి! బనయన్లు, పెన్లు, అండర్ ప్యాంటులు అనేక ప్రజలలో తెలుపుజేసినట్టే, తెలుపుజేయనట్టివికూడా లభ్యంకాగలవు. అతి శ్రేష్ఠమైన ఈజిప్షియన్ నూలుతో తయారుచేయబడినందున ఇవి అతి తెల్లగావుండి, మెలిరకమై అరుకుకున్నట్లు సరిపోగలవు. అలా పెడల్పుచేసి, ఇలా దూరపోండి. ఒకసారి ట్రాన్స్ లో ఉడుపులు వాడతే సర్వదా ట్రాన్స్ లోనే కొడుతారు. నడే ట్రాన్స్ లో ఉడుపులు కొనండి.

సాల్ పెర్లింగ్ ఏజెంట్లు: టి.టి. కృష్ణమాచారి అండ్ కంపెనీ మద్రాసు. పెద్ద పాపు లిమిటెడ్ కలెక్టర్.

ముగ్గురు
మూర్ఖులు

అబద్ధ ఉపోద్యం

మహేష్

■ 'తాత్యంగా మాట్లాడడం అనేది మొదటినుంచీ రావాలి' అన్నాడు బిడంబరం.

'అవును. మధ్యను నేర్చుకొన్నట్లయితే, బావయ్యవలె దొరికిపోతారు' అన్నాడు చూడామణి.

'బావయ్య విషయం యేమిటి?' అని చండ్రరావు ప్రశ్నించగా, చూడామణి చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

ఒక జమీందారువద్ద బావయ్య అనే బంట్రోతు ఉండేవాడు. 'బావయ్య లెలివి తక్కువగా మాట్లాడతాడు' అని అతన్ని అందరూ పేళన చేసేవారు.

'అందరూ పేళన చేస్తుండడం వలన బావయ్యకు తాత్యంగా మాట్లాడాలని బుద్ధి పుట్టింది. ఆ ఊళ్లోనే బావయ్య బంధువు వెంకయ్య అనే అలను ఉన్నాడు. 'వెంకయ్య చాలా తాత్యంగా మాట్లాడతాడు' అని అందరూ అనేవారు. అందు చేత బావయ్య వెంకయ్య వద్దకు వెళ్లి 'తాత్యంగా మాట్లాడే సూత్రాన్ని చెప్ప' మని కోరాడు.

'తాత్యంగా మాట్లాడడానికి ఒక

సూత్రం అంటూ యేమీ లేదు. నమస్కానికి అనుకూలంగా మాట్లాడుతుండాలి' అన్నాడు వెంకయ్య.

'అలాగ కాదు. తాత్యంగా మాట్లాడడానికి మూలసూత్రం యేమిటో చెప్పాలి' అని బావయ్య వట్టు పట్టాడు.

బావయ్య వెంకయ్యకు బంధువు కాబట్టి బావయ్యకు వచ్చేలాగున సమాధానం చెప్పవలసిన అవసరం వెంకయ్యకు ఉంది. అందుచేత వెంకయ్య బావయ్యకు యిలాగ చెప్పాడు.

'తాత్యంగా మాట్లాడడానికి కావలసిన మూలసూత్రం యేమిటి అంటే, యే విషయమూ ఖచ్చితంగా చెప్పకూడదు. ఏ విషయమైనా తరువాత మనకు కావలసిన విధంగా మార్చుకోవడానికి వీలుగా ఉండేలాగున మొదటినుంచీ మాట్లాడాలి. ఉదాహరణకు ఫలానా రామయ్య మంచివాడా? చెడ్డవాడా? అని ప్రశ్నించారనుకో. రామయ్య మంచివాడు అని కాని చెడ్డవాడు అని కాని ఖచ్చితంగా చెప్పకూడదు. 'అంత మంచివాడూ కాదు అంత చెడ్డవాడూ కాదు' అని చెప్పాలి. అలాగ

చెప్పినట్లయితే ఆ మాటను తరువాతి మనకు కావలసిన విధంగా మార్చుకోవచ్చును.'

'హా! ఇంతేనా? ఇటుపైని మన తాత్యం మానుకో.' అంటూ బావయ్య వెంకయ్య వద్దనుంచి బయల్దేరాడు.

మర్నాడు ఆ ఊళ్లోకి గుర్రాలు అమ్మకానికి వచ్చాయి. 'ఆ గుర్రాల నంగతి కనుక్కొని రమ్మ'నమని జమీందారు బావయ్యను పంపించాడు. బావయ్య గుర్రాల వద్దకు వెళ్లి తిరిగివచ్చాడు.

'గుర్రాలు భారీగా ఉన్నాయా? నాసిగా ఉన్నాయా?' అని ప్రశ్నించాడు జమీందారు.

'అంత భారీగానూ లేవండి. అంత నాసిగానూ లేవండి' అని సమాధానం ఇచ్చాడు బావయ్య తాత్యంగా మాట్లాడవలసిన సూత్రాన్ని గుర్తులో ఉంచుకొని.

'ధరలు గిరాకీగా ఉన్నాయా? చౌకగా ఉన్నాయా?'

'అంత గిరాకీగానూ లేవండి. అంత చౌకగానూ లేవండి.'

'అయితే యింతకూ అవి అడా మగా?'

'అంత ఆదా కావండి. అంతా మగా కొండ' అని సమాధానం యిచ్చాడు బావయ్య.

బావయ్య సమాధానం విని జమీందారుతోనూ అక్కడ ఉన్న అందరూ గొల్లమని నవ్వారు. ఈ సమాధానంతో బావయ్య తొక్కం దొరకిపోయింది. అతని తెలివి తక్కువతనం బయట పడింది' అని చెప్పాడు చూడమణి.

'ఇటువంటి 'తొక్కం' వల్లనే కదా సోమయ్య దెబ్బలు కూడా తిన్నాడు' అని చిదంబరం అన్నాడు.

'సోమయ్య కథ యేమిటి?' అని చూడమణి ప్రశ్నించగా చిదంబరం చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

ఒక ఊళ్లో భీమయ్య అనే రైతు ఉండేవాడు. అతను బాగా మాట్లాడతాడు, అవి అందరూ అనుకోనేవారు. ఈ సంగతి వక్క ఊళ్లో ఉన్న సోమయ్య చెవిని పడింది. 'భీమయ్యలనే తనుకూడా బాగా మాట్లాడాలి' అని అనుకున్నాడు సోమయ్య.

'భీమయ్య మాట్లాడడంలో గల విధానం యేమిట? తెలుసుకోవాలి' అని సోమయ్య భీమయ్య ఊరు వెళ్లాడు. ఆ దినం ఆ ఊరి కరణంగారి ఇల్లి చనిపోయింది.

'కరణంగారి తల్లి చనిపోయిన వార్త భీమయ్యకు తెలిసింది. అప్పుడు భీమయ్య కూడా యేడవడం ప్రారంభించాడు.

కరణంగారి ఇల్లి చనిపోయిందంటే మా అందరకూ చాలా బాధగా ఉంది. ఆమె కేవలం కరణంగారికే కాదు. మా అందరకూ కూడా తల్లిలాగ ఉండేది' అని భీమయ్య యేడ్చాడు.

'భీమయ్య యేడు విని ఊళ్లోవాళ్లు వచ్చి అతని వద్దారారు. సోమయ్య దీని నంతా దూరంనుంచి చూశాడు. భీమయ్య బాగా మాట్లాడడంలోగల రహస్యం అంతా తెలిసిపోయిందని అనుకున్నాడు సోమయ్య.

'సోమయ్య తిరిగి వాళ్ళ ఊరు వచ్చాడు. రెండు రోజులు పోయిన తరువాత ఆ ఊరి మునసబుగారి భార్య సరసమ్మ చని పోయింది. ఆ వార్త విని సోమయ్య యేడవడం ప్రారంభించాడు.

'సరసమ్మ చనిపోయిందంటే మా అందరికీ చాలా విచారంగా ఉంది. సరసమ్మ

కేవలం మున్నబుగారికే భార్య కాదు. మా అందరికీ కూడా భార్యలాగ ఉండేది ఊరందరికీ కూడా భార్యలాగ ఉండేది.' అంటూ సోమయ్య బిగ్గరగా యేడ్వడం ప్రారంభించాడు. భీమయ్యను వద్దార్చి నట్లుగా తననుకూడా వద్దార్చడానికి జనం వస్తారని యెదురు చూశాడు సోమయ్య. సోమయ్య యేడువారని మునసబుగారి బంధువులు వచ్చి అతను యేడుపు మానే వరకూ కొట్టారు.' అని చిదంబరం సోమయ్య కథను చెప్పాడు.

'అప్పుడు తెలివితేట పోవడంవలన సోమయ్య దెబ్బలు తిన్నాడు. తెలివిగా వెంటనే సమాధానం చెప్పడంవలన అడిదం సూరకవి ఒక కొంటవానిని తిరిగి మాట్లాడకుండా చేయగల్గాడు' అన్నాడు చూడమణి.

'అడిదం సూరకవి తెలివి యేమిటి?' అని చంద్రలావు ప్రశ్నించగా చూడమణి తిరిగి చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

'తాతాకుం మీద గంటంతో రాఫ్త రోజులు అవి. ఆ రోజుల్లో కవులు చంకలో తాతాకులు పెట్టుకొని చేతిలో గంటం పట్టుకొని తిరుగుతుండేవారు.'

'ఒకనాడు అడిదం సూరకవి తాతాకులు గంటం లేకుండా ఒక వీధిలోనుంచి వెడుతున్నాడు. అప్పుడు ఒక కొంటవాడు సూరకవికి యెదురుగా వచ్చి 'మీరు యెవరు? అని ప్రశ్నించాడు 'నేను అడిదం సూరకవిని' అని సూరకవి సమాధానం యిచ్చాడు.

'వోహో! కవులా? అయితే చంక నాకేది' అన్నాడు ఆ కొంటవాడు.

'చంకనాకేది' అన్నమాటకు రెండు అర్థాలు వస్తాయి.'

ఆమాట విని సూరకవి యిలాగే అన్నాడు 'చంకనాకే చూశావా? చేతిలో గంటంకూడా చూశావా?'

'దీనితో ఆ కొంటవాడు తిరిగి సమాధానం యివ్వలేక తలవంచుకొని వెళ్లి పోయాడు.'

'ఇలాగే సమయస్ఫూర్తి వలన ఒక ముసలమ్మ పోయిన తింజరపు గొలుసును తిరిగి సంపాదించ గలిగింది' అన్నాడు చూడమణి.

'ముసలమ్మ కథయేమిటి? అని చంద

ర్రలావు ప్రశ్నించగా చూడమణి తిరిగి చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

'అరవైయేళ్ల ముసలమ్మ అరేళ్ల మనుమరాలు కలిసి ఒకప్పుడు ఒక దాణి గుండా వెడుతున్నారు. అప్పుడు ఆ చుట్టు పక్కల జనం యెందరూ లేరు. ఆ సమయంలో మనుమరాలి మెడలో ఉన్న బంగారపు గొలుసును ఒక దొంగ తీసికొని పారిపోబోయాడు.

'మామ్మా! మామ్మా! దొంగ గొలుసు పట్టుకుపోతున్నాడు' అని మనుమరాలు కేకలు వేసింది.

అప్పుడు కొంచెం వెనుకను నడుస్తున్న ముసలమ్మ మనుమరాలితో గట్టిగా యిలా అంది. 'పోతే, పోనీతే, అదివారం సంతలో మళ్ళీ నీకు గొలుసు కొంటానులే.'

'దొంగ ఆ మాటలను విన్నాడు. 'వోహో! ఇది గొల్ల గొలుసు కాబోలు' అని దొంగ అనుకొని గొలుసును అక్కడే పారవేసి వెళ్లిపోయాడు. ముసలమ్మ ఆ గొలుసును తీసి మనుమరాలికి యిచ్చింది.

'చూశావా? ఇక్కడ ముసలమ్మ కర్తా, కత్తి వగైరా యేమీ కనమోగించకుండానే దొంగ వద్దనుంచి తిరిగి గొలుసును సంపాదించగలిగింది. అటువంటి సమయ స్ఫూర్తి చాలా కొద్దిమంది వద్దనే ఉంటుంది' అన్నాడు చూడమణి.

'దీనికి నువ్వు ముసలమ్మనే అంతగా పాగడనక్కరలేదు. ఈ రకం తెలివి మన ప్రభుత్వంవద్ద కూడా చాలా ఉంది' అన్నాడు చంద్రలావు.

'ఈ రకం తెలివి మన ప్రభుత్వంవద్ద కూడా ఉంది' అని నువ్వు యెలాగ చెప్ప గలవు?' అని ప్రశ్నించాడు చూడమణి.

'1969 వ సంవత్సరం డిశంబరు 8 వ తేదీని లోక్ సభలో జరిగిన చర్చలో కొన్ని విషయాలు బయటపడ్డాయి.

'సెంట్రల్ సెంటిఫిక్ యిన్ స్ట్రుమెంటు ఆర్గనైజేషను ఆనబడే సంస్థ ఒకటి చండీఘర్లో ఉంది. టాంకులకు సంబంధించిన డిజైను పత్రాలు కొన్ని ఆ సంస్థకు పంపబడ్డాయి. ఆ పత్రాలను అక్కడ యెవరో దొంగిలించారు. ఈ విషయాన్ని ప్రతిపక్ష సభ్యులు లోక్ సభలో ప్రశ్నించారు.

'పోయిన పత్రాలు రహస్యమైనవి కావు'

అని విద్యార్థులకు 2, 3, ఆర్. 2: తాను సమాధానం ఇచ్చాడు.

అ సందర్భంలో ప్రతిక్క సభ్యుడు సోధి కొన్ని వివరాలను వెల్లడించాడు. 'పెన్షానికి చెందిన ఒక బ్రిగేడియర్, ఒక కల్లులు ప్రత్యేకంగా విమానంలో ద్రోహదాను వెల్లడి సదరు ప్రతాలను అక్కడి అప్పగించారు. ఆ ప్రతాల యొక్క ప్రాముఖ్యతను, రహస్యాన్ని ఈ సంఘటన తెలియజేస్తుంది' అని అయిన అన్నాడు.

'అ యి నా మంత్రి మాత్రం ఆ ప్రతాలు యంతమాత్రం రహస్య ప్రతాలు కావని ఉద్ఘాటించాడు.

'మాకావా మన ప్రభుత్వం యొక్క సమయస్ఫూర్తిని?' ఆ ప్రతాలు రహస్య ప్రతాలు' అని అంగీకరిస్తే దానిమీద పెద్దరథన జరిగిఉండేది 'ఆ ప్రతాలు రహస్యప్రతాలు కావు' అని ప్రభుత్వం ప్రకటించడం వలన సమస్య వెంటనే తేలిపోయింది. ఇక్కడ మన ప్రభుత్వం యొక్క తెలివి నీవు చెప్పిన ముసలమ్మ తెలివికి తీసిపోతుందా?' అని తిరిగి ప్రశ్నించాడు చంద్రావు.

'మన ప్రభుత్వానికి యిటువంటి విషయంలో తెలివికి లోపం ఏమీలేదు అయినా, వేసు చెప్పిన ముసలమ్మ తెలివికి మన ప్రభుత్వం యొక్క తెలివికి ఒక ముఖ్యమైన తేడా ఉంది.

'అక్కడ ముసలమ్మ తన తెలివితో దొంగను మోసంచేసి, తన గొలుసును తిరిగి సంపాదించుకొంది.'

'ఇక్కడ ప్రభుత్వం యొక్క తెలివితన పోయిన ప్రతాలు తిరిగి దొరకలేదు. అంతే కాదు పోయిన ప్రతాలయొక్క ప్రాముఖ్యతను తగ్గించడం ద్వారా ప్రభుత్వం యొక్క ప్రజలనే మోసం చేస్తున్నది. అదీ తేడా.

'సమస్యలను యీ విధంగా పరిష్కరించడంలో మన ప్రభుత్వానికి ప్రత్యేకమైన నేర్పు ఉంది. తాను కనిపెట్టిన అబద్ధి ఉపాయాన్ని ప్రయోగించి మన ప్రభుత్వం చాలా సమస్యలను పరిష్కరించింది' అన్నాడు చూడమణి.

'అబద్ధి ఉపాయం యేమిటి?' అని అడిగిన ప్రశ్నకు,

ముగ్గురు మూర్ఖులు

'సామ దాన భేద దండోపాయాలు' అని మన శాస్త్రోల్ల నాలుగు ఉపాయాలు ఉన్నాయి.

'మంచితరంవలన కార్యాన్ని సాధించడానికి 'సామం' అనిపేరు.

'డబ్బుయిచ్చి కార్యాన్ని సాధించుకొనడానికి 'దానం' అని పేరు.

'విదుటివారిలో చీలికలను కల్పించి తన కార్యాన్ని నెరవేర్చుకొనడానికి 'భేదం' అనిపేరు.

'బల ప్రయోగంవలన తన కార్యాన్ని నెరవేర్చుకొనడానికి 'దండం' అనిపేరు.

ఈ నాలుగు ఉపాయాలు కాకుండా ప్రభుత్వం అబద్ధి ఉపాయాన్ని కనిపెట్టింది. అదే కాలయాపన.

'విద్రేనా ఒక విషయాన్ని పరిష్కరించకుండా చాలా కాలాన్ని గడిపివేసి నట్లయితే, ప్రజలు విషయాన్ని మరచిపోతారు. మనది ప్రజాప్రభుత్వం కాబట్టి ప్రజలు మరచిపోయిన విషయాన్ని గురించి ప్రభుత్వంకూడా పట్టించుకో నక్కరలేదు'

'ఈ అబద్ధి ఉపాయాన్ని ప్రయోగించే కాదా మన ప్రభుత్వం పాకిస్తాన్ మనదేశానికి యివ్వవలసిన కోట్లాది రూపాయల బాకీ విషయంలో ప్రజలను యేమార్చ గలిగింది' అన్నాడు చూడమణి.

'అవును మనదేశానికి పాకిస్తాన్ కోట్లాది రూపాయలను బాకీ ఉంది' అని యిదివరకుకూడా ఒకసారి నువ్వు చెప్పావు. అప్పుడు నాకు ఒక నందేహం కలిగింది. దేశవిభజన సమయంలో మనదేశమే పాకిస్తానుకు 50 కోట్ల రూపాయలు బాకీ ఉంది. మనదేశం ఆ డబ్బును పాకిస్తానుకు యివ్వకపోవడంవలన మహాత్మాగాంధీ నిరశుప్రతం చేశాడు. అప్పుడు మన ప్రభుత్వం ఆ డబ్బును పాకిస్తానుకు యిచ్చివేసింది. ఈ సంగతి అందరకూ జ్ఞాపకం ఉంది. మనదేశానికి పాకిస్తాన్ బాకీ ఉన్నట్లయితే, మనదేశమే పాకిస్తాన్ కు యెందుకు డబ్బును యిచ్చింది? ఈ విషయాన్ని నువ్వు వివరించవలసిన అవసరం చాలా ఉంది.' అని చిదంబరం

అలాగే తూర్పునాథ చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

'దేశవిభజన సందర్భంలో భారతదేశానికి పాకిస్తానుకు మధ్య జరిగిన ఆర్థిక ఒడంబడికను 12-12-1947 దీని భారత దేశపు ఉపప్రధానమంత్రి నర్సార్ పటేల్ రాజ్యాంగ సభలో వెల్లడించాడు.

నర్సర్ గు నిల్యలు మిగిలిన అసెంబ్లీ భారత పాకిస్తానులు పంచుకోవడానికి తగిన సూత్రాలు అందులో వివరించబడ్డాయి.

దేశ విభజన సమయానికి అవిభక్త భారతదేశం చెల్లించవలసిన అప్పులన్నీటినీ చెల్లించడానికి భారతదేశం అంగీకరించింది. అయితే యీ అప్పులో పాకిస్తాన్ వాటాను నిర్ణయించడానికి తగిన సూత్రాలు కూడా అందులో వివరించబడ్డాయి.

ఈ అప్పును పాకిస్తాన్ తీర్చవలసిన విధానం యీ విధంగా వివరించబడింది.

(1) సంవత్సరానికి ఒకసారి చొప్పున యాభై సంవత్సరాల్లో ఈ బాకీని తీర్చాలి.

(2) ప్రతి సంవత్సరం ఆగస్టు 15 న తేదీని ఆ సంవత్సరపు వాయిదా మొత్తాన్ని వక్సీలోపా చొల్లించాలి.

(3) దేశ విభజన జరిగిన తరువాత నాలుగు సంవత్సరాలు గడచిన పిమ్మట ఈ బాకీని చెల్లించడం ప్రారంభం కావాలి.

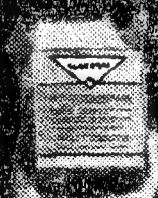
'అవిభక్త భారతదేశం చెల్లించవలసిన అప్పులన్నీటినీ దేశవిభజన తరువాత భారతదేశం చెల్లించింది. ఈ అప్పులో తన వాటాను పాకిస్తాన్ భారతదేశానికి ముదరా యివ్వవలసి ఉంది. కాని యింత వరకూ పాకిస్తాన్ వద్దనుంచి మన ప్రభుత్వం ఒక్క పైసానుకూడా రాబట్టలేక పోయింది. పాకిస్తాన్ వంటి దేశమే ఈ మొత్తాన్ని యాభై సంవత్సరాల్లో తీర్చుకోవచ్చును అనే షరతు ఉంది కాబట్టి ఈ మొత్తం కనీసం యాభై కోట్ల రూపాయలు ఉంటుంది.

25-5-1951 దీని భారత దేశపు ఆర్థిక మంత్రి అయిన గులాం మహమ్మద్ న్యూఢిల్లీలో సమావేశం అయి భారత పాకిస్తాన్ ఆర్థిక వివాదాలను గురించి చర్చించారు కాని ఒప్పందం యేమీ కుదరలేదు.

'1959 వ సంవత్సరం జూలై 31 - ఆగస్టు 2 తేదీల మధ్య భారతదేశపు

అలసటా? గ్లాక్సోన-డి మీకు శక్తి నిస్తుంది నిమిషాల్లో!

నేను రోజూ అలిసిపోయి
వస్తున్నాను గ్లాక్సోన-డి తీసుకుంటాను

నీ రోజూ మీరు ఎందుకు అలిసి పోతారు?
శారీరకంగాను, మానసికంగాను,
క్రమించినప్పుడు మీ శరీరంలోని గ్లూకోజ్
అడు అవుతుంది. దానిని తక్షణమే,
పూరించుటకు గ్లాక్సోన-డి వేసిందండి.
పాలు, పిల్ల, పళ్లెం రసాలతోగాని,
చట్టగానే గాని తీసుకోవచ్చు. కొద్ది
నిమిషాల్లో మీరు తాజాగా, శ్రవణ
వంతంగా తయారవుతారు.

నేడే
అలిసినప్పుడు
తీసుకోండి
గ్లాక్సోన-డి.
పిల్లలకీ
తల్లిదండ్రులకీ నిద్ర
ఆహారం

4CA/64/11 Tel

ఆర్థికమంత్రి అయిన మొదార్జీదేశాయి పాకిస్తాను ఆర్థికమంత్రి హయము న్యూఢిల్లీలో సమావేశం అయ్యారు. దేశ విభజన సందర్భంలో భారతదేశానికి పాకిస్తాను యివ్వవలసిన బాకీ వగైరాలను గురించి చర్చించారు.

'నవరు బాకీ విషయంలో ఒక ఒప్పందానికి రావడానికి యింకా కొన్ని వివరాలు కవాలని పాకిస్తాను ఆర్థికమంత్రి కోరాడు. 'విరాలను కొన్ని సంవత్సరాలకు ముందు గానే భారతదేశం పాకిస్తానుకు యిచ్చింది' అని ఆర్థికమంత్రి మొదార్జీదేశాయి 6-8-1959 దీని లోక్ సభలో ప్రకటించాడు.

'ఈ బాకీనే భారతదేశం పాకిస్తాను నుంచి వసూలు చేయలే పోయింది' అని నేను అంటున్నాను' అన్నాడు మూడవసారి.

'అయితే మహాత్మాగాంధీ ఉపవాస సందర్భంలో మనదేశం పాకిస్తానుకు రిర్ కోట్ల రూపాయలను యెందుకు యిచ్చింది?' అని చిదంబరం ప్రశ్నించగా మూడవసారి తిరిగి చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

'దేశవిభజన సమయానికి ఉప్పు రొక్కలు నిల్వ 400 కోట్ల రూపాయల్లో పాకిస్తానుకు 75 కోట్ల రూపాయల మంజూరై 20 కోట్ల రూపాయలను అప్పటికే చెల్లించివేయడమైనది. ఈ విషయం కూడా భారత పాకిస్తానులమధ్య జరిగిన ఆర్థిక ఒడంబడికలో ఉంది.

1-1-1948 దీని పాకిస్తాను నిదేశాంగమంత్రి భారతదేశం పాకిస్తానుకు యివ్వవలసిన రిర్ కోట్ల రూపాయలను వెంటనే చెల్లించకపోవడాన్ని నిరసించాడు.

8-1-1948 దీని పాకిస్తాను ఆర్థిక మంత్రి గులాం మహమ్మద్ 'భారతదేశం తాను చెల్లించవలసిన బాకీని నిలిపేయడం ద్వారా పాకిస్తానును బదిలిస్తున్నది' అని ప్రకటించాడు.

12-1-1948 దీని భారతదేశపు ఉపప్రధాన మంత్రి సర్దార్ పటేల్, ఆర్థికమంత్రి వల్లభుభాయి పాటిల్ పాకిస్తాను బాదాన్ని శుద్ధించారు. కాక్సీరు సమస్యలో నవా భారత పాకిస్తానుల మధ్య ఉన్న వివాదాలు అన్నీ పరిష్కారం అయినప్పుడే ఆర్థిక ఒడంబడిక అమలులోకి వస్తుంది, ఈ విషయాన్ని ఆర్థిక

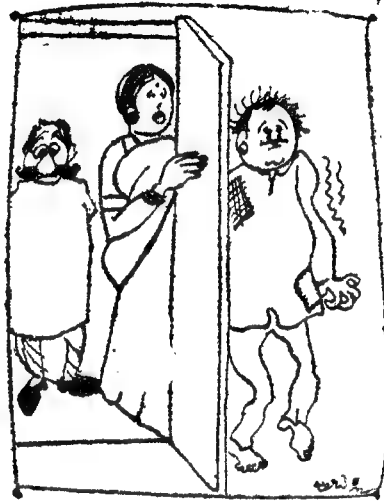
మంగురుమూర్తులు

ఒడంబడిక జరిగిన సమయంలో పాకిస్తాను ప్రతినిధులకు స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది భారత పాకిస్తానుల మధ్య పరిష్కారం కావలసిన సమస్యలు చాలా ఉన్నాయి కాబట్టి వెంటనే భారతదేశం పాకిస్తానుకు రిర్ కోట్ల రూపాయలను యివ్వవలసిన అవసరం లేదు.

13-1-1948 దీని హిందూ మస్లిం సుహృద్భావాన్ని కోరుతూ మహాత్మాగాంధీ ఉపవాసం ప్రారంభించాడు

15-1-1948దీని ప్రధాన మంత్రి నెహ్రూ, 'భారత పాకిస్తానుల మధ్య యేర్పడిన ఉద్దికృతము తగ్గించడానికి, మహాత్మాగాంధీ ఉపవాస విరమణకు భారతదేశం తక్షణమే రిర్ కోట్ల రూపాయలను పాకిస్తానుకు చెల్లించి వేస్తుంది' అని ప్రకటించాడు.

'భారత పాకిస్తానుల మధ్యనున్న సమస్యలు పూర్తిగా పరిష్కారం కానంతవరకు మనదేశం పాకిస్తానుకు ఆ రిర్ కోట్ల రూపాయలను యివ్వవలసిన అవసరం లేదు' అయితా మనదేశంయొక్క 'మంచి'తనాన్ని ప్రపంచానికి చాటడంకోసం, మహాత్మా

'ఏమండో! మీరింట్లోని ఎంత చెప్పినా ఈయన వింటులేదు—మీరైతావచ్చి చెప్పండి—అప్పుడైనా మన్నితాదమా!'

గాంధీ ఉపవాసపు ఒత్తిడివల్ల రిర్ కోట్ల రూపాయలను మనదేశం పాకిస్తానుకు చెల్లించివేసింది.'

'పాకిస్తాను భారతదేశానికి చెల్లించవలసిన మొత్తం నేను మీరును చెప్పే 50 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే కాదు' అంటూ మూడవసారి తిరిగి చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

18-12-1950దీని మంత్రి గోపాలస్వామి అయ్యంగర్ యితాగ ప్రకటించాడు. 'స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ హైదరాబాద్ కరాచీ బ్రాంచ్లో ఉన్న రొక్కల రూ. 20,000,000 లను భారతదేశానికి అప్పగించడానికి పాకిస్తాను నిరాకరించింది. హైదరాబాద్ సంస్థానం భారతదేశంలో అంతర్భాగమని పాకిస్తాన్ గుర్తించకపోవడమే దీనికి కారణం.

6-8-1968దీని బాబూరావు పటేల్ చేసిన ప్రశ్నకు వాణిజ్యమంత్రి దివేన్సినో లోక్ సభలో ఈ విధంగా సమాధానం యిచ్చాడు.

'1965లో భారత పాకిస్తానుల మధ్య జరిగిన సంఘర్షణ సందర్భంలో పాకిస్తానులో ఉన్న భారతదేశపు ఆస్తులను పాకిస్తాను స్వాధీనం చేసికొన్నది. నాటి విలువ రూ. 1,01,26,32,797.

ఈ విధంగా మనదేశానికి రావలసిన కోట్లాది రూపాయల బాకీని మన ప్రభుత్వం పాకిస్తానునుంచి వసూలు చేయలేకపోయింది' అన్నాడు మూడవసారి.

'అవును మనదేశానికి పాకిస్తాను బాకీ ఉంది. కాని ఆ బాకీని పాకిస్తాను చెల్లించనప్పుడు మన ప్రభుత్వం యేమిటి చేయగలదు? అని ప్రశ్నించాడు చంచల్రావు.

'మనదేశం పాకిస్తానులో యెన్నో ఒడంబడికలను చేసికొంది. కాని ప్రతి ఒడంబడిక వల్లనూ పాకిస్తానుకే యేదో ఒక లాభం కలిగింది. ఉదాహరణకు తాష్కెంటు ఒడంబడిక తీసికొని ఆ ఒడంబడికవల్లనూ, ముందుకు వెళ్లిన మన సైన్యాలను వెనుకకు పిలిపించుకోవలసి వచ్చింది.'

'1960 వ సంవత్సరం అగస్టు నెలలో భారత పాకిస్తానుదేశాలు సీమ కదిలిత ప్రాంతాల అభివృద్ధిని గురించి

ఒక ఒడంబడికకు వచ్చాయి తూర్పు
 నదులైన రావి, బీచ్, నల్లకానదులు
 ఇండియాకు వచ్చాయి. వచ్చిన ప్రాంతపు
 నదులైన సింధు జీలం చెనాదీనదులు
 పాకిస్తానుకు వచ్చాయి. పాకిస్తాను
 చాలాకు వచ్చిన నదులమీద అనకట్టలు
 కట్టుకోవడానికి ముందేం పాకిస్తానుకు
 ముమారు 80 కోట్ల రూపాయలు యివ్వ
 వలసి వచ్చింది.'

ఇటువంటి ఒడంబడికలను చేసికొనే
 టర్పును, మన ప్రభుత్వం మనకు రావల
 సిన బాకీలను గురించి యెందుకు పట్టు
 పట్టలేదు?

'మనదేశం, పాకిస్తానుకూడా యెవ్వో
 అంతర్జాతీయ సమావేశాల్లో పాల్గొంటు
 న్నాయి. అటువంటి సమావేశాల్లో మన
 ప్రభుత్వం ఈ సమస్యను యెందుకు
 చర్చకు తీసికొనిరావడం?

దేశానికి చెందిన రహస్యాలను యిత
 రులకు చెబవెయ్యడం, రైళ్ళను పడ
 గెట్టడం మాత్రమే దేశద్రోహం కాదు.
 దేశానికి రావలసిన కోట్లాది రూపాయల
 బాకీని వసూలు చేయడంలో ప్రభుత్వం
 నిర్లక్ష్యం వహించడం దేశద్రోహం
 కాదా ?

'శరరైమూడు సంవత్సరాలు గడచి
 పోయినా మనదేశానికి రావలసిన కోట్లాది
 రూపాయల బాకీలో ఒక్క పైసానుకూడా
 మన ప్రభుత్వం పాకిస్తాను వద్ద నకూలు
 చేయలేకపోయింది. ఇది మన ప్రభుత్వం
 యొక్క అసమర్థతను తెలియజేయడం
 లేదా? ఇటువంటి అసమర్థులకు దేశాన్ని
 పరిపాలించే హక్కు ఉన్నదా ?'

'ఇతరదేశాలనుంచి రావలసిన బాకీలను
 వసూలు చేయలేకపోయిన ప్రభుత్వానికి,
 ప్రజలకు సాదువును గురించి బోధించే
 అర్హత ఉన్నదా ?'

'ఈ విషయాలను గురించి ప్రజలు
 తీవ్రంగా ఆలోచించవలసి ఉన్నది' అన్నాడు
 చూదామణి.

'వృట్టితే చాలా ఆలస్యం అయింది'
 అంటూ చిదంబరం లేవగానే మిగిలిన
 యిద్దరూ అరెస్ట్ అనుసరించారు. ●

జోక్య

ఒక నాటకం గురించి ఒక విమర్శ
 కుని ఆభిప్రాయం: —'ఆ నాటకం
 ఛందాలంగా ఉంది అని నేననను—
 కాని ఒక సీనుకి తెరవడంనే నేను
 సిగరెట్టు కాల్చుకుందామని నదు
 గెట్టుకుని బయటకు వచ్చిన మాట
 నిజం; నేను సిగరెట్టు కాల్చను అన్న
 సంగతికూడా మర్చిపోయి!'

* * *

ఒకసారి ఒక కోటిశ్వరుడి కారులో
 పారుగూరు వెళ్ళడం తలపెట్టించింది
 నాకు. కారులో ఆయన, నేనూ
 మాత్రం ఉన్నాము. ఆయన డ్రైవ్
 చేస్తున్నాడు. నేను ఆయన పక్కనే
 కూర్చున్నాను. రోడ్డు కొంచెం నిర్జ
 నంగా ఉంది. కారు అరిగి, డెబ్బై
 మైళ్ళ వేగంతో దూసుకు పోతోంది.

ఇంతలో నేను యధాలాపంగా
 వెనక్కి చూసాను. బాకీసీబ్ మీద ఒక
 కళ్ళజోడు, చాలా ఛరీదైనది కని
 పించింది. అది చేతిలోకి తీసుకొని
 చూసాను. అద్దాలు చాలా దళనరిగా
 ఉన్నాయి. నేను ఆయనకేసి చూసాను.
 ఆయన కళ్ళకు జోడుపెట్టుకునే
 గుర్తులున్నాయే గాని, జోడు లేదు.
 కారు ఆర్డంలోంచి కళ్ళు చిట్టంచు
 కుని మామూలు ఇంకా స్పీడు పెచ్చిం
 చేస్తున్నా రాయన !

నాకు గుండె ఆగిపోయినంత
 వణికింది. 'ఏమండీ' ఈ కళ్ళజోడు
 మీదేదా ?' అన్నాను.

'హా నాదే ! అది లేకుపోతే నా
 కనలు కళ్ళే కనిపించవు. గుడ్డి
 వాణ్ణి అయిపోయినట్లే' అంటూ
 నాకేసి తిరిగారు. అంత దగ్గరలో
 ఉన్న నేనే ఆయన కళ్ళకు సరిగ్గా

అనడం లేదన్నట్లు ఆయన చికిరిం
 చిన కళ్ళు తెలుపుతున్నాయి. నేను
 ఈ పరిణామానికి ఎంతో వణికిపోతూ
 'మరి...మరి...'

ఆయన నా అందోళన, భయ
 మూ, కంగారు కనిపెట్టి నట్లు
 న్నాడు. ఒకసారి న క వకా నవ్వేసి
 'హా అదా ! అర్థమైంది. భయపడ
 కోయ్ ! ఎప్పుడూ కళ్ళజోడు తగి
 లిండుకోడం బోర్గా ఉంటుందని,
 ఈ కారు ఆ ద్వారానే నా కళ్ళకు
 కావలసిన కొలత లో తయారు
 చేయించాను' అన్నా రాయన.

* * *

'మొదటిసారి బ్రాందీ రుచిచూసిన
 ఒక ఆవిడ :—'ఇది బ్రాందీయా ?
 గత రెండేళ్ళనుంచి మా ఆయన
 సేవిస్తున్న మండులాగానే ఉండే !'

* * *

మధ్యపానం ఎంత చెడ్డదో నిరూ
 పించడానికి ఒక మతగురువు ఒక
 నభలో బల్లమీద వోగ్గాసులో సీదు,
 వోగ్గాసులో విప్పి తిప్పి, నీళ్ళ గ్లా
 సులో ఒక వానపాములాంటిదాన్ని వణి
 సాడు. అది ఆ నీళ్ళలో ఈదసాగింది.
 అప్పుడు దాన్ని తీసి విప్పి గ్లాసులో
 వణిసాడు. అది వెంటనే గిలగిలా అన్ను
 కుని వచ్చిపోయింది. ఒక్క నిమిషం
 సేపు నిశ్శబ్దం తాండవం చేసింది
 ■ నభలో. ఇంతలో ఒక వృద్ధురాలు
 లేచి 'చాలా బాగుందండీ. ఆ రెండో
 గ్లాసులోదీ ఏమిటోగాని వో రెండు
 సీసాలు నా కిప్పించండి. క్రి ము త
 బాధలో చాలా సరమకమై పోతు
 న్నాను' అంది.

—3 యన్ రావు.

నివిమా పాటలంటే అందరూ చెప్పి
కోసుకుంటారు. కోసుకోని వారు శ్రీరంగ
నీతులు చెప్పేవారల్లా మాత్రమే! ఆంధ్ర
అభిమాన నీవిమా పాటల వనతి తల్లి.

ఇ అగస్టు 1 నాడు, బొంబాయిలో, సోవియట్ దౌత్యవర్గంవారి కారు ఒకటి [అంకె సి. 447, ద్రయివరు పేరు మాట్లాడి కోరికలు వివేటించినదేమీ లీలాకాంత్ మధివా అనే సింధి వ్యర్థ వనితని ధీకాని ఆమె చనిపోయింది. ఈ ప్రమాదం పెద్దర్లోడుమీద జరిగింది. సోవియట్ కారు అక్కడే నిలిపిఉన్న ఒక అంబుసిడర్ కారుకి కూడా ధీకొన్నది.

‘అతను | సోవియట్ అధికారి | (ప్రెస్ వీడియోలో) టాంకు నడుపుతున్నాడనుకున్నాడా ఏమిటి? అన్నారు అటువక్క సమీచివెడుతున్న వారిలో ఒకరు. ఈ వార్త 8—8—1970 కరెంట్ పత్రికలో వడింది...

టీ లో విషం !

రామనాథపురానికి చెందిన ఒక గ్రామ వంశాయిలీ ఎన్నికలలో గెలిచిన ఆర్కంగం అనే ఆయన్ను ఆనంద ర్థంగా పూరేగించారు. పూరేగింపయ్యాక ఆయన

యింటికి వెళ్లి నిద్రపోయాడట. తెల్లవారి లేవ లేదేమో అని చూస్తే చనిపోయి పున్నాడట. పూరే గింపు అనంతరం ఎవరో ఆయనకు టీ యిచ్చి నట్టు, ఆ టీలో విషం కలపబడినట్టు పోలీసు పరిశోధనలో తేలిందట.

స్వాతంత్ర్యానికి అడ్డుగోడ!

కామన్వెల్త్ ఆటలకు ఎడింబర్గ్ వచ్చిన యువతీయువకులకు అక్కడి అధికారులు చేత నవే వసతి భవనాలు యివ్వడమే గాక, ఆ రెండు భవనాల మధ్య వో పెద్ద గోడ, అది గాక, వినిమిది అడుగుల టీగ కంఠే వేశారు. అంతలోనూ అగడ్త, రక్షక భటులు కూడా ఆడవారి భవనం చుట్టూ కాచలా కాస్తున్నారు. నీటితో తమ స్వేచ్ఛ రెట్టించింది తమ బాధలు ఎదుటి భవనంలో చెప్పకోదానికి వనిన వద్దలి కనిపెట్టారు యువకులు. సెక్యు

ఒక నొకం నిసుకెరకం ఫలాఢ్ఢులు

వరీక్ష తిప్పలు యివ్వబడును అనీ, సెక్యు ఆపిలు— దయతో సహకరించండి విన్నపాలు చేస్తూ తేక లేడున్నారు. ఈ విన్నపాలు విన్న అటు భవనంలోని ఆడవారు “చాకుల్లా టీ కుర్రాళ్ళకు సదవ కాక”మనీ, “యిద్దము వాడినీ (మేము.. సెక్యు. యిస్తు)” అనీ అరుస్తున్నారు. అంతేగాక మగవారి మాటలు, అల్లిలపు వలకులు—అబ్బబ్బ నా నోటిలో నే చెప్పలేనని రక్షణ అధికారుల్లో ఒకాయనన్నా రట. ఈ రెండు భవనాలమధ్యా యువతీ యువకుల స్వారంత్రానికి, ఆనందానికి అడ్డుగా నిలిచిన ■ గోడను కనిగ “బెల్లెలు రెండో గోడ” అని తిడుతున్నారు నీరు —నాచురల్!

అన్నకి విషం పెట్టిన తమ్ముడు

తనో వ్యాపారం చేయాలని నిశ్చయించుకుని, దానికి అవసరమైన దబ్బును పుమ్మడి స్థలం అమ్మి సేకరించాలని దామోదరన్ అనే అతను తీర్మానించు కున్నాడట. ఈ తీర్మానానికి అతని అన్న ఆర్జునన్ ఒప్పుకోక పోయేసరికి పాలలో విషం కలిపి, అది అన్న గారి కిచ్చాడట. ఆ పాలు త్రాగిన ఆర్జునన్ వెంటనే చనిపోయాడట. ఈ దాబుణం గుడియారానికి చెందిన కోరప్పట్టర్ల అనే గ్రామంలో జరిగింది.

నిద్రపోతూండగా మటుంబం హత్య

గోపాలికి చెందిన ఒక పూలో, నిద్రపోతున్న వో కుటుంబానికి చెందిన నలుగురు వ్యక్తుల నెవరో దాబుణంగా హత్య చేశారు. ఛార్జ, భర్త, ఇద్దరు పిల్లలూ—మొత్తం యీ నలుగురి పీకలూ తెగ్గోసే శారు. ఆ యిల్లాలు నిండు చూలాలు కూడాను. ఈ దాబుణానికి కర్త వెవరని పోలీసులు విచారిస్తు న్నారు.

బంగారంవంటి మట్టి!

మట్టిలో బంగారం వుందన్న సంగతి మనకు తెలిసినా, మన్నే బంగారమన్న సంగతంతగా తెలీదు. అంధ్రా [1] కు చెందిన పెద్దదరాబాదు, కడప, కోడూరు, మార్కాపూరులోనూ, రాజస్థాన్ కి

చెందిన కోటకొ ప్రాంతంలోనూ దొరికే ఒక రకం తెల్లటి బంగారమన్నును విదేశాలవారు కొంద రెగబడి కొంటున్నారు. కువైట్, దుబాయ్, నైజీరియా దేశాలు యీ తెల్లమన్నును ఎంతైనా కొనడాని సిద్ధంగా వున్నాయట. ఈ మన్నును శుభ్రంచేసి ఆనక ఎండపెట్టి, పొడరుగా చేసి ఎగుమతి చేస్తా దట మన దేశం. ఈ ఎగుమతివల్ల దేశానికియడ 45 లక్షలవరకూ విదేశ ద్రవ్యం లభ్యమవులందట

సన్యాసాశ్రమం

కోరుకున్న జోహాన్స్ బర్గ్ వనిత!

జోహాన్స్ బర్గ్ లో 31 ఏళ్ళ మిసెస్. తెలాయ్ జుడిత్ పేస్ అనే ఆమె తన భర్తను 14 ఏళ్ళ వైవాహిక జీవితాన్ని, తత్ఫలితమైన ఇద్దరు పిల్లలన త్యజించి సన్యసించడానికి నిశ్చయించుకున్నట్ల కోర్టుకు తెలియజేసిందట. ఒక అయిదు వార పాటు తనో ఆశ్రమంలో వున్నట్టు, అక్కడే తన మధ్యపానీయాన్ని, మాంసాహారాన్ని విసర్జించినట్టు చెప్పి, తను చనిత్ర భారతదేశానికి వెళ్లి సన్యాస స్వీకరించనున్నట్టు ప్రకటించిందట. ఈ విషయ మీద అధికంగా మార్గాదానికి యిప్పడడ ఆమె, ‘భర్తను కన్నప్పిల్లలి పదలి నన్యానులో కలిసిపోవడం వల్ల మంచి పని చేస్తున్నానని దేశాని చేప్పకపోయినా, అది మంచి పని కాకపోయినా వా మనస్సుకు నచ్చిన పని అని మాత్రం చెప్ప గలను.” అన్నదట— టెన్ ట్రూ.

1970 లో అద్భుతము
మీకు ఒక పాస్టర్ ఇచ్చి మీరు యే పుస్తకము
నికలైతా ప్రాసీ, మీ అద్రమ తెలియండి.
మీకు మీకు రాదీవు కనెయిండునెంట్ అయితే
మీకు కంప్యూటరు
అలాగ వ్యాపారంలో
తార నర్సియలు, కర్మ
మీలో ప్రయోజనం
ప్రాప్తి, కిక్కిరి
అనంతం, వివాహం,
మీ క సంపాదనలు

మరియు తెలుగు నర్సియలకు కాంఠి చేసుకోవడం
నికలైతా రు. 1-25 లో సంపాదన. పా
స్టర్ అద్రమ. ఒక పాస్టర్ అయితే తెలుగులో.
P. DEV DUTT SHASTRI
RAJ JYOTISHI (WAP)
P.B. 86, JOLLUNDUR CITY.

మీ విరామ కాలములో
ఉదనముగా సంపాదించండి.
* క్యాలెండర్లకు * లేబిల్స్ కు
ఆర్డర్లు పొందండి. మిక్కిలి తగ్గవు లు.
ఏదెట్లుకు ఆకర్షణీయమైన కమిషన్ 400 డాలర్లు
మరియు గల పూర్తి కాంపిట్ నెట్ వర్క్ రు. 30
SIVAKASI CALENDARS, SIVAKASI.
షరా: * క్యాలెండర్ కంపెనీలకు టోక రెట్లలో
డెట్ ప్యాక్స్, వాచ్ మెంట్. నష్టం చేయబడును.
* ఆన్ లైన్ ప్రాసెస్ లో మీకు కావలసిన అన్ని రకాల
లేబిల్స్ మొత్తం ప్రింటింగ్ మాతో సంపాదించండి.

ఒకవారం వివరీతం

టుమిరాలు :

పూనా వైద్యకళాశాలలో శస్త్రచికిత్స నిపుణుల
జట్టు వో 38 ఏళ్ళ వ్యక్తి కిడ్నీ మార్పిడి చేసి
ఆపరేషన్ జయప్రదంగా ముగించారట. ఈ కిడ్నీ
ఆరవి భార్య దానం చేసిందట. మరాఠెవో! * సేవా
గ్రామంలోని గాంధీ కుటీరంలో నుంచి మహర్షి
గాంధీ పునమోగించిన రెండు యిత్రడి గ్లాసులు
అంతర్జాతీయమై పోయాయట! ఎటులా! * కుటుంబపు
గౌరవము భరించలేక ఢిల్లీ సిలావోపూర్ కు చెందిన
30 ఏళ్ళ గజానంద్ అనే అతను మీద కిరణవాంతులు
పోసుకు నిపుంటుంటున్నాడట. నమయానికి
వచ్చిన భార్య అతన్ని రక్తి పై, పోలీసులు వచ్చి

అతన్ని అనుసరితో చేర్చి ఆత్మహత్యా ప్రయత్న
నరం ఆరోపించారట— ఇంతా భార్య వల నే కదా,
దేనికైనా భార్య అవసరం తప్పదు కదా! * నాయక్
కొట్టి అనే గ్రామంలో నిద్రపోతున్న వశని గవ్వండర్
అనే లక్ష్మణికారిని ఎవరో కొడవలితో నరికి చంపి
వేశారట— అప్పులు తీసుకున్నవారా * ఢిల్లీలో జూలై,
27 వ తేదీన కమల్ మార్కెట్టు పోలీసు ఏడకొండు
మంది ఆడవారిని వ్యభిచారం చేస్తున్నందుకు,
అరెస్టు చేసి, ఈ ఏడకొండు మంది తారుస్సు
స్తుందుకు, జి. బి. రోడులో ఒక వైశ్య గృహం
నడుపుతున్నందుకూ ఒకతన్ని కూడా అరెస్టు
చేశారట. నాట్యం పేర వ్యభిచారాన్ని చేస్తున్న
విద్యుగురు స్త్రీలను జి. బి. రోడ్డులో పోలీస్. పట్టు
కుందట. ఇది ఢిల్లీకి వరిపాటే కదా! * కొలారులో
ఏడిది చేసిన నర్కసు కంపెనీ పెద్దపులలను
మాడ్డానికి వెళ్ళిన కుర్రాళ్ళలో వో బుద్ధిమంతుడ
యిన కెగెతో టోనులోని పెద్దపులితో వేళా
కోళం ఆడడట. దాంలో ఆ పులి ఏగిరి సంజా
పెట్టి అతన్ని కన్ను ఏగిరేలా కోట్టించటం.

వరద భీభత్సం

బదరీనాథ్ యాత్ర పూర్తిచేసుకుని ధర్మ
లంతా 25 బస్సులలో తిరిగి వస్తున్నారు. వారు
బెలూకానీ— ఛామోలి అనే పూర్వ మధ్యనండ్లగా
పున్నట్టుండి అలకనందానది పొంగి, ఆ వరదల్లో
నుమారు ఆందు వందల మంది ప్రయాణికులు
కొట్టుకుపోయారట. ఈవరద ప్రమాదాన్ని ముందేవని
గట్టి, ప్రయాణికులను ఎత్తయిన ప్రదేశాలకు వెళ్లి
పొమ్మని హెచ్చరిక చేసినా, వారు దాని పుచ్చుకో తెలిక
బస్సుల్లోనే కొంతమంది, బస్సుల మీద కొంతమంది
పుండిపోయారట. కానీ విచిత్ర మేమిటంటే అన్ని
బస్సుల ప్రయవర్తన, కండక్టర్ మాత్రం ప్రాణా
లతో బయటపడ్డారట.

* * *
అహ్మదాబాదు మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ కు చెందిన
ఒక హాస్పిటలు డాక్టరు స్టిఫెన్ వార్. తన హాస్పిట
లోని ముగ్గురు నర్సులను తంబికో పార్కికి 19 వ
తేదీన పిలిచి, వారిని బలవంతంచేసి, వారిచే త్రాగించి,
అంతలో ఆగక, వారిని ఆయన, ఆయన స్నేహితులూ
కలసి ద్వయ— స్ట్రీట్ లో వంటిమీద ఒక్కో
బల్బా విప్పేస్తూ చేసే వ్యత్యం— చివరికి నగ్నంగా
అవుతారు] ద్వయ చేయమని నిర్బంధించారట.
అదే హాస్పిటలులో తన రోగిని తల్లిని చూసి, వెళు
తున్న వో వయస్సుపిల్లను ఆ హాస్పిటలు లిఫ్టు నడిపే
వ్యక్తి చరచాడట.

* * *
మదయ్య అనే వో ఎలక్ట్రిసిటీ కార్మికుడు
బెంగుళూరు శీషెడ్డి పురంకో వోలాంతరు స్తంభం
ఎక్కి దాన్ని రిపేరు చేస్తుండగా, కరెంటు
షాకు తగిలి, అంతెత్తుమంచి పడి, అక్కడి
జక్కడ చనిపోయాడట. ●

నీల్ కల్పరసిరా
ఫంజిస్ పెన్సులరు డిత్తమము!
నేడే కొనండి

Offs: Kalaparishad, P.B.No. 329 Guntur. 4.

■ 'నెక్స్ట్'

ఉలిక్కిపడ్డాడు సుధాకర్. వక్కకి చూసాడు. అతని వక్కనున్న కుర్రాడు తోపలికి వెళ్లాడు. అతని తర్వాతి వంతు తనదే. వక్కన పెట్టిన పైలు చేతిలోకి తీసుకున్నాడు సుధాకర్. ■ ఫయల్లో అతని డిగ్రీ కాయితం, మరెన్నో సర్టిఫికేట్లు పున్నాయి. గర్వంగా ఫీలయ్యాడు సుధాకర్ వాటివైపు చూస్తూ.

తోపలనుంచి నవ్వులు వినిపిస్తున్నాయి.

మరో ఐదు నిమిషాల్లో తననీ పిలుస్తారు. వాళ్ళడిగిన ప్రశ్నలకి సరిగా సమాధానం యివ్వాలి. తణువుకో కూడదు. నిశ్చయించుకున్నాడు సుధాకర్. గది ముందు కూర్చున్న వ్యూస్ సుధాకర్ని తడేకంగా చూస్తున్నాడు.

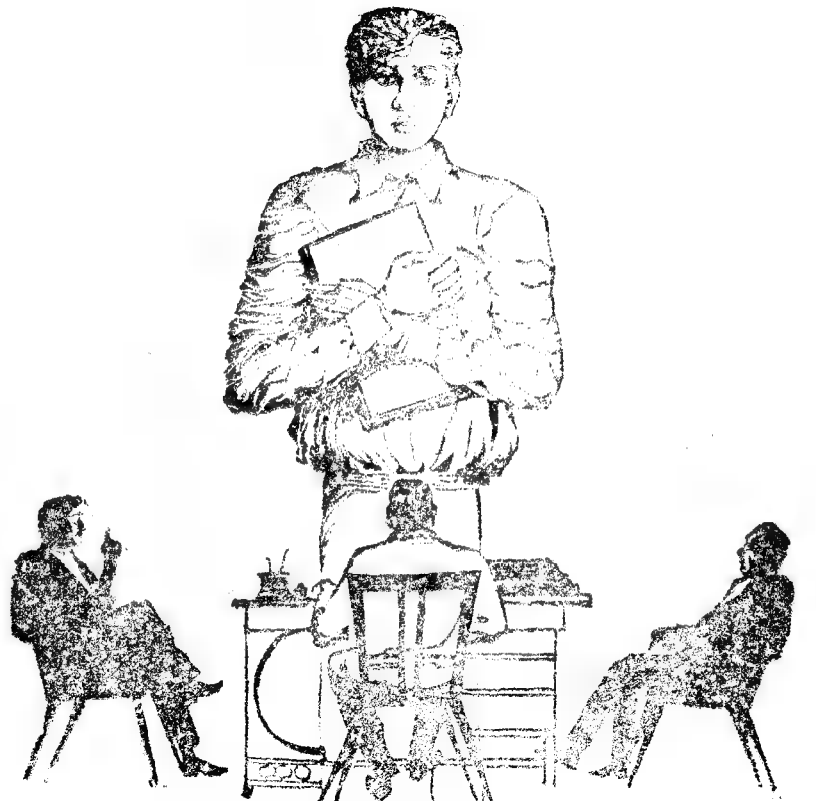
సుధాకర్ యిదేం పట్టించుకోనట్లు యిటూ అటూ దిక్కులు చూస్తున్నాడు. అతని తర్వాత యింకా సదిమంది దాకా వస్తారు. అందరూ యిటో అటో సుధాకర్ వయసువాళ్ళే. వయసువాళ్ళే అనే కన్నా లాంటివాళ్ళే అంటే బావుంటుంది. ఎందుకంటే అందరూ ఉద్యోగాన్వేషణ కోసం ప్రయత్నిస్తున్నవాళ్ళే.

సుధాకర్ బి. యస్. సి. పాసయ్యాడు. ఇందులో యేమాత్రం ఆశ్చర్యం లేదు. ఎందుకంటే ప్రతి యేడాది చాలామంది పాసవుతూనే వుంటారు. డిగ్రీ పుచ్చుకుని రెండునెలలు కూడా కాలేదు. మెడికల్ రెగిస్ట్రేషన్ టెస్టింగ్ కానాలని ప్రతికూల ప్రకటిస్తే సుధాకర్ ఎవ్వరూ చేసాడు. ఇంటర్వ్యూకి రమ్మని పిలిచారు.

సుధాకర్ స్ఫురదూపి. నల్లటి మీసాలు అతని ముఖానికి అందం తెస్తూంటాయి. సుధాకర్కి అతని పర్సనలిటీ మీద చాలా నమ్మకం!

దూరంగా యేదో కలకలం వినిపించింది. మరికొన్ని క్షణాల్లో కలకలం మరింత యెక్కువయింది. నాల్గయిదు పోలీస్ వాళ్ళు రంయేమంటూ డూసుకు వెళ్ళాయి. వాటిలోంచి పోలీసులు బిల్డిల్లా డూతూ దిగుతున్నారు.

సుధాకర్ యెదురుగా వున్న కీటికి లోంచి చూసాడు. అదొక విద్యార్థుల లృంగం, గట్టిగా కేకలువేస్తూ రోడ్డుంతా ఆక్రమించేసే నడచుతున్నారు. వాళ్ళ

నేకు విద్యార్థి కాకు

(నల్లారి సమయమున)

మధ్య నల్లజండలు యెగురుతున్నాయి.

'డాన్ పిల్ ప్రెస్సిపిల్! ప్రెస్సిపిల్ మూలాది!' గట్టిగా గుక్క తిప్పుకోకుండా ఆరుస్తున్నారు పోలీసులు ఆ గుంపుని అదుపులో పెట్టటానికి చాలా ప్రయత్నిస్తున్నారు. అందరికన్న ముందు నడుస్తున్న బుర్రమీసాలవ్యక్తి సుధాకర్ని ఆకర్షించాడు. అతనే ఆయేటి స్టూడెంట్ రీడర్. చెలితేవాసి అతనూ వో విద్యార్థుని తెలిసు యెవరికీ. సినిమాలో ఎంస్ లా వున్నాడు.

'అరే, పిళ్ళా నేను చదివిన కాలేజి స్టూడెంట్ల సుమా!' విద్యార్థి నాయకుడిని గుర్తుపట్టాడు సుధాకర్.

మరోక్షణంలో అతనితో బాధలంటిది ప్రవేశించింది. ఈ యేడాది నేనూ

కాలేజీలో చేరివుంటే ఎలాగే పిళ్ళతో చేరి యీ పాటికి హాయిగా తిరుగుతూ వుండేవాడిని కాదా! అనుకున్నాడు.

విద్యార్థి జీవితం యెంత అనందిమయందో! అందరూ విద్యార్థులకి అదో రకమయిన గౌరవం యిస్తారు, ఇంట్లో పెద్దవాళ్ళు అప్ప! కిందటిసారి తను నమ్మేలో పాల్గొన్నప్పుడు చూశాడూ, ప్రజలంతా యెలా భయపడ్డారో! సినిమా హాళ్ళలో తమకి టికెట్ లేదని యెవరయినా చెప్పడమే! గవర్నమెంట్-కాలేజీ స్టూడెంట్స్ అని చెప్పడం తరవాయి, హానర్స్ ఫుల్ అయినా కుర్చీలు వేసి కూర్చోపెట్టేవారు. మరి స్టూడెంట్స్ అంటే మజాకావా! విషయాల లేవనియ్యరూ!

'ప్రెస్సిపిల్ డఫిన్ డఫిన్'

21-8-70

చాలా బాధగావుంది.

'ఏళ్లుగా నీ నీ కూడా ఇలాంటిదే మాట్లాడుతున్నారే' చాలా బాధపడ్డాడు మనసులో. అంతకుముందు మనసులో ఉన్న అనందముంతా యిగిరిపోయింది. 'నేనెప్పుడు విద్యార్థిని కాను. రాయచేసి నన్ను ఆ గుంపులో కలపకండి' అన్నట్లు చూసాడు సోల్ల నయిపు వాళ్ళిద్దరే గమనించలేదు వాళ్ళ తోరణ వాళ్ళిద్ద. క్రమంగా అరుపులు మారమవుతున్నాయి.

సుధాకర్ని యింటర్వ్యూలో పురేం ప్రశ్నించలేదు చూడేళ్ళ ఫలితమయిన డిగ్రీని పెట్టేల్లో పెట్టుకుని చదుటకి వదిలాడు.

ఇంకా, ఆ తానుపాటయిన చూసిన చూపులు సుధాకర్ వ్యధయంతో నాటుకు పోయాయి. ఆ చూపుల్లో అదోరణమయిన అరవ్యాతి, 'తమరూ ఈ అల్లరి మూడికి చెందిన వారే చి రో నే చదివారూ' అన్నట్లున్నాయి ఆ చూపులు.

రోడ్డుమీద, వారిగా తలొంటుకుని నడుస్తున్నాడు సుధాకర్. కాలకి రాయి తగిలి తూలి పడబోయాడు.

'బాగిత్త నాయనా!' ముసంతకంకన్న హెచ్చులెందాడు.

'మీ నాళ్ళు విసిరిన రాళ్ళే'. ముసలెళ్ళను ముందుకి సోగిపోయాడు. సుధాకర్ తల దిండుకున్నాడు. చుట్టూ చెట్లారెడకుగా రాళ్ళు! ముసలాయన చూపులు ప్రతిభ్యనిస్తున్నాయి సుధాకర్ మనసులో. 'మీ నాళ్ళు విసిరిన రాళ్ళే'

* * *

'అనెట్టువేలో నిలబడ్డాడు సుధాకర్. అతని చుట్టూ మరో పదిమంది. వో వయసు మళ్ళి నాయన అతని కూతురుతో కాబోలు అంటున్నాడు 'అమ్మాయ్, చూసావుగా పిళ్ళగోల, అల్లరిను, ఇష్టం లేక పోతే చదువు మానేయ్యాలి. రోడ్డుమీద పడి అల్లరిచేస్తూ ప్రెస్టిజ్ పాలెస్ తిట్టుటానికి ఈ వెదవలకేం హక్కు? నయపు కోమలి వంటితే పిళ్ళ గొప్పదనం యిదా...'

సుధాకర్ చెప్పేలో పడుకూనే వున్నా యీ మాటలు. పడ్డమటుకూనే తలెత్తి చూసాడు. అంతవరకు తండ్రిమాటలు వింటున్న ముకుమారి వయ్యారంగా వచ్చింది. ఆ నవ్వుకి కొరడెబ్బ తిప్పట్టుగా పీలయ్యాడు సుధాకర్.

ఇంకా మునుపు అందమయిన

అమ్మాయి నవ్వులే దేదన్నా చిలిపి వన్నేనే మింగిపోతా మోమోనార్లనుకున్నాడు వాడు సుధాకర్. కానీ యిప్పుడు అలా సుధాకర్. కాదు. చుట్టూ ఉన్నవాళ్ళంతా అసని 'అనలు దీని తప్పంతా మన పెద్దలదే

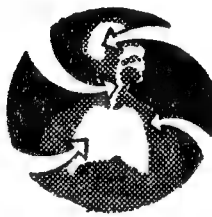
దగ్గు సెలవు తీసుకొండి!

కొంచెము నేపు ముందు ఆమె దగ్గుతో బారపడింది. అప్పుడు ఆమె గైకోడిన్ ను త్రాగింది. ఆమెను యిప్పుడు చూడండి! క్రుంగలిసే దగ్గు తగ్గి ఆమె హాయిగా నిద్రపోతోంది!

దగ్గును అదుపులో పెట్టుటకు గైకోడిన్ లా ఏమందూ పనిచేయదు!

వైద్య శాస్త్రరీత్యా అంగీకారము పొందిన గైకోడిన్ యొక్క పాత్యులా 4 మీడిక బాగములలోను పనిచేసి మీకు దగ్గునుండి ఎలా వూర్తి ఉపశమనమును కలిగిస్తుందో చూడండి:

- మెదడులో దగ్గు రిఫ్లెక్సును అదుపులో పెట్టును.
- గొంతుకలో కవమును విడదీసి, గొంతుక గరగర లాడుటకు ఉపశమనము కలిగించును.
- గుండెలో దిగునుకు పోయిన నరములను నడలింది, ఊపిరి వలిపేలా చేయును.
- ఊపిరి తిత్తులలో అడ్డుపడిన ద్రవములను, చీమిడిని నడలింది, దగ్గును అవును.

గైకోడిన్

చెల్లె వనాకా

దగ్గుకు నమ్మకమైన, అధికాధికముగా అమ్మకమవుతున్న యింటి మందు

వంటి... గాంధీగారు ప్రాకండించిన నత్యా గ్రహం, ... రాజకీయంలోకి దిగబోయా దొకడు.

'చాలేవోయ్, కోతికి కొబ్బరికాయ దొరికితే యేం చేస్తుందో తెలిమా? గుళ్ళో తీసుకెళ్లి దేవుడిముందు పగల గొడుగుందా? ఆ యితే తప్పవరదీ? కోతిదా, కొబ్బరికాయదా?' హాస్యంగా రాజకీయాలని నమర్చించాడు మొదటి వ్యక్తి. అంతా మనసుపిగా నవ్వులతో గాంధీని రచ్చకేద్దబోయిన మనిషి మరి కోరు మెదపలేదు.

'మవ్వే కాలేజీలో చదువుతున్నావు నాయనా?' చూస్తూ వూర్కొలేని వో పెద్దమనిషి సుధాకర్ని ప్రశ్నించాడు. అందరికళ్ళూ సుధాకర్ వైపు తిరిగాయి.

'లేదండీ చదువయిపోయి' ప్రశ్నించిన వ్యక్తికి సమాధానం రుచించలేదు కాబోలు వ్వి. యింక ఉద్యోగ ప్రయత్న మన్నమాట... గొణుక్కున్నాడు. సుధాకర్ కి వీకెలదా కోసంగావుంది. కానీ యెవరిమీదో రేలేదు. అదే శమాష!

'ఈకాలంలో ఆదవాళ్ళేయం 'సుమా!' ఆడపిల్ల తండ్రి బుర్రపూసతూ అన్నాడు. చక్కరాక్షి నయరాలు మెరిసాయి.

'మరిం' అన్నాయి మరో రెండు గొంతులు. 'అన్నింటా వాళ్ళే ఫస్టు కమా.'

బుర్రతిరిగి పోజూచి సుధాకర్ కి యీ సందాషణ వింటూంటే. ఇన్ ఫీరియారిటీ ఫీలవుతున్నాడు.

నేను విద్యార్థి కాను

'ఏం నయమో! నా బొందనయం. వాళ్ళు చేసే అండ్రి వాళ్ళా చేస్తున్నారు. ఎటాచ్చి కనిపించటంలేదు. వాళ్ళ మాత్రం కాపీలు కొట్టటంలేదని వాట్నెనుకు చెప్పగలరా? ఆ వాళ్ళరు గాళ్ళు అందానికి కరిగిపోయి నాలుగు మార్కులు యెక్కువ చేసేస్తూంటే వాళ్ళ మాత్రం అన్నింటా ఫస్టుదారూ ఫస్టు.' అనుకున్నాడు మనసుతో.

సుధాకర్ కి మాత్రం తోలోపల బాధ గానే వుంది. మర్చిపోవమన్నా మరవలేని మాటలు గింగురు మంటున్నాయి. 'మీ వాళ్ళు విసరిన రాళ్ళే...' అతని మాటల్లో నిజం వున్నట్టే అనిపిస్తున్నాది సుధాకర్ కి.

అతని మనసుతో యిప్పుడొక్కటే పెదలుతున్నాది. అను తన మట్టునవం చంతో హాయిగా మెలగాలి. ఎవరూ తనని వేరెత్తి చూడకూడదు. కానీ అదెలా సాధ్యం? తనని చూసిన ప్రతివ్యక్తి తననో విద్యార్థిగానే భావిస్తూంటే! విద్యార్థికావటం అప్పు? యేమో!

మహాంతికోసం పినిమా హాయివైపు నడిచాడు సుధాకర్. సరిగ్గా కౌంటర్ చేతనరికి హైస్ ఫుల్ బోర్డు వేసాడు. దగ్గరికి వెళ్లి 'వాక్క టెక్స్టు కూడా లేదా?' అడిగాడు సుధాకర్.

అతను నవ్వుతూ చూసాడు. 'బదులు బోర్డు వేసాడు. చూసారా?' యెదురు

ప్రశ్న వేసాడు.

సుధాకర్ యిప్పుడు ఒంటరిగా వున్నాడు ఇటువంటి జవాబు గుంపుగా వున్నప్పుడొచ్చుంటే యేమయ్యేదో? ఏమయ్యేదీ? స్థానబలిమి గలిచేది.

'నేను గవర్నమెంట్ కాలేజీ స్టూడెంట్ నీ' యీ మాటలు సుధాకర్ గొంతు లోనే యిమిడిపోయాయి. మాట పెగల్లేదు. అతని కిప్పుడామాట అనాలనిపించటం లేదు.

* * * మరో మందుం కంపెనీవాళ్ళు యింటర్వ్యూకి పిలిచారు సుధాకర్ ని. వెళ్ళాడు. వెళ్ళాక వెళ్ళకపోలేనే బాగుండు ననిపించింది. వెళ్ళగానే ప్రశ్నలు వేసి పీక్కుతంటానికి ముగ్గురు డైరెక్టర్లు కూర్చున్నారు.

సాతసాటే పాడుతూ (గుడ్ మార్నింగ్) కూర్చున్నాడు సుధాకర్. కూర్చున్నాక యెదురుగా వున్నవ్యక్తిని చూసాడు. ఒళ్ళు జందరించింది. జలం గుర్తుకొచ్చింది. అతనెవరో కాదు. జలం నాన్న?

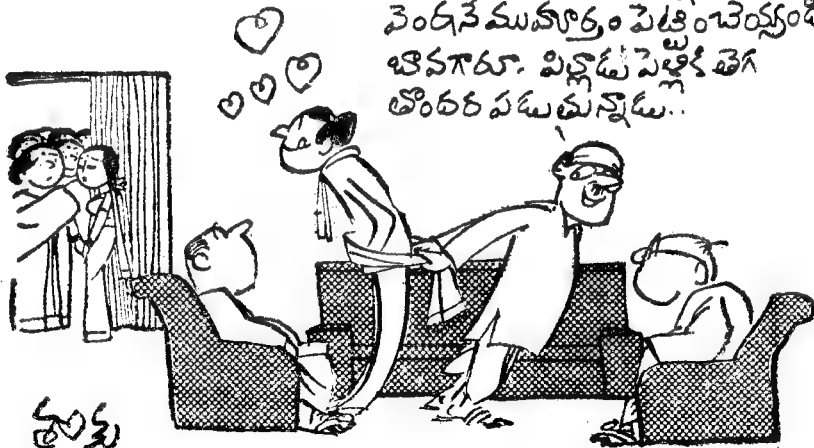
సుధాకర్ కాలేజీలో చదివేటప్పుడు వాసారి వున్నకలో కొయికం వాఫీగా వుంటే సోపికదాని అన పెన్నులో యింకు లేకపోయినా (అనయ వుండవెప్పుడూ) పక్కనాడి పెన్ను తీసుకుని జలం ఆనే అమ్మాయికి ప్రేమలేఖ రాసాడు.

ఆ పిల్ల తనకి రాసిందాన్ని తెలిసి తక్కువగా ప్రేమిచోలేకి. అతను ఆ వుత్తరం తనది కాదంటే, వాళ్ళనాన్నకి చూపించింది. అమట్టు యి రత్తరూ సుధాకర్ మీద విరుచుకు పడిపోయి నానా గొడవా చేసేసి కావల్సినన్ని వార్షింగు లిచ్చేసాడు.

సుధాకర్ కి వాళ్ళ నాన్నమీద, జలం మీద, యింకా ప్రేమిపాల్ మీదా కోపం వచ్చినా, యేం చెయ్యలేక 'పోవ్వే పిల్ల వరూ తెలుగు పినిమాలు చూశ్చెదులా వుంది.' అని నర్తి చెప్పుకున్నాడు. ఇదీ ఆనాటి జలంకథ.

ఇలా సుధాకర్ అలోచిస్తూ బెదరి పోతూంటే ఆ బ్రాదర్ మిసాలాయన చటుక్కున 'విద్యార్థులు ప్రేమించోచ్చా?' అన్నాడు. ముందు అనని కాదేమో అని అనుకున్నా, అతను రెట్టించి అడిగేసరికి

అయిబోలుచ్చేసుకున్నాంగనుక పెంగనముమూర్తం పెట్టించెయ్యండి బావగారూ. విల్లెట్ పెట్టితేగ తొందరపడుతున్నాను.

వాళ్ళ మండింది.

'జిస్ట్, జనరల్ నాలెజ్జీ కోసం' అడిగారు. మరేం అనుకోవాలే చెప్పు' అన్న డాయన.

ఏదో గొణిగడు సుధాకర్.

'ఏం చదివావ్' అన్నా డాయన.

'బి. యస్. సి.'

'ఏం క్లాసు ?'

'థర్డ్'

'హూ' అన్నా డత నొక్కసారి.

'ఏం విద్యార్థులో. ఏ క్లాస్ కి చదువు మీద తప్ప మరన్నిటిమీద ధ్యాసే' పక్కవాడితో అని విట్టువేసినట్టు గట్టిగా నవ్వాడాయన.

'డాన్ విత్ (ప్రిన్సిపల్)'

అదిరిపడ్డాడు సుధాకర్. బయట మళ్ళీ కలకలం. విద్యార్థులు నమ్మే కొనసాగి నున్నారు. అది మూడోరోజు నమ్మే! మరో రోజు చేస్తే హాయిగా చదివేను రోజుదాకా కాలేజీ తెరిసరు. అదీ వాళ్ళ గొడవ. అందుకే ఈ నమ్మెలూ అపేను. వీటిని గురించి పెద్దాళ్ళకేం తెల్పు? సుధాకర్లాంటి వాళ్ళకి తెలుస్తుంది కానీ.

'వీళ్ళు చదువులకి నామంవేసి రోడ్లం బిట తిరుగుతున్నారే. అర్థం ఏమిట? డెంట్? ఏళ్ళ విద్యార్థులా?' తన విచారస్థంలా వెళ్ళబోసుకున్నా దొతను.

వెధనలు. ఏ మూలకో వెళ్ళి అరుచుకో రాదూ. వీళ్ళమూలంగా తను తలెత్తుకు తిరుగులేక పోతున్నాడు. అయినా యెప్పుడో నేను చదువుకున్నానని, నన్ను యిప్పుడూ ఏ క్లాస్ లో జమకట్టేస్తున్నారేం? నేను విద్యార్థిని కావే! అవాలు దొరక్క సుధాకర్ పతమత మవుతున్నాడు మనసులో.

పంటర్వూలో వాళ్ళేదో అడిగారు. తనదే జవాబులు చెప్పారు. మరోక్షణంలో బయటపడి పూసేరి పీల్చుకున్నాడు.

'హమ్మయ్య' బస్ స్టాండ్ వైపు నడకసాగించాడు. ఇంజనీర్ల నాన్నే చీనికి డైరెక్టరని తెల్పుంటే చచ్చినా యెన్నయే చెయ్యకపోదును కనా! పీలయ్యాడు సుధాకర్.

విద్యార్థులు చేసేగొడవ మొక్కువయింది. పోలీసులు లాకీలు పూవు

తున్నారట! బ్రాఫిక్ బండయిపోయిందే! డాన్ విత్ (ప్రిన్సిపల్)...

కేకలు యెక్కువయ్యాయి. రాళ్ళు గల్లోకి లేస్తున్నాయి, అద్దాలు తప్పు మంటూ పగులుతున్నాయి. అద్దాలు విరక్కాడితే వాళ్ళకి కావల్సింది అభిప్రాయం? రాళ్ళు గల్లోకి లేస్తే (ప్రిన్సిపల్) కేం నష్టం? అతను గల్లో పుంటాడా? దుకాణాల్లో అద్దాల వెనకా పుంటాడా?

వైరిమూక అరంం వర్ణం లేదు.

'ప్రిన్స్ అవర్ డెమాక్రసీ' బస్ స్టాండ్ లో ఒక్కను అంటున్నాడు.

'ఏళ్ళంతా చదువుకునే వాళ్ళేనా?' అశ్చర్య పోతున్నారంతా. అశ్చర్యం వెనకాల దాగిన జగుప్పు, బాధ, ఆపహ్యాం గుంపులోని వాళ్ళకెలా అరంంవుతాయి.

సుధాకర్ కి చుట్టూవున్న వాళ్ళని చూసే ధైర్యం లేకపోతూంది. అంతా తనే చూసే నవ్వుతున్నట్టుంది. 'నేను విద్యార్థి కాను నేను విద్యార్థి కాను. నన్నలా చూడకండి' అంటూ అరవాలని పింటింది. మాట పెగల్లేదు. వూర యాన్ని చాటి రాలేదు నలుకులు.

నిక్కడినుంచో ఓ రాయి సుధాకర్ కి

తగిరింది. నప్ప! మొదటిసారిగా నెప్పంటే యెలా పుంటుందో తెల్సింది.

'వెధనలు మరీ తెగులు మీరి పోతున్నారు. నేను చదువుకునే రోజుల్లో అయితేనా...' యామాటలు అనుకోకుండా పైకే అనేసాడు సుధాకర్. అందరూ అతనివైపు చూసారు

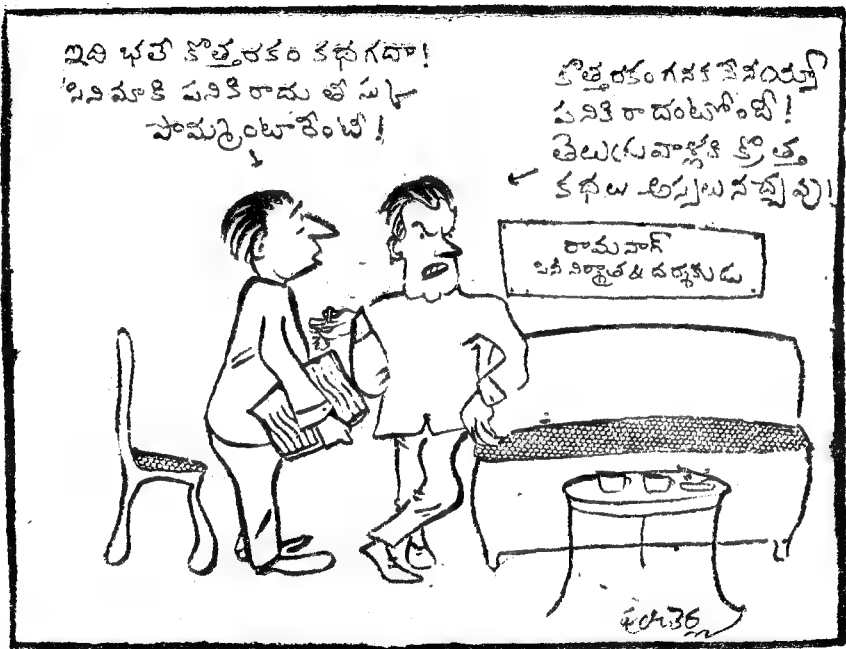
ఆ చూపులు సుధాకర్ ని బాధించటం లేదిప్పుడు. అతనన్నమాటలు అతనికే విచిత్రంగా వున్నాయి.

'విద్యార్థులు చేడిపోతున్నారు' గొణిగడు సుధాకర్. ఈ మాటలన్నాక చాలా మటుకు బరువు దీగిపోయినట్టుంది.

'నేను విద్యార్థి కాను' గట్టిగా అరిచి అందరితో చెప్పిఎసిస్తున్నాది సుధాకర్ కి. అప్పుడు తాకి అభిందే గౌరవం వేరు.

నిజమే, యానాడు విద్యార్థులు తను కున్న గౌరవాన్ని స్వయానా వాగేనం చేసుకుంటున్నారు అనిపించింది సుధాకర్ కి.

గుంపు గమ్యం లేకుండా అలా ముందుకి సాగిపోతూనే వుంది. ఎవరు విద్యార్థులు? ఎవరు కారు? నిజమే నా మటుకు నేను విద్యార్థిని కాను. తృప్తిగా నిట్టుల్లాడు అసలు జీవితాన్ని చనిచూస్తున్న ఒకనాటి విద్యార్థి సుధాకర్.

తెలుగురాసే పద్ధతులు-కొన్ని అభిప్రాయాలు

ఇటీవల జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలనిబట్టి ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక తే. 26-1-68 నంచి కలావదీన ఆర్, విజయవాడ రాసిన ఉత్తరాన్ని, దాని మీద ఒక భాషా సేవకుడు, మదరాసు తే. 29-3-68 నంచికలా రాసిన ఉత్తరాన్ని ఈ దిగువ వేస్తున్నాము. -నం॥

ఒక సూచన

■ ఇటీవలే శ్రీ పి. డి. దేశముఖ్ దేవనాగరిలిపి సంస్కరించటం ఆరంభం అన్నారు. తెలుగు లిపి కూడా దేవనాగరి వంటిదే కాబట్టి మన లిపిలో వత్తులు, కొమ్మలు వగయిరా ఇంకా ఎక్కువ ఉన్నాయి కాబట్టి సంస్కరణ యిష్టకూడా అవసరం. 'క', 'సృ' వంటివి రాయటమే కష్టం అనిపిస్తే, 'క్ష', 'స్ర' ఇంకా కష్టం! అప్పు వెయ్యటానికి వచ్చేసరికి ఇవిన్నీ పెద్ద సమస్యలయి పోతాయి! అక్షరాలు, వత్తులు విరిగిపోవటం మనం చూస్తూనే ఉంటాము. శ్రీ దేశముఖ్ మూడు 'అక్షరాలు' కలిపిన అక్షరాలు ముందు తీసే య్యాలని సూచించారు. అసలు భారతీయ భాషలన్నిటికీ, కొన్నిచూపులలో రోమన్ లిపిని వాడలే బాగుంటుంది; కానీ యిది అంత తేలికగా జరిగే పనికాదు కాబట్టి ప్రస్తుతం తెలుగులో వాడుతున్న అక్షరాలనే కొంచెం మార్చి వాడే ఒక అక్షర ముందుకు వేసినట్లు ప్రతిపాదిస్తాను. శ్రీ దేశముఖ్ చెప్పినట్లు రెండు అక్షరాలు కలిపి ఉన్నవి మాత్రం వాడవచ్చు; లేదా కేవలం ఒక అక్షరం ఒకవచ్చు లేక ఒకవచ్చు, ఒక అచ్చు కలిపిన శబ్దాన్ని సూచించేట్లు వాడవచ్చు.

ఉదాహరణకి మొదటిపద్యం ప్రకారం మనం యిప్పుడు 'రాష్ట్రం' అని రాసే మాటని 'రాష్ట్రం' అని రాయవచ్చు.

ఇంకా ముందుకి వెళ్తే అంటే 'రాష్ట్రం' బదులు 'రాష్ట్రం' అని రాయవచ్చు.

ఇలా రాస్తే అసలు వత్తు అక్షరాలే ఉండ వసరంలేదు! ఇంగ్లీషులో ఉన్నట్లే పాలు గుర్తు అంకె పెరుగుతుంది. కానీ లిపి మనకి సరిపితమైనదే అవుతుంది. (ఇంకొక సంగతి గమనించాలి; ప్రస్తుతం 'ప' బదులు 'అయి', 'జ' బదులు 'అజ' లేక 'అవు' అనిగానీ రాయాలి!)

శబ్ద రత్నాకరంలోని మొదటి ఉదాహరణం 'కుల ప్రయుక్త మగుమన్న సనాతనధర్మమితై అంగ' అని ఉంది. శకట రేఖం బదులు మామూలుది వాడి మొదటి పద్యం ప్రకారం రాస్తే ఈ పద్యభాగాన్ని అసలు మార్చనే అక్కరలేదు. రెండవ రకంగా రాస్తే,

'కులవేరయుక్తమగు మన సనాతన ధర్మ మితై తెరంగ' అని కనిపిస్తుంది.

ఇది అంత ఎడ్జెంట్ గా కనిపించదని నా అభిప్రాయం, సమీక్షకు కూడాను!!

- ఆర్ (విజయవాడ)

తెలుగు ఒత్తులు

ఆర్య; ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక 26-1-68 నంచికలా ఉత్తరాలలో 'ఒక సూచన' అనే శీర్షిక క్రింద శ్రీ ఆర్. గారు చేసిన సూచనలు చదివాను. ప్రస్తుతం తెలుగు ముద్రణలో మోనోటైపు పద్ధతి, టైపోటైపు పద్ధతి వచ్చాయి గనుక వారి సూచనలు నాకు చాలా మంచిపని పించాయి. కానీ జనంలో యిది అలవాటు కావడానికి కొంతకాలం పడుతుంది. కారణ మేమంటే జనం కొన్నిటికి అలవాటు పడతారు, అవి తప్పయినా, అప్పయినా, కొంతకాలానికి ఎవరైనా వచ్చి, అవి తప్పు అని చెప్పినా వారు విన్నారు. మొదట ఉన్నట్టిస్తారు, తర్వాత ప్రతిపటిస్తారు, పిదప వాళ్ళుకుంటారు. ఇదీ జరిగితే పద్ధతి. ఉదాహరణకు 'సవ్యం' అనే పదం ప్రయోగం తీసుకుంటాం. సవ్యం అంటే సంస్కృతంలో ఏడవది. అసవ్యం

అంటే కుడి. 'వామం శరీరే సవ్యం స్వో' అసవ్యం తు దక్షిణం' అని అమర కావ్యం అన్నాడు. సవ్యసావి అంటే, ఎడమ చేతితోనూ బాణాలు పదిలేవాడు కదా! మరి నేడు వ్యవహారంలో సవ్యం అంటే మంచికి, అసవ్యం అంటే వ్యవహారిక అసంబద్ధానికి వాడుతున్నాము.

అలాగే మన ఒత్తులపద్ధతి కూడా మన దేశంలోని లిపులలో ఎన్నోకారణాల వల్ల నిలుపుకొన్న, గుండ్రకత్తు, చౌక కత్తు, తలకట్టు, ఒత్తులు మొదలైనవి ఏర్పడ్డాయి; లేఖన సాధనాలుబట్టి, లేఖన వేగంబట్టి, ఒత్తు అంటే వొక్కడం, ఊది పలకడం. దీనికి సంస్కృతంలో ద్విత్వం అని సంకేతం. ఈ ఒత్తులు తెలుషడానికి పూర్వం అక్షరం క్రింద మరొక అక్షరం పెట్టడమో లేక అక్షరం పక్కన మరొక అక్షరం పెట్టడమో ఉండేది, వేటికీ ఉంది. దేవనాగరి లిపిలోనూ, తమిళంలోనూ వేటికీ పక్కన పక్కన పెడుతున్నారు. పూర్వం లోక శాసనాలలో ద్విత్వాక్షర పదం వచ్చి నప్పుడు అక్షరం క్రింద అక్షరం చెక్కారు. వ్యం అన్నప్పుడు ప క్రింద య అంటే పెట్టుకుని చెక్కారు. ఈ అక్షరాలలో రెండవది కిందది ప్రధానం, దానికే గుణం తాలు యివ్వాలి. కానీ, పైన కనిపించే అక్షరానికే యివ్వడం ప్రారంభించారు. ఈ పద్ధతి శాస్త్రీయంకాదని కొంత కాలానికి గ్రహించారు కాబోలు ప్రధానాక్షరమైన పక్క అక్షరానికి, కింద అక్షరానికి గుణంతాలు చెక్కసాగారు. నిజానికి యిదే శాస్త్రీయమైన పద్ధతి. కానీ తిప్పులు అంతా ఈ పద్ధతి పాటించక అన్నివర్సలాగా చెక్కేవారు. సన్నదుకాలం వచ్చుకూడా ఈ గుణంతాల విషయంలో ఒక వ్యవస్థ అంటూ ఏర్పడలేదు. అప్పటికే తలకట్టు పద్ధతి స్థిరపడింది. ఒత్తుగా పెట్టిన కిందివరుస అక్షరాలకు గుణంతాలు యివ్వడం అల్ల చదవేటప్పుడు రెండు వరుసలు చూపి అడుముకొనే విక్రూ, అస్యలు

దీనినే ప్రమాదం నిర్వహించారు. వైస్
 లంకెట్టులో పూర్ణంగా కనిపించే అక్ష
 రాలలో మార్పులు లేక ఒత్తుగా యిచ్చిన
 కిందివరుస (లేక హాఫ్ డెక్స్ కింది) అక్ష
 రానికి గుణింతాలు యిచ్చే, సామాన్య పాఠ
 కుడు పై వరుసలో మాత్రమే చదివి
 కింద మరిచిపోయే ప్రమాదం ఉంది.
 కనుక అవధానమైన, పై అక్షరానికి
 గుణింతాలు యివ్వడం చదవడానికి
 సౌకర్యమని భావించి ఉంటారు. నన్నయ
 కాలానికి ఈ వదలి స్థిరపడి పోయింది.
 కాని, పూర్వపు వానవల్లయ ఒత్తు,
 వ ఒత్తునంటి వాటికి మాత్రం గుణిం
 తాలు యివ్వడం తర్వాత శ్రీ నాథుని
 కాలంవరకూ కనిపిస్తుంది. అప్పటి
 ఒత్తులవదలే మనకి నేడూ అరివాట్లో
 ఉంది. ఈ ఒత్తులన్నీ రెండువేల ఏండ్ల
 నాటి అక్షరాల స్వరూపావేశమే. (వివ
 రాలకు శ్రీ తిరుమలరామచంద్ర 'మన లిపి
 పుట్టు పూర్వోత్తరాలు' చూడండి)

కూ ర టా గు నా లా :

(తిదోషహరమై ఆ రోగ్యకరంగా
వుంటాయి.

జరిగిన కథ

అనూరాధ తల్లి అన్నపూర్ణమ్మ. తమ్ముడు రాజు. అన్నపూర్ణమ్మ కన్నబిడ్డల చదువుకోసం ఎంతో కష్టపడుతూవుంటుంది. ఒకనాడు అనూరాధ దాస్సు చూచి బహుమతినియడాకి ఆగంతు కుడుగా వచ్చి డా. హరికృష్ణ వశిష్టయనువు తాడు. ఇంతలో మద్రాసులో ఒక నాటక సమాజం వారి పిలుపుతో నాట్యప్రదర్శన యివ్వటానికి మద్రాసు బయలుదేరుతుంది. 'సేషమ్మ'లో హరి కృష్ణ కలుగుకు. మద్రాసుకు ఆమెను తీసు వెళ్తాడు. హరికృష్ణ ఆమెని ఆకర్షించాడు. శారద గురించి తెలుసుకోవాలని ఆమెకి ఆసక్తి కలిగింది. శారదకి తనకి వున్న సంబంధాన్ని ఉత్తరం ద్వారా ఆమెకి తెలియపర్చాడు హరికృష్ణ. దానితో శారద అనూరాధకి వరింత సన్నిహితు రాలవుతుంది.

6

హరికృష్ణ తన వజ్రగానే 'రాధా' అన్నాడు పెద్దగా.

'వస్తున్నాను!' అంటూ పొంగొసు చేత బట్టుకుని వెళ్లింది వెంటనే.

'తాగండి! తియ్యగా వున్నాయి!' అంటూ అందించింది.

అతడు గొన్నవంక మామూ నవ్వాడు విరక్తిగా.

'తియ్యగా వుండొచ్చు. కానీ తీయగా వున్నదేదీ నాకు అందకూడదు, రాధా!

ఒక మాట చెప్పనా! దేవుడివూడా పిచ్చి వట్టిందట. పాపం పిచ్చిమూలానే గబోలు మంచివాళ్లందరినీ శిక్షించు తూంటాడు.'

అతనిమాటలు నిజమేనని పించిం దామెకు. తాను పెదవి కదిపితే యింకా వువన్యానం కురుస్తుందని మౌనంగా వుండిపోయింది. ఆర్థాతి పాలుతాగిన తరువాత అతడు ఎంతో సేపటికిగాని నిదుర బోలేడు.

కిటికీలోనుంచి కన్పించుతూన్న దేవా య శిఖరాన్ని చూపించి అన్నాడు—

'మాడు! రాధా! దేవుడు గుళ్లో బంధించబడి ఎలా నిట్టూర్చున్నాడో! ఒక్కసారి పెమ్మ తీసుకురావూ! మంచి పాట వ్రాస్తాను.' అనూరాధ వెన్ అందించింది. అతని పిచ్చిభోరిణి చూస్తోంటే ఆమె గుండెల్లో ఆవేదన సెగలు జిమ్ము లోంది.

సెన్ తీసికొన్నాడు. డైరీ తెమ్మన్నాడు. దానిలో వ్రాసివున్నది చదవ వారంభించాడు పెద్దగా.

'ఇదిగో వింటున్నావా! రాధా! డాక్టరు హరికృష్ణ! ఎవరో ఈ మహానుభావుడు—' అంటూ వో పేజీ తెరిచాడు.

'అంజరాన మెరిసే తారకలా—నవ్వు లోంది. చీకటితప్ప మరేదీ లేని ఈ జీవి తంలో కూడా నవ్వులు రువ్వగూడదా?

అనూరాధ! పేరుకూడా అండంగా వుంది. నాట్యమయ్యారీ ఆమె. ఒకయారా లోలి కించే సెలయేరులా నడుస్తుంది. తోడగా నడిచి రాగూడదా? నీడలా నన్ను అడుక్ గల దామె! కానీ...

మరో పేజీ తిరిగింది—

'కృష్ణ విగ్రహం అందించాను. ఆ విశాల నయనాలలో వెన్నెల మల్లియలు కురిపించింది. ఎంత అందంగా నవ్విందని!! కంతాన కోరికలమ్మ కుహూ మంటోంది. 'హరీ!' అని తీయగా ఆ బంగారు పెదవులతో పిలిస్తే ఎంత బావుంటుందో! అనూరాధ హృదయిండుగా విరిసిన మమకారంతోని మాధుర్యం అందు కోవాలి!'

'భలే! చాలా బావుంది! అనూరాధను ప్రేమించాట్ట! ఈ హరికృష్ణ గారు. ప్రేమించడంకూడా వో వ్యాపారమైపోయింది.' అతడు చప్పట్లుకొడుతూ పెద్దగా నవ్వసాగాడు. ఆ డైరీలోని వాక్యాలు విన నే అనూరాధ హృదయాన వింతైన సందడి విద్యుత్తులా పాకి పోయింది. కనులు దిండుకుని వింటూండి పోయింది. మళ్ళీ వో పేజీ త్రిప్టో తూంటే అపివేసింది కావాలనే. కానీ అతడు పసివాడినా హాం పట్టు కూర్చున్నాడు. చేసేదేమీలేక మరో గదిలోకి

వెళ్ళిపోయింది దామె.

కానీ అకస్మాత్తుగా వీరులకు విందు చేస్తూనే వుంది. మధ్యలో నవ్వుకున్నాడు. వ్యాఖ్యానించు తున్నాడు. ప్రశంసల్ని రుప్తు తున్నాడు.

'అనూరాధ—నా హృదయాన వెలసిన అనురాగ వీణేయి.' ■ వాక్యం వినగానే ఆమె చెక్కిళ్లు ఎర్రబారాయి. యనస్సున కోటి భావనలు గుబాళించాయి.

అతని స్వరం మృదు మధురం గా విచ్చించుతూనే వుంది. నవ్వులు హృదయాన పండుగ చేస్తూనే వున్నాయి. మధురోహలు అందమైన కలల నల్లు కుంటూనే వున్నాయి. ఆ తీయని తంపులలో తేలిపోతూనే నిదురలోకి తూలి పోయిందామె.

* * *

ఉదయాన లేవగానే రాత్రి జరిగిన దంతా గుర్తుకు వచ్చింది. నన్నని మందహాస రేఖ మెరిసిందామె పెదపులపైన. హరికృష్ణపున్న గదిలో అడుగు వేయగానే ఆమెకు నవ్వు వచ్చింది, బాధాకలిగింది.

చేతిలో పెన్ అలాగే వుంది. డైరీ తెరిచే వుంది. కిటికీలో తలపుంచుకుని పడుకుని వున్నాడు. అతని ముఖాన అలసట పారాడుతోంది. భావాల బరువుతో కనురెప్పలు ఆ పుడ పుడు కడులుతూనే వున్నాయి.

చల్లనిగాలి మృదువుగా పలుకరించి పోతోంది. అతడు మైమరచి నిదురబోతున్నాడేంకా.

చప్పుడు చేయకుండా 'డైరీ, పెన్', తీసిందామె. ఏం వ్రాశాడా అన్న కుతూహలంతో తెరిచిన పేజీనంక చూసింది—

'అందంగా—మెరుస్తోంది — అనురాగం అనూరాధలా — అపరంజి బొమ్మలా— దెంపన — కురుస్తోంది — విరివాన — అందంగా—ఆనందంగా —మందారంలా— మధువులా—మత్తులా— ఎర్రగా—తీయగా —కలలా—అలలా—అల్లుకు పోతోంది— బ్రతుకుంతా—తానై—అనురాగ బంధం!'

మృదువైన ఆ భావాల నిండుగా ఊధురిమి పోయిగా వేయికలలు గంటోంది ఆ పూవోజగత్తులో అనూరాధ ఉదేవత. ఆమె అనురాగమే ఆ పూజారి కోరుకున్న వరం. అతనికి అనూరాధ అవుడే

వరిచయమైన వ్యక్తిగా కన్పించుతోంది. తానామెను అంకితం చూసిన నంగలి గుర్తుకు రాడంతేదు. కానీ 'అనూరాధ' అన్న పేరు మాత్రం ఎక్కడో ఎప్పుడో విన్నట్లు అన్పించుతోంది ఆతనికి. ఆ మధుర భావాల్ని చదవగానే అనూరాధ హృదిలో పులకింత చెలరేగింది. అతను తనను ప్రేమించు తున్నాడని గ్రహించింది. కానీ యితగా ఆరాధించు తున్నా

డని పూహించనైనా పూహించలేదామె! డైరీ మూసి అలమారులో వుంచింది. ప్రశాంతంగా, పసిబిడ్డలా నిదురబోతూన్న అనివంక చూడగానే ఆమె మనస్సున ఎన్నో పూహలు పూయలబూగాయి. నిద్రాభంగం కాకుండా నిశ్శబ్దంగా ■ గదిలోని వస్తువులన్నీనీ సర్ది వెళ్లిపోయింది. రాజాను తల్లికోసం పంపించానని శారదకు తెలియజేసిందా సాయంత్రం

వీరరెడ్డిగారు గడిచినవారూ: రాజా

'మేము రావడం కొంచెం ఆలస్యమౌతుంది.'

అని వ్రాశాడు. పనిమనిషి, సార్వకమ్మ బంధువుల యింటో పెళ్లికని వెళ్లింది. వంట దగ్గరనుంచి అన్నివసలూ అనూరాధ భోజన మంతగా మారిపోతోంది నానాటికీ. ప్రతిదానికి పెద్దగా అరిచి గొడవ పెడుతున్నాడు. అనుక్షణం, అనూరాధ ఎదుటే వుండాలని పట్టుబడుతున్నాడు.

శారద వ్రేలోజా వచ్చి రెండు మూడు గంటలుండి వెళ్లిపోతోంది. అనాడు శారద వచ్చేసరికి అనూరాధ క్రింది భాగంలో వున్న రెండుగదుల్ని శుభం చేయించి, సామానేమీ లేకుండా భాళి చేయించుతోంది.

'అదేమిటి? అనూ! ఇప్పుడా గదులతో ఏం పని?' అన్నది శారద.

'అద్దెకు యిద్దామని' అన్నది. ఎవరి కని వ్రేల్చింది శారద.

'అమ్మా, రాజా, వేనూ వుంటాం!'

'ఏమిటి? అమ్మా, మీరూ వుంటారా? ఇంకా వరాయమనిషిగానే వుండిపోదా మనుకుంటున్నవా? అనూరాధా?'

'ఎలా వున్నా ఆంతున్నది విన్నవించ లేక పోతున్నానక్కా! దీనిమూలాన భేద భావం మాత్రం రాబోదని హామీ యిస్తున్నాను...'

ఆపైన నోరెత్తలేక పోయిందా అక్క. విచిత్రంగా చూస్తూండి పోయింది. శారద వెళ్లిత పదినిమిషాలకే గేటులో నుంచి ఓ కారు దూసుకు వచ్చింది.

అనూరాధ వరండాలోకి వచ్చి చూసింది. వో యాభైయేళ్ల వ్యక్తి కళ్ళద్దాల్ని సవరించుకుంటూ కారు దిగాడు. ఆయింటి యజమానిలా నలువైపులా అధికారం మెరిసేట్టు చూశాడు. వో వాకరు పరుగునవచ్చి సమస్కరించాడు.

'ఊ! ఏరా! జోగులూ! దాక్కరి గారికి పిచ్చెక్కిందటగా! ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు?'

'ఇక్కడే వుండారు బాబుగోరూ!'

'మరి...మందూ చూకూ ఎవరిస్తున్నారు?'

'అనూరాధమ్మగారు!'

తారాధన

'అహ! నిజమేనన్నమాట! ఆనంగతి. ఆల్ రైట్! మకుటంలేని ఆ మహారాజుని ఎవరు ఆహ్వానించారా?' వ్యంగ్యం దూసుకు వచ్చిందాయన గొంతునుంచి.

'అమ్మగారు దేవతలాంటి వారు బాబయ్యా! అందుకే, అయ్యగోరికి...'

'ఆ దేవత ఆరోప్రాణం అంటావు! అంతేగా?' మధ్యలోనే అందుకుంది ఆగ్రహం.

'పితం! అంతేమండి!'

ఎవరొచ్చి వాపికగా సేకరించుతూన్న ఆ వ్యక్తి హరికృష్ణ మేనమామ, 'రామ నాథం' అని నోకరు మాటల్నిబట్టి తెలుసుకుంది అనూరాధ. శారదకు పోను చేద్దామనుకుంది. కానీ అంతలోనే లోనికి ప్రవేశించడా పెద్దమనిషి.

ఎదురుగా వున్న అనూరాధను చూసి చూడనట్లే ముందుకి వెళ్లిపోయాడు. హరికృష్ణ 'రాధా! ఎవరో వచ్చారు చూడు! కొంచెం తొందరగా వెళ్ళమని చెప్పిపో. యీ పెద్దమనిషికి!' అంటూ కేకలు వేయసాగాడు.

'వేనూరా! హరి! రామ నాథం మామయ్యనిరా!' నెత్తి వోరూ బాదు కుంటున్నాడ వ్యక్తి.

'ఆల్ రైట్! అప్పుకుంటున్నావోయ్ మావగారూ! నీపేరు ఏ నాథం అయినా కానవసరం! ముందు నీకేం కావాలని వచ్చావో చెప్పు!' అది హరికృష్ణ స్వరం.

'అలాగే! నిదగ్గర వున్నాకున్న ఆయిదువేలూ తెచ్చాను!'

'వేలు నా కననసరం! తీసికొని వెళ్లిపో!'

హరికృష్ణ ఆ మాట అనగానే అనూరాధ గది ముందుకువచ్చి నిలబడింది. ఆ పెద్దమనిషి ఏదో 'ప్లాను.' వేసికొని వచ్చి పట్టు బోధపడిందామెకు.

'అలాగా! అయితే యిదిగో చెక్ బుక్! వో పదివేలకు చెక్కు వ్రాయ! మంచి అవసరంగా వుంది. పెద్దవాణ్ణి అమెరికా పంపించు తున్నాను.'

హరికృష్ణ చేతికి అంహారులో వున్న చెక్ బుక్ ను తీసి అందించా డాయన. పెన్ కూడా అందించ బోతుండగా అన్నది

అనూరాధ:

'అగండి! బాబాయిగారూ!' ఇప్పు డాయన సంతకం చెల్లిదు. అక్కొంటా శారదక్కయ్యపేరవవుంది. అదీగాక, చెక్కు అందుకుని వెళ్ళడానికి అందరికీ అర్హత వుండదు.' సామ్యంగానే వుందామె స్వరం.

అయన కనులలో క్రోధం పరువులు పెట్టిందోక్షణం. అనూరాధవంక పరీక్షగా చూశాడు. మీసాల్ని సవరించుకున్నాడు విలాసంగా.

'అమ్మాయ్! ఈ రామనాథం ఎదుట నిలబడి మాట్లాడానికికూడా అర్హత వుండాలని తెలుసుకో!' గర్వం వెల్లి విరిసిందతని మాటల్లో.

'అర్హతల ప్రసక్తి యిప్పుడు అనవసర మనుకుంటాను రామనాథంగారూ! పూవులా నిర్మలంగా వున్న మనస్సులకు నేరే అర్హత లేండుకింకా?' వ్యంగ్యం దూసుకువచ్చింది బాణంలా.

కళ్ళలోదులొనుంచి అనూరాధ వంక చూశాడో క్షణంసేపు. హరికృష్ణ వైపు తిరిగి అన్నాడు—

'నాయనా! హరి! ఈ యింటికేదో గ్రహం పట్టుకుందిరా! మీ అత్తయ్య నీమాట విన్నప్పటినుంచి 'యిదేదో తని గ్రహం బాబో!' అని మొత్తుకుంటోంది. కానీ నిజమే నన్నించుతోంది దిప్పుడు.'

ఆ మాటలు అనపైనే ఎవరబడాయని గ్రహించింది అనూరాధ—కావాలనే మానం వహించింది. హరి:విష్ణు ఏదో బొమ్మగిస్తూ కూర్చున్నాడంతసేపూ. పిచ్చిగీత లెక్కగిసి నాటి నన్నింటినీ జలగా, కాళ్ళుగా మార్చి క్రింద 'రామ నాథంగారు—పెద్దమనిషి' అని వ్రాశాడు.

'ఏరా! బాబూ! కాస్త అలెత్తరా?'

అనురాగం వంకరలు తిరిగిందా స్వరాల. 'ఇదిగో! ఎలావుంది ఈ బొమ్మ! సాట్టు చూశావా? ఎంత వుందో! కొండలా వుందిగదూ! రాధా! అచ్చు 'భామ నాథం' మామయ్యలా లేదూ?' అన్నాడు హరికృష్ణ ఆ బొమ్మను అనూరాధకు చూపించుతూ.

ఆ పెద్దమనిషికి తలకొట్టేసినంత పనయ్యింది.

'పిడికి కొడు పిచ్చి. నాకు ఎక్కుతుంది

మరికొంచెంపు పురటే! అనుకున్నాడు లోలో. పెక్కిమాత్రం నవ్వు పురుసు కున్నాడు. తన పాపిక పాపంందుకు పుడికి పోతున్నాడు. అయిదువేలు ఎరగా పెట్టి పదివేలు సంగ్రహించవచ్చు ననుకున్నాడు. కానీ అనూరాధ సమయానికివచ్చి అడ్డు వెట్టింది.

'అత్తయ్యను పంపించుకాదు! జోగుల్లి వెంట తీసుకునివెళ్ళి.' అని హరికృష్ణ ఏదో అంటున్నా విన్నించుకో కుండానే సరంధాలోకి వెళ్ళిపోయాడాయన.

అనూరాధ వెనుకే వస్తోందని గ్రహించాడు.

'ఇదిగో! అమ్మాయీ! హరికృష్ణ నా మేనల్లుడని గుర్తుంచుకుని మాట్లాడడం మంచిది. వాళ్ళ అత్తయ్య వస్తుంది. రెల్లూరు వెంటబెట్టుకుని వస్తుంది. కర్నాట మీ యింటికి వెళ్ళి పోవచ్చు నువ్వు - నాకసలు యిలాంటి వ్యవహారాలు మానుస్తూంటే అరికాలిమంట నేల్లి కెక్కుతుంది - ఆ!'

'మీరు వినేవుంటారేమో బహుశా! స్నేహం ముందు కృత్రిమ బంధుత్వం రంకులు తెలిసిన బొమ్మలా వుంటుంది. డాక్టర్ గారికి మతిచెడిన మాట నిజమే. కానీ ఆయన ప్రాణిరదంగా ఎంచుకునే మధురమైన స్నేహబంధం ఆయన చుట్టూరా అభేద్యమైన కంచుకోటని నిర్మించింది.' మృదువుగా వుందామె స్వరం. కానీ ఆ మాటల్లోని వ్యంగ్యం విప్పులాచురుక్కుమంది ఆ పెద్దమనిషికి.

క్షణమాత్రం నోరు మెదప లేక పోయాడు. ఎదుట నిలబడి ఏ ఆడం బరమా సదర్శింపకుండా, గర్వం అన్న మాట లేకుండా వున్న సగ్గు పత్యాన్ని అరటిపండు వాలిచి చేతిలో వుంచినట్లు మృదువుగా విప్పిచేప్పి ఆమె సంభాషణా దనుక్కొనికాయనెంతగానో విభ్రాంతు జయ్యాడు.

అయినా ఆయన బాటలు వినరడం దూననే లేదు. ఆయన తూటోరంలోనుంచి అతినేగంగా దూసుకు వస్తూనే వున్నాయి.

'వినడానికి యింపుగానే వున్నాయి మాటలు. కానీ 'హరి', అత్తయ్య ముందు కంచుకోట కాదుగదా, ఉక్కుకోట అయినా ఉఫ్ అనగనే ఎగిరి పక్కా

దొరుంది. దానిని బక్కడ పురిచాలో అక్కడే వుంటే మంచిది.' ఆ మాటల్లో దాగివున్న భావాన్ని గ్రహించింది అనూరాధ.

ఎదుటినుండి వృద్ధయాన్ని తూట్లు పొడిచి విరోధం మానుస్తోందడం ఆయనకు అలవాటు అని తెలుసుకుంది.

అంతలో హరికృష్ణ, లేచి వచ్చాడు అక్కడికి.

'అరే! రాహువు యింకా వెళ్ళ లే దేమిటి? రాదా! చంద్రుణ్ణి పూర్తిగా మింగివేసేట్టున్నాడే?!' అన్నాడు రామ నాథంగారి సంకమాస్తూ.

ఆయన అవమానభారంతో పూగి పోతున్నాడు. హరి సంకమాసీ విషపునవ్వు నవ్వి అన్నాడు -

'నీకు మతిపోయిందా లేక పోగొట్టు బడిందో అర్థంగావడం లేదురా హరి!' అనూరాధ కమలలో ఆగ్రహం మెరుపులా మెరిసింది. కానీ పెదపులు కదలనే లేదెంతసేపటికీ. తానాశించినట్లు ఆగ్రహం విరుసుకు పడుతుందనుకున్న ఆ వ్యక్తి కామె మానం ఆశాభంగాన్ని కలిగించింది. ఇంకా యంతకన్నా పెద్ద నిష్కారాలనే వివలసీ వస్తుందని, అందుకేది నాంది అని అనుకున్నదా అనూరాగమయి.

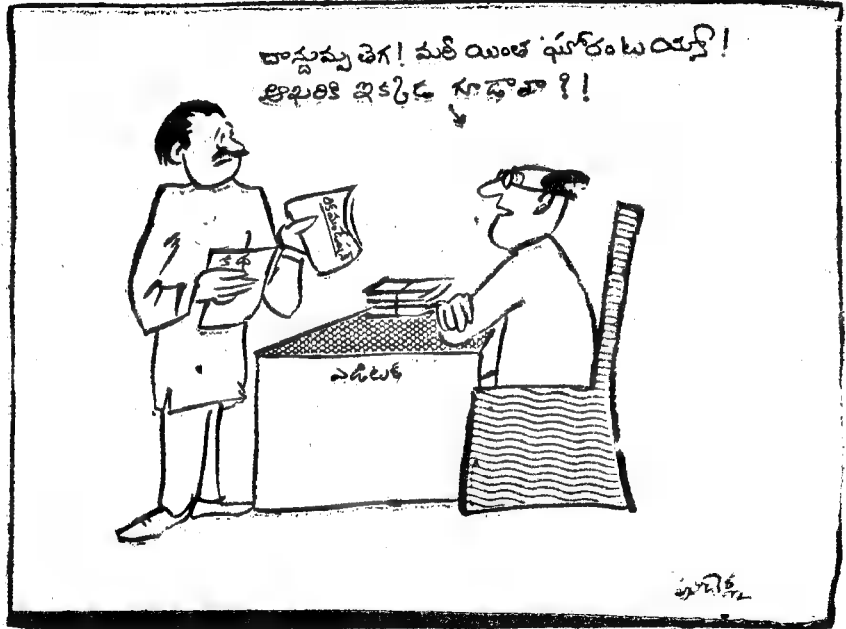
'నాగ! నను వట్టివచ్చాను హరి! అని సెలవు దీసికొన్నా దాయన. హరి కృష్ణ ఆయన వెళ్ళగానే లోనికి వెళ్ళి పోయాడు 'పాపం, పా రి పో యాడు,' అంటూ. అనూరాధ ఎంతోసేపు ఆ లా గే నిల్చుండి పోయింది.

శారదవచ్చి 'అమా! అలా వున్నా వేమిటి?' అని ప్రశ్నించేవరకూ అలాగే వుందామె.

'ఏమీ లేదక్కా! ఇంతకుముందు నా క్షణం క్రింద విచిత్రమైన స్నేహాన్ని ఫేరంగా వరాభించి నవ్వుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడో పెద్దమనిషి'. గంభీరత వెనుక వ్యధ అలలా కదిలింది.

అంతలో జోగులు వచ్చి 'రామనాదం గారు వచ్చారమ్మా,' అని చెప్పాడు. శారద జరిగిన దేమిటో వ్రాసిన గలిగింది. బరువుగా నిశ్చయించింది.

'చూడు! అనూ! ఈ నీ అక్కయ్య వుండగా ని మై వ రూ గమి చేయలేదు. మొరిగేకుక్కలు కరవవు' అని గుర్తుంచుకో - బావ జీ వి తా న వెలిగిన ఆశా కి ర దా ని చి - నువ్వు! ఏదో అర్థంలేని మాటల్ని విని మనస్సును రాయిగా మార్చుకోకు. మంచితనానికి పరీక్ష ఎప్పుడూ వుంటుంది. నిజమైన స్నేహం

విష్కారాలకు లొంగడో అన్నది శారదా!
అనారాధ 'నిజమే! ఇది తుపాను
అరంభమైందక్కా! దాక్కరిగారి అత్తయ్య
వస్తుందట.' అన్నది.

'ఎవరూ? శకుంతల అత్తయ్య
వస్తుందా? అదా! ఆవిడ నిజంగా
అనిగ్రహమే అమా! సరే! కానివ్వు!
అ! నీరజ కలురంపించిందమ్మా!
అన్నయ్య రాజేంద్రుడుకని' అంటూ. మరి
నో సారి వెళ్లి యామాట చెప్పకుండా

ఆరాధన

పూరడింది రావాలి! శేకపోతే మరో
వ్యధతో కుమిలిపోతుంది. అన్నయ్య
తేమైందో నన్నభయంతో.'

అనారాధా, శారదలా సాయంత్రమే
బయల్దేరారు. హరికృష్ణను చూస్తూండ
మని నోకరు జోగులుకు పదిసార్లు
చెప్పింది అనారాధ. శారద వ్రోసర్పును
రప్పించింది, నాళ్ళు తిరిగి వచ్చేంతవరకు

హరికృష్ణ దగ్గర వుండడానికని.

నీరజ ముఖాన ఆనందరేఖలు వరువు
తెటాయ అనారాధను చూడగానే. ఆమెకు
అన్నకు జరిగిన ఘోరమైన ప్రమాదం
సంగతి తెలియదు. అనారాధ వచ్చి
అప్పటికి పదిహేనురోజులైందని ఎరుగదు.
అన్న హరికృష్ణ. అన్నాళ్ళు రానందుకు
కోపం వచ్చింది. 'అన్నయ్య రాజేంద్రా?'
అని అడిగింది.

అబద్ధం అడక తప్పలేదు శారదకు.
హరికృష్ణ ఏదో పనిమీద బొంబాయి
వెళ్ళాడనీ, తిరిగి రావడానికి వా నెల
పడుతుందనీ చెప్పింది, నీరజ నిజమేనను
కుంది. ఆమె ఆరోగ్యం వానాటికి దిగజారి
పోతోందని గ్రహించారా ఆగ్ని చెల్లెళ్ళు.
ఆ అనారాధ నీరజను పిల్వంనుకూ
మరో అరగంట గడిచారు. అనారాధను
ఘట్టి రమ్మని కోపించామె. --

'అనారాధ యిక వెళ్ళలేదమ్మా.
మీ అన్నాచెల్లెళ్ళు కలిసి బంధించివేశారు!
అన్నది శారద ముద్రాల్లాన్ని కదిపడంతో
జోడింది. నీరజ అది పరిహాసమే అను
కుంది. అందుకే 'మదామోకే వ్రాండి
పోకూడరా! నాకోసమైనా?' అని అడిగింది
అనారాధను.

'ఉంటాను నీరజా! తప్పకుండా
వుంటాను!' అంది అనారాధ నీరజ చేతుల్ని
అవ్వాయంగా సవరించుకూ. ఆ సమా
ధానం ఆ శాపగ్రస్తురాలి హృదయానికి
ఎంతో ఆహ్లాదాన్ని కలిగించింది.

చీకట్లు అలముకుంటూండగా బయట
దేరానా అక్కా చెల్లెళ్ళు. వాళ్ళు యెల్లు
చేలేసరికి హరికృష్ణ, మేడపైన వెద్దగా
అరిచి గొడవజేయడం వినిపించింది.

'చూడారీ! పూనకం వచ్చిందనుకుంటా
నా! ఆకూ! తొందరగా వెళ్ళు శరీ!
నీలికో ఎదురు చూస్తుంటారు నా' కోసం.
అంకా వంట చేశారా చెల్లీ! ప్రాన్న
బోయింది.' అంటూ శారద వెంటపు దిసి
కొంది.

రంగుల
రంగుల

జిల్లా
జిల్లా

జిల్లా
జిల్లా

జిల్లా
జిల్లా

ఆఫీస్ గుర్రాల జీవాలు. జీవాకి
గుర్రానికి వర్ణ విశేషం తప్పనే లేదా లేదు.
జీవా శరీరంమీద ప్రస్ఫుటంగా, నలుపు,
తెలుపు చారలు కన్పిస్తాయి. జీవాల్లో
కూడా కొన్ని జాతులున్నాయి. శరీరం మొత్తం
మీద, చెవులు పరిమాణం, గీరం పద్ధతి
ఇందుకు సహాయపడుతాయి. మన వేలి
ముద్రలు ఒకరిని మరొకరిని ఎలా పోలనో,
అలాగే నీటి శరీరంమీద చారలు కూడా
వ్యక్తిగతంగా భిన్నతనం కొంచెమయినా కల్గి
ఉంటాయి.

జీవా శరీరవర్ణం అంత గంభీరంగా ఉన్నా
రగు సమాధానాల్లో అస్పష్టంగా ఉండి రక్త
ణకు ఆస్పారం ఇస్తుంది. రోడ్ల అంపుం
ములుపుల్లో, రహదారి శాఖవారు తెలుపు
నలుపు రంగులు చేసిన రాళ్ళను పాలి ఉంచు
తారు. ఒకవిధమైన నిరాకృతిని, నిర్జీవత్యాన్ని
అక్కడ రూపొందిస్తాయి. ఈ చారలు వెకక
ఉండే దృశ్యాన్ని చిలుస్తాయి. మంచి చెన్నె
లలో కూడా నిల్వలంగా ఉండే జీవా దగ్గరనే
ఉన్నా చూపుకు అవదని, ఎత్తైన గడ్డి

మొక్కలలో అవలే కనబడదని వేటగాను,
ప్రకృతి దర్శకులు అంటారు.

పులిలో కప్పిన గాడిద కథ వివే ఉం
టారు. జీవాని అక్కరాల్లా వ్యాపారము
అంటారు అక్కడి వాళ్ళు. దాని గీరం
పులి అకారాన్ని, శరీరంగురం అకారాన్ని కల్గి
ఉండడమే దీనికి కారణం. జీవాలు సాధార
ణంగా గిరాఫీ, ఉప్రపక్షి, రింటర్పు,
మొదలైన సాధుజంతువులతో కలిసి జీవిస్తూ
ఉంటాయి. గుంపులో సంచరిస్తూ ఉండే
నీటికి ఒకటి కాకపోతే వేరొకటి అయినా
జాతిది తప్పకుండా ఉనికి కనిపెట్టు కల్గుతాయి
రక్తణతో ఈ సమసాయాన్ని కల్పించ
వలెంటాయి.

క్యాగ్గా అనేది ఒక జాతి జీవా. సుమారు
వంద సంవత్సరాల క్రితం విశ్వీకృతమయింది.
దాని మాంసం రుచిగా ఉంటుందని పూర్తిగా
దాన్ని వేటాడి చంపి వేశారు. దాని శరీరం
దృఢంగా ఉండేది. దాని శరీరం ముందు భాగాన
మాత్రమే చారలుండేవిట. ఇప్పుడు దాని
చర్మం కాని, పోట్లు కాని, చొరకడం లేదు.

అనారాధ రోన అడుగు పెట్టగానే
చాకిర్యమై బుంగమూతి పెట్టుకుని
కూర్చున్నాడోయీ అంజనరకూ అరిచి
గోలచేస్తున్నా వాడల్లా ఆగిపోయి. నర్సు
సెలవుదీసికొని వెళ్లిపోయింది. జోగుబు
'నిద్రాపోవడంబూ క్రిందికి వెళ్లి
పోయాడు. అనారాధ చాకిరి కోపం
వచ్చిందని గ్రహించింది.

క్రింద విసిరివేయబడిన పుస్తకాలనూ
తేలికదలకూ, తీసి ఎప్పటిలా సత్తింది.
అంజనరకూ నోరు ఎప్పనేలేదా దాక్కురు.

అయ్యకోసం ఆరిగిన పసిబిడ్డలా
ముఖం ముడుచుకుని కూర్చున్నాడు మంద
మీద ధో మూల. అనారాధ మాటా అతని
నేమీ మాట్లాడిందనేలేదు. భోజనం తెచ్చి
'టేబిల్ మీద వుంచి 'రండి', అన్నది.

'రాను. ఏం చేస్తావేమిటి! నువ్వంటే
చాకేం భయం లేదు. తెలుసా నీ మాట
విరళి! ఆ! అంతే!' కోపం ధో పెట్టు
దిగబోతోంది.

'వివాద్యులెండి! ఆకలిచేసినప్పుడు అన్నం
తొక్కరే అరోగ్యం పెడిపోతుంది. మీరు
అన్నం తినబోతే నేనిక్కడ నుంచి వెళ్లి
పోతాను.'

ఆ మాట అవగానే తేటి చచ్చాడు
చాకిర్యమై. ఏం తింటున్నాడో తెలియ
దమే లేదతనికి. అయినా నిమిషాల్లో
భోజనం పూర్తయిందనిపించాడు. మధ్యలో
మాట్లాడిందితే మళ్ళీ ఏం గొడవ
వస్తుందోనని మౌనంగానే వుండి
పోయింది అనారాధ అంతపేరూ.

ఆ రాత్రి అకాపైన ఎక్కువగా
విసిగించకాండానే నిదురబోయాడెందుకో.
వంట యిల్లు సర్పి రాకం వేసి వచ్చే
సెలకి వది గంటలు కొట్టింది గడియారం.
అరిసిన ఆ అనురాగమయి పూనయం
చ్చి శాంతిలో విశేషమై పోయింది నమం
పొల్పగానే,

(ఇంకా ఉంది)

ఇదిగో!
క్రాంతి హావము

నిరాలా

కాగితంలో ముట్టుబడిన
బాదుపుని చేతుల్లో
సగం బారీలు

<p>బాదుపుని చేతుల్లో నిరాలా మీ బట్టలను, కుండలను, లాగా పుడుతుంది. మీ ఎన్నో బట్టలను లాగా నిరాలా మృతమే లాగా</p> 	<p>అల్పరకరమైన నిరాలా మృదులైన నైలాన్, జెరిస్ మరియూ లేక బట్టలను ఎంతో మృదు లంగా పుడుతుంది</p> 	<p>మృదులైన నిరాలా మీ అన్ని బట్టలకు అత్యుత్తమమైనది</p>
<p>మృదులమైన నిరాలా మీ చేతులను కాదులేదు కాదు కాదు</p> 	<p>నిరాలా రెల్ల బట్టలు అరి రెల్లగాను రంగు బట్టలు అరి ఆకర్షణీయంగాను అవుతాయి</p> <p>కాగిత నిరాలా కానంది</p>	

మంగళవారం ఇంటర్వ్యూ లిమిటెడ్, కర్నూలు.

ASP-TIL-N-30 TEL

35 సం॥ అనుభవం
పరిశీలనలు బుద్ధులు సజనము
మొదలగు వ్యాధులకు ఆపరేషన్
లేకుండా గుంటూరు జిల్లా హాస్పిటల్
రేండ్ క్రాస్
గారిగూడ నయనసిద్ధిచో వదులు,
హైదరాబాద్ - 12
ఫోన్ నెం: 42870. ఇంటిఫోన్: 45425.

శక్తిసామ్రాట్
శ్రీనాథుని మూలికాకుటీరం, తెనాలి-2

తెల్ల వెంట్రుకలుండవ
 పొగడం మాకు ఇవ్వండి. కానీ మా "కెవ్ రంజన్" ఆయుర్వేదీక్ సెంట్ ఓల్డ్ ఆయిల్ తెల్ల వెంట్రుకలను నల్లగా మార్చును. మొదల తెల్ల వెంట్రుకలు నల్లవిగా మార్చి, ఆయిల్ పై నల్లని వెంట్రుకలే వచ్చును. ఈ ఆయిల్ జ్ఞాపకశక్తి, కంటిమాపువృద్ధిపరచును. లాభపొందినవారు 1000 పైగా హాకు వ్రాయుచున్నారు. లాభం లేకున్న చిట్టు వాషు. ధర రూ. 10/-
Western India Co., (S.N.)
P.O. Katri Sarai (Gaya)

ఉచితము: ఉచితము:
తెల్ల మచ్చలు
 అన్ని రకా మచ్చలను, పింపు రంగును మా ప్రత్యేక "SOMRAJI" మందు అయిదు రోజులలో మాపును. త్వరలోనే చర్మము మామూల రంగును పొందును. ప్రచార నిమిత్తము ఒక సీసముందు ఉచితముగా పంపబడును. వెంటనే వ్రాయండి. వివరాలకు:
Western India Co., (V.N.)
P.O. Katri Sarai (Gaya)

వార్తలం

21-8-1970 శుక్రవారం మొదలు
27-8-1970 గురువారం వరకు

మేషం: వృత్తి వ్యాపారాల్లో మీ కార్యక్రమాల బాగా ఉంటాయి. సోటివారిలో గౌరవం లభిస్తుంది. రావలసిన చట్టు సమయానికి అందగలదు. విద్యా వైఙ్ఞానిక రంగాల్లో మీ కృషి రాజీస్తుంది. రాజకీయ వ్యవహారాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి.

స్త్రీలకు: కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. బంధుమిత్రులను కలుసుకొంటారు.

సృష్టం: కొన్ని వ్యవహారాల్లో అనవసరమైన శ్రమ కలుగుతుంది. అధికవ్యయం జరుగుతుంది. వారంమధ్యలో వ్యాపారంలో ఆదాయం బాగా ఉంటుంది. ఉద్యోగంలో గౌరవం లభిస్తుంది. నూతన విషయాలను తెలుసుకొంటారు. ప్రయాణాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి.

స్త్రీలకు: ఆరోగ్యం బాగా ఉండదు. విదేశాలలో పాల్గొని పాల్గొంటారు.

మిథునం: వృత్తిలో నూతనావకాశాలు లభిస్తాయి. నూతన వ్యవహారాలు లాభిస్తాయి. వారంమధ్యలో ఉద్యోగంలో కార్యభారం పెరుగుతుంది. ప్రయాణాల్లో శ్రమ కలుగుతుంది. వారం ఆఖరులో తిరిగి అన్ని వ్యవహారాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి.

స్త్రీలకు: సంతానానికి శిశువు సంభోషణ లభిస్తాయి. దైవకార్యాలు నెరవేరతాయి.

కర్కాటకం: వ్యాపారంలో ముఖ్యమైన వ్యక్తులను కలుసుకొంటారు. స్థిరాస్థి వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు లాభిస్తాయి. వృత్తిలో ఆదాయం బాగా ఉంటుంది. వారం ఆఖరులో మీరు ప్రయోజనంలేని శ్రమకు గురి కాగలదు.

స్త్రీలకు: సోటివారిలో గౌరవం లభించగలదు. అధికవ్యయం జరుగుతుంది.

సింహం: అన్ని వ్యవహారాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. ప్రయాణాలు ఫలిస్తాయి. ఉద్యోగంలో గౌరవం లభిస్తుంది. అధికారాల వలన జరగవలసిన వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. వ్యాపారంలో మీ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. నూతన విషయాలను తెలుసుకొంటారు.

స్త్రీలకు: సంతోషకరమైన వార్తలను వింటారు. పుణ్యకార్యాలు చేస్తారు.
కన్య: సమీప వారివల్ల శ్రమకు గురి కాగలదు. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాల్లో నష్టం వస్తుంది. వారం మధ్యలో ఆర్థిక వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. వృత్తిలో నూతనావకాశాలు లభిస్తాయి. స్థిరాస్థి

వ్యవహారాల్లో మీ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి.
స్త్రీలకు: ఆరోగ్యం బాగా ఉండదు. కుటుంబ వ్యవహారాల్లో అభివృద్ధిని పొంది గలదు.

కుంభం: శ్రమకల్పించిన శ్రమ మీ కుటుంబానికి నెరవేరుతుంది. ప్రయాణాల్లో వనరులు తేలికగా వారంమధ్యలో ఉద్యోగంలో వార్తలారా పెరుగుతుంది. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాల్లో నష్టం వస్తుంది. వారం ఆఖరులో తిరిగి అనుకూల పరిస్థితులు మొదలౌతాయి.

స్త్రీలకు: కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. వ్యతిరేకమైన వార్తలను వింటారు.

మృగ్శికం: వ్యాపారంలో సోటివారిలో గౌరవం పెరుగుతుంది. ఆదాయం రోజుం వ్యయం చేస్తారు. వృత్తిలో ముఖ్యమైన వ్యక్తులను కలుసుకొంటారు. ఉద్యోగంలో గౌరవం బాగా ఉంటుంది. వారం ఆఖరులో మీరు శ్రమపడినా, ప్రయోజనం ఉండక పోవచ్చును.

స్త్రీలకు: దైవకార్యాలు నెరవేరతాయి. విదేశాలలో పాల్గొని పాల్గొంటారు.

ధనుస్సు: వృత్తిలో అనుకూలమైన వార్తలను వింటారు. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు లాభిస్తాయి. గణకీయ వ్యవహారాల్లో విశాకులు ధోవర్తకం కాదు. పుణ్యం సమీపం శ్రమకు గురి కాగలదు. బాగ్యములలో కలసి చేసే వ్యాపారాలు బాగా ఉంటాయి.

స్త్రీలకు: కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. మీ స విషయాలను తెలుసుకొంటారు.

మేకరం: కొన్ని వ్యవహారాల్లో ఆదాయం పెరుగుతుంది. అధికంగా ఉంటుంది. ఉద్యోగంలో గౌరవం లభిస్తుంది. విద్యా వైఙ్ఞానికరంగాల్లో మీ కృషి రాజీవగలదు. వ్యాపారంలో నూతనావకాశాలు లభిస్తాయి. సోటివారిలో వ్యాపారవివాదాలు తగవు.

స్త్రీలకు: ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. బంధువులకు సహాయం చేయగలదు.

కుంభం: వ్యాపారంలో అనుకూల వార్తలను వింటారు. గణకీయ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. ఆర్థిక వ్యవహారాల్లో మెగవనాటాలు తగవు. నిజమైన సోలగిప్రం లభిస్తుంది. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. నూతన విషయాలను తెలుసుకొంటారు.

స్త్రీలకు: ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. సంతోషకరమైన వార్తలను వింటారు.

మీనం: అన్ని వ్యవహారాల్లో మీ శ్రమకు తగిన ఫలితం లభిస్తుంది. ప్రయోజనం గల పరిణామాలు యేర్పడతాయి. విశ్రాంతి సహాయం చేస్తారు. వ్యాపార విస్తరణ ప్రయత్నాలు బాగా ఉంటాయి. కొన్ని వ్యవహారాల్లో మీ సుందరితమే మీకు యాభించిని కలిగిస్తుంది.

స్త్రీలకు: ప్రయాణాల్లో వనరులు చేస్తారు. సోటివారిలో గౌరవం లభిస్తుంది.

-మహావై

ఆంధ్రప్రదేశ్ చిత్తవారపత్రిక

కొత్త రకం పోటీ!

1970 దీపావళి కథలపోటీ!!

రూ. 5000 బహుమతులు

ఇంకా ఇతర ప్రత్యేక బహుమతులు!!

ఈ ఏడు దీపావళి కథలపోటీని సరికొత్తరకంగా నడవటానికి నిశ్చయించుకున్నాము:

ప్రతి సంవత్సరం మూడు కథలకి మూడు బహుమతులు ఇస్తున్నాము.

ఏ కథలు ఉత్తమమయినవో మేమే నిర్ణయిస్తున్నాము.

ఈ ఏడు ఈ వర్షపులాసి మార్చిపేస్తున్నాము! ఈ ఏడు దీపావళి కథలపోటీకి వచ్చిన కథలలో వదిలించి (10) ఉత్తమ కథలుగా ఎన్నుకుంటాము. ఈ కథలలో ఒక్కొక్కదానికి రూ. 500 బహుమతిచొప్పున ఇస్తాము. ఈ బహుమతుల పంపిణీ బాలీఫ్ నిర్వహణకి ముందే జరుగుతుంది. ఉత్తమకథలుగా ఎన్నికఅయిన 10 కథలని దీపావళి ప్రత్యేకసంచికలో మొదలు పెట్ట వదునగా ప్రచురిస్తాము. వీటన్నింటి సంచికకి మూడు నాలుగు కథలు పేస్తాము. ఈ 10 కథలు ప్రచురించే వరుసని లాటరీద్వారా నిర్ణయిస్తాము. అంటే ఒక కథ ముందు పడినంత మాత్రాన అది తర్వాతవచ్చిన కథలకన్నా ఉత్తమమయినదనే సూచన ఉండటానికి అవకాశం ఉండదన్నమాట.

పాఠకుల నిర్ణయం: బాలీఫ్

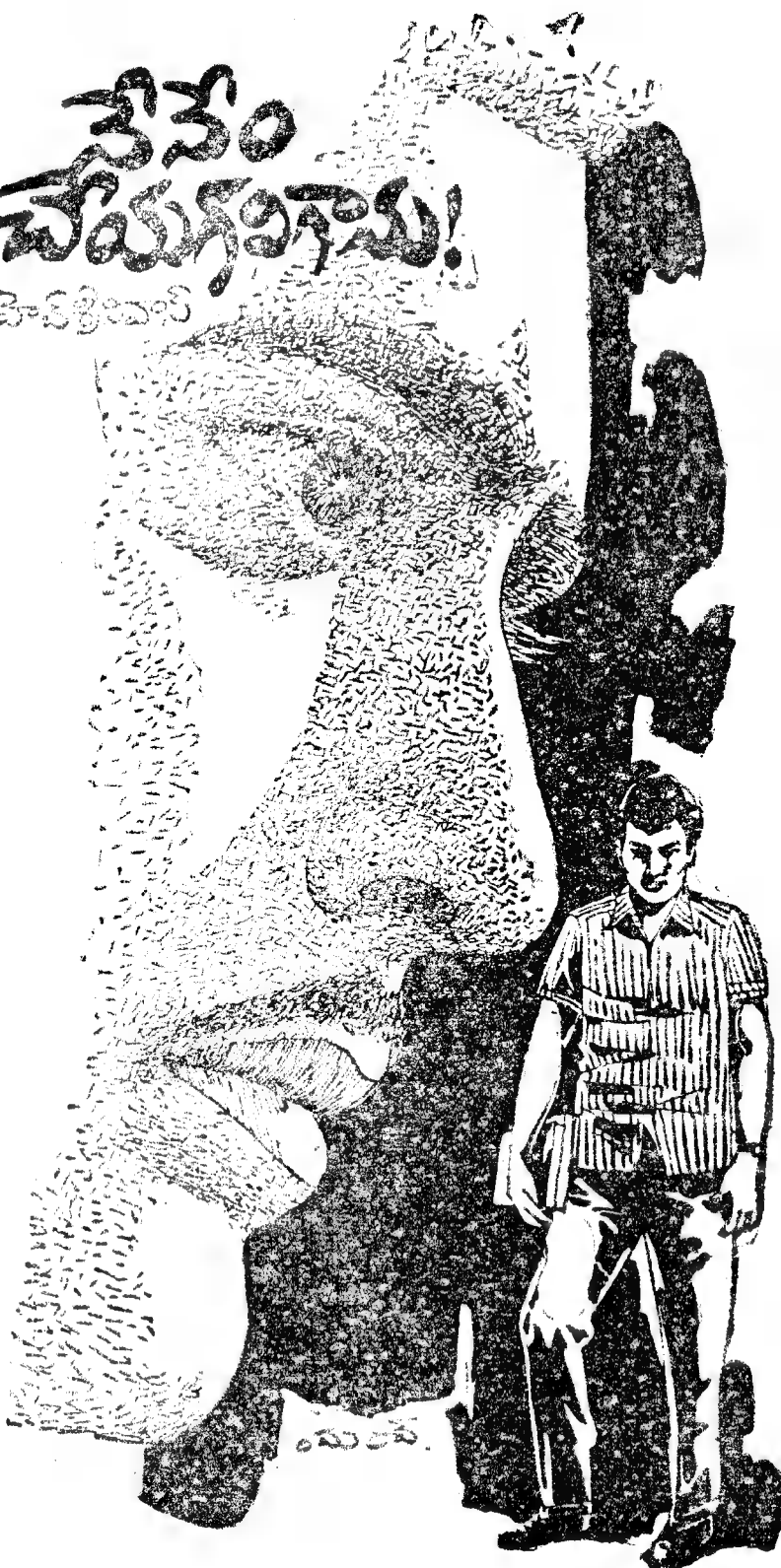
వయన చెప్పిన విధంగా అచ్చులయిన 10 కథలలో ఏది ఉత్తమమయినవో పాఠకులే నిర్ణయించటానికి ఒక బాలీఫ్ నిర్మాణం చేస్తాము. పాఠకులకి ఈ బాలీఫ్ ఆసక్తికరంగా ఉండేందుకు, బాలీఫ్ - పోటీని ఒకసారిని కూడా నెలకొల్పుతాము. ఈ పోటీ వివరాలు బాలీఫ్ ప్రకటనతోబాటు, 10 కథల ప్రచురణ పూర్తిఅయిన తర్వాత, ప్రచురిస్తాము! పాఠకుల ఎన్నిక ప్రకారం మొదటి మూడు ఉత్తమకథలుగా నిర్ణయించబడ్డ కథలకి మళ్ళీ ప్రత్యేక బహుమతులని ఏర్పాటు చేస్తాము. ఈ బహుమతుల వివరాలు బాలీఫ్ ఫలితంతోబాటు వెల్లడిస్తాము. రచయితలందరూ చూతో సహకరించి ఎప్పటిలాగే ఈ సంవత్సరం దీపావళి కథలపోటీని జయప్రదం చేయగలరని ఆశిస్తున్నాము.

నిబంధనలు

1. కథలు ఇంతకిముందు ప్రచురణకాని స్వంతరచనలై ఉండాలి. ప్రతికథలోనూ రచయిత అది తన స్వంతరచననని, దేనికి అనువాదం కాని, అనుసరణకాని కాదని హామీ రాసి పంపాలి. ఈ హామీలు వేరే కాగితంమీద కాకుండా కథ వ్రాత ప్రతిమీదే రాసి ఉండాలి.
2. కథలు తెలుగువారి జీవితానికి సంబంధించి ఉండాలి.
3. వ్రాతప్రతిమీద "దీపావళి కథల పోటీకి" అని స్పష్టంగా రాయాలి. కాగితానికి ఒకవైపుమాత్రమే సీరాతో రాయాలి. రచయిత పేరు, పూర్తి చిరునామాకూడా వ్రాతప్రతిమీద స్పష్టంగా రాయాలి. రచనలు 12 అరచాపు (ఎక్కువగా నోట్బుక్ కి రెండుపేజ్లు) పేజీలకి మించరాదు.
4. కవరమీద "దీపావళి కథల పోటీకి" అని స్పష్టంగా రాయాలి. పోటీకి రచనలు 'సంపాదకుడు, ఆంధ్రసాహిత్యవారపత్రిక, 7, తంబుపెట్టె, స్ట్రీట్, మదరాసు-1' కి పంపాలి.
5. పోటీ గడువులేదీ 31-8-'70. ఆ తర్వాత మా కార్యాలయానికి చేరిన కథలనూ మామూలుగా ప్రచురణకి పరిశీలిస్తాము.
6. పోటీలో బహుమతి పొందిన కథలని 'దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక'గా వెలువడే 30-10-70 లేదేని ఆంధ్ర సాహిత్యవారపత్రికలో ప్రచురించి వరుసగా ప్రచురిస్తాము.
7. 10 ఉత్తమ కథల ఎన్నికకి సంబంధించిన తుది నిర్ణయం ఆంధ్రసాహిత్యవారపత్రిక సంపాదకునిదే. ఈ విషయమై ఎటువంటి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపటానికి వీలు ఉండదు.
8. బాలీఫ్ తోబాటు ఎటువంటి పోటీ నెలకొల్పబడినా ఆ పోటీకి సంబంధించిన తుది నిర్ణయాలన్నీ ఆంధ్రసాహిత్యవారపత్రిక సంపాదకునిదే. ఈ విషయమై ఎటువంటి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపటానికి వీలు ఉండదు.
9. కథల వ్రాతప్రతులని ఎటువంటి సందర్భంలోనూ తిప్పి పంపటానికి సాధ్యంకాదు. (అందుచేత ఇథంపోటీలో పాల్గొనే వారు తపాలాబిళ్లలు అరికించిన స్వంత చిరునామాపై కవర్ పంప వలసరంలేదు.)
10. పోటీకి సంబంధించిన ఏ నిషేధం గురించి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపబడవు. పోటీలో బహుమతి పొందక మామూలుగా ప్రచురణకి స్వీకరించిన కథల రచయితలకి ఆ విషయం ప్రచురించేముందు తెలుపుతాము.

నేనెం చేయగలిగాను!

హెచ్చరించుచు

తప్పులు చేయటం మానన సహజం, తరువాత వచ్చాకాన పడటమూ, మానన సహజమే! అలా అని అందరూ తప్పులు చేస్తారా? చేయరు. సాధారణంగా నేరం చేసిన ప్రతి వ్యక్తి శిక్షింపబడతాడు. విచిత్రం— ఏ నేరమూ చేయకుండానే కొందరు వ్యక్తులు శిక్షింపబడటం కద్దు.

నా కళ్ళెదుట జరిగిన ఒకానొక సంఘటన నా హృదయంలో చెరగని ముద్ర వేసుకుపోయింది.

ఆ రోజు నాకు బాగా గుర్తు! సాయంకాలం అయిదయింది. అయిదయిందంటే నా కెండుకో చాలా సంతోషం వేస్తుంది. అంతవరకు అణగి మణిగి వున్న నా ఆనందం, వెల్లువలాగ విజృంభించాలని చూస్తుంది. మళ్ళీ రేపు వదింటేదాక, యిక్కడ బంధించబడను కదా అని!

టేబుల్ మీస చిందర వందరగా పడున్న ఫైల్స్ నీ సర్టి డ్రాయర్స్ పెట్టి ముఖ్యమైన ఫైల్స్ కంటే తీసుకొని డ్రాయరు తాళంవేసి, ఆఫీసరుగారితో చెప్పి బయల్ పడేను.

ఆయనంటారు కదా, 'ఏమయ్యా వానూ ... సెక్షను ఆఫీసరుని కదా — అంత తొందరగా వెళ్ళకపోతే యేం?'

నేను నవ్వి పూరుకొంటాను. అలా అని ఆయన అన్నప్పుడల్లా నా మనసు మధురమైన తలపులతో నిండి పోతుంది. ఆ తీరుని స్మృతుల వెనుక మూడవి మనోహర రూపం తళుకు తీసు తూంటుంది. ఆఫీసునుంచి అలసిపోయి వచ్చే నన్ను, లాలించి మురిపించే అందాల రాశి.

నవ్వాల్సింది. నా భార్యని నేనే పొగడు కుంటున్నాను. అంతలోనే నర్తుకొన్నాను. అవును—ఆ హక్కు నాకు భగవంతుడూ, మాధవి ఇద్దరూ యిచ్చేరు.

ఆలోచనల నణచుకొని బస్సుస్టాపులో వచ్చి నిలబడ్డాను. ఈ భాగ్య నగరంలోని సిటీ బస్సులతో మహావెడ్డందిరాకు. ఎప్పుడూ రద్దీగానే వుంటాయి. అందులో ప్రొద్దునా సాయంకాలమూ మరీ! విద్యార్థులు లెక్కలేనంతమంది ఎక్కుతారు. ఎక్కులానికి, కూర్చోలానికి, చివరకు

దిగ్బాహిక కూడ న్నలం వుండదు. అయిదు నిమిషాలు గడిచింది. బస్సు వచ్చింది. నా అదృష్టమే అన్నట్లు అది కొంచెం భాళిగానే వుంది. తొందర తొందరగా బస్సెక్కి ముందరి సీట్లలో కిటికీ దగ్గరగా కూర్చున్నాను. బహుశా నా సీటు డ్రైవరు కాబినీ దగ్గరనుంచి నాలుగో అనుకొంటాను. నా వెనకాల యింకా కొంతమంది బస్సెక్కిరు. నా ముందరి సీట్లో ఇద్దరు విద్యార్థులు కూర్చుని వున్నారు.

బస్సు మెల్లగా కదిలింది గర్జన ప్రసీలాగా.

కిటికీలోనుంచి బయటకు చూస్తూ... కూర్చున్నాను. నాలుగుకోట్ల ప్రజల రాజధాని నగరమైన, ఈ ముచ్చటైన భాగ్య నగరం వివిధ సంస్కృతులకు, భాషలకు, జాతులకు నిలయమై వింత వింత సోయ గాలను సంతరించుకొంటోంది నేడు.

సాయంకాలాలలో అందంగా ఆలంకరించుకొని ప్రయతముడికోసం ఎదురు చూసే వడలి మనసు ఎంత చల్లగా పోయి మధురం వుంటుందో — అలా వుంటుంది హైదరాబాదు.

మాధవి ఏం చేస్తాంటుందిన్నాడు? బహుశా... నా కిష్టమైన, రోజ్ కలర్ బ్రౌన్ కాటన్ చీర కట్టుకొని, దానికి మావ్ అయ్యే బ్లాజర్తో, నాలు జడలో చోటు లేనట్లుగా అమర్చబడిన నన్నజాజి పూలతో, బాల్కనీలో నాలు కుర్చీలో కూర్చుని, చేతిలో 'నారాయణరావు' పేజీలు త్రిప్పుతూ నా గురించే ఆలోచిస్తోందేమో! 'ఒరేయ్ ప్రసాద్! నిన్న చిక్కడపల్లి వెళ్లేస్తారా! సరళ — నీ గురించి ఎంత ఆడిగిందనీ?'

ముందరి సీట్లోని విద్యార్థి దిగ్గర గొంతు, నా ఆలోచనలను భగ్గుం చేసింది.

ఎమిటివారి మనస్తత్వాలను వారి మాటలనుబట్టి తెలుసుకోవచ్చునని నా అభిప్రాయం. మాధవి అంటూ వుంటుంది, 'మిమ్మల్ని యే పోలీసు డిపార్టుమెంటులోనో వెయిల్చిందంటే' అంటూ. నవ్వి ఊరు కొంటాను.

వారి మాటలను జాగ్రత్తగా వినసాగేను. 'అమ్మ జాబోయ్! వాళ్లంటే! బావరే నేను చచ్చానూ' ప్రక్కనున్న తమ

భయం అభీరయిస్తూ అన్నాడు.

'పో — సరళ ఎంత మర్యాద చేసిందనుకొన్నావ్! వాళ్ల అన్యాయులు కూడ చాల ఆదరంగ మాట్లాడేరు —' మొదటి అతను.

'ఏరోయ్ ఏమిటి కథ?' ప్రసాద్ అనే అతను కొంటెగా అన్నాడు.

'ఛ ఛ క థ లేదు ఏమీ లేదురా! సరళ బాపిరాజుగారి 'శాంతిశ్రీ' లాగ వుంటుంది గదరా. ఆమె 'ఆడివి శాంతిశ్రీ' అయితే నేను...' అతని మాటలు బస్సు హారనులో వినపడలేదు.

నవ్వుకొన్నాను. ఇంత చిన్న వయసు లోనే 'ఆడివి శాంతిశ్రీ' చదివేదా ఇతను? భావుకుడిలాగున్నాడు. మాధవి నేనూ ఆ నవలని ఈ మధ్యనే పోటీబడతూ చదివేము. ఆ డి వి బాపిరాజుగారి నవల లంటే మాధవికి చాలా యిష్టం. ఆయన నవలలు చాలా బాగుంటా యంటుంది. నాకుమటుకు 'హిమబిందు' నచ్చిన నవల. విశ్వనాథరారి 'వేయి పడగలలోని' గిరికా, బాపిరాజుగారి 'హిమబిందు'లోని హిమ బిందూ మరువలేని సాత్రాలు నాదృష్టిలో.

బస్సు యింకో స్టాపు లో ఆగింది. దిగినవారికి నాలుగింతల మంది బస్సెక్కిరు. పూర్తిగా వోవర్లోడయిపోయింది. ఫుట్ బోర్డు మీదకూడ ప్రేలాడుతున్నారు. విపరీతమైన రణగొణ ధ్వనిగా వుంది. కండక్టరు మొదటి టెటివ్ యిచ్చేడంటే! మళ్ళీ ఆయిపులేడు.

బస్సు కదిలింది.

వాళ్లద్దరూ ఏమీ మాట్లాడటంలేదు. కిటికీలోంచి బయటకు చూస్తూ కూర్చున్నారు.

ఇంతలో బెల్లు అదేనిగా మ్రోగ సాగింది. వెనుతిరిగి చూసే ను; చిన్నా పెద్దా అనే తారతమ్యం లేకుండా అందరూ దాంట్లో బాగం పంచుకొంటున్నారు. కండక్టరు ఎక్కడ వున్నాడో కనుపించలేదు. అ త ని తో నిమిత్తం లేకుండా, వెనకాలాళ్లే బెల్ కొడుతున్నారు. రణగొణధ్వని ఎక్కువయింది. బస్సుని ఎక్కడా ఆపటంలేదు డ్రైవరు. స్పీడుగా పోనిస్తున్నాడు. బస్సు గోలిగూడ దాటింది.

ముందరి సీట్లోని విద్యార్థు లిద్దరూ

హఠాత్తుగా లేచేరు; 'అదిగోరా రామ చంద్రాపురం బస్సు, తొందరగా దిగుదాం' అని అనుకొంటూ. బెల్ యింకా మ్రోగు తూనే వుంది. వాళ్లద్దరూ దోవచేసు కొంటూ డ్రైవరు కాబినీలోకి వెళ్లేరు దిగటానికి.

బస్సు ఒక్కసారిగా ఆగిపోయింది పెద్ద కుదుపుతో. ఒకకను గబ గబ దిగి పోయేను. రెండో అతను దిగబోతుంటే డ్రైవరు సీట్లోనుంచి లేచి వచ్చి అతని చెయ్యి పట్టుకొన్నాడు.

ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్నాం అందరమూ. రణగొణ ధ్వనంతా తగ్గిపోయింది.

'కైకూ మారే బెల్?' కఠినంగా అడిగాడు డ్రైవరు.

'నేను కొట్టలేదు. వెనకాల వాళ్లూ కొట్టేరు. వెళ్ళి వాళ్లనడుగు. మా స్టాప్ చ్చింది దిగుతున్నాం. చెయ్యి విడు మర్యాదగా.' అన్నాడతను చెయ్యి విడిచిండు కొంటూ.

డ్రైవర్ విడిచిపెట్టలేదు. 'అవ్ సోలిష్ స్పేషల్ కూ జాయింగే' అన్నాడు కరుకుగా. 'వద అనవసరంగా నమ్మి పట్టుకొన్నావు, ఇనస్పెక్టరు దగ్గరే నీ చెక్ నిజం కక్కిస్తాను.'

వాళ్లద్దరూ దిగిపోయేరు. దిగ్బాహి తుడిచే చూస్తుండిపోయేను. బస్సులోని మిగతావారి పరిస్థితి కూడ దాదాపు నా మాదిరిగానే వుంది. కిటికీలోనుంచి బయటకు చూసేను.

దగ్గరలోవున్న పోలీసు స్పేషనులోకి వెళుతున్నారు వాళ్లద్దరూ. కండక్టరు కూడ బస్సు దిగి వారిని వెంబడించేడు.

బస్సులోని వారందరూ దిగిపోవటం మొదలుపెట్టేరు. నేనూ దిగేను. తొందర కోసేవు సాగిపోతున్నారు. మరికొందరు పోలీసు స్పేషను కిటికీ దగ్గర నిలబడి చూస్తున్నారు.

ఏం జరుగుతుందో అనే కుతూహలంతో వారికి కొంచెం దూరంలో నిలబడ్డాను. లోపలినుంచి మాటలు వినపడసాగేము. చెవియొగ్గి వినసాగేను.

'సార్! ఇతను వెనకాల సీట్లో కూర్చుని అదేనిగా బెల్ కొట్టి అల్లరి చేస్తున్నాడు. పైగా కొట్టలేదని బూయిస్తున్నాడు.' డ్రైవరు కంప్లైంట్లు

చేసేడు.

'నో నర్ ! మా స్టేషన్ వచ్చింది. మే మెళ్లే బస్సుకూడ రెడిగా వుంది. దినకాలవాళ్లు బెల్ కొట్టుంటే డ్రైవరు బస్సుపెళాడు. అందుకని మేము దిగబోయేము. మా ఫ్రెండు దిగే శీడు. నేను దిగబోతుంటే నన్ను నలుపుకున్నా డిటను. నే ననలు బెల్లు కొట్టనే లేదు.' అన్నాడను గట్టిగా.

'నైసాబ్. చాలా దూరంనుంచి వస్తున్నాడు. బెల్ కొట్టి అల్లరిచేసి చల్లూ కొంటామేమో అని పారిపోతున్నాడు' అన్నాడు డ్రైవరు.

'నో నర్ సత్య ప్రమాణంగా చెబుతున్నాను. నేననలు బెల్ కొట్టనే లేదండి' అవేశంగా అన్నాడతను.

'మీ రిద్దరూ వెళ్లిపోండి.'

ఇనస్పెక్టరు డ్రైవరుతోనూ, కండక్టరుతోనూ చెప్పేడు. వాళ్లిద్దరూ బయటకు వచ్చేసేరు.

'కావాలంటే వారిని అడగండి సార్. నే ననలు బెల్లు కొట్టలేదు. నే నిలాటి అల్లరిపనులు చేయనండి. మీజా నన్ను నమ్మండిసార్' అతను ఏమేమో అంటు పోయి.

'ఎవర్నీ అడగం. మీ ఫ్రెండ్లెందుకు దిగిపోయేడు ? ఏ తప్పు చేయందే అత వెండుకు దిగిపోతాడు ? రిపోర్టు రాస్తూ వ్వాం.' కరకుగా అన్నాడినస్పెక్టరు.

'మా మదర్ సాడిగా చెబుతున్నాను సర్. నే ననలు బెల్లు కొట్టలేదు నన్ను నమ్మాలి మీరు.'

బస్సు వెళ్లిపోయింది. కొందరు డాక్టర్ వెళ్లేరు. మిగిలిన వా పదిమంది ఇంకా అక్కడే నిలబడి చూస్తున్నారు. వేనూ వెళ్ళలేక పోయేను.

ఫాడిల్ మని బెల్లు, 'మాకీ కనెక్టుగా బోల్ రేడి' అన్న పోలిసు కంకమూ వినిపించేయి.

నిశ్చేష్టుడినై చూసేరు. ఉద్రేకింకా అడుగు ముందరిచేసేను. మరను సాచ్చ రించింది. 'ఇవి పోలిసు స్టేషను. నీలాటి వరుపు మర్యాదలుగల వ్యక్తి అడుగు బెల్లు గూడని న్నలం' అని. వేసిన అడుగు ఖూంత్రికంగా యధాస్థానంలోకి వచ్చింది.

వన్నగా యేడుస్తున్న అతనికంకమూ,

నేనేం చేయ గలిగాను

'అయిదు నిమిషాలు కూర్చోబెట్టి, పంపించవోయ్' అన్న ఇనస్పెక్టరు కంకమూ వినిపించేయి.

కిటికీదగ్గర నుంచి చూస్తున్న వారంతా తోపలికి వెళ్లేరు. నేను కొంచెం ముందుకు జరిగేను.

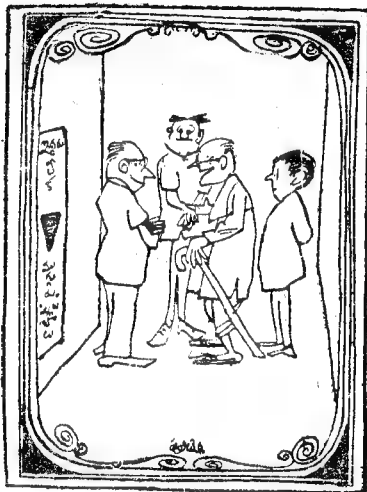
అతను బెంచీమీద కూర్చుని వున్నాడు. కళ్ళనుండి భారాపాతంగా కన్నీళ్లు వర్షిస్తున్నాయి.

'జాన్ డేవ్ సాబ్. విడిచిపెట్టయ్యండి సర్' అందరి నోళ్ళలోనుంచి ఒక్క సారిగా వచ్చింది.

వారందరినీ బయటకు వెళ్పేసేరు.

అయిదు నిమిషాలు గడిచింది. అతను బయటకు వచ్చేడు. చుట్టూ మూగే రందరూ !

ఒక డింటు వ్వాడు. 'ఏడుస్తారు లయ్యా. డ్రైవరుగా చెప్పాలిగా' ఇంకొకడు 'డ్రైవరుని, కండక్టరుని విడిచి పెట్టకుండా వుండవలసింది.' అతను కళ్ళు తుడుచుకుంటూ, 'విడవక ఏం చెయ్యమంటారు. ఎప్పుడో పోలిసు స్టేషను అడుగు పెట్టని వ్యక్తిని. ఈ నాడు ఎప్పుడు పోలిసు వెళ్లి బెల్లు తినాల్సి వచ్చింది. అని కాంసాండు బయటకు రాసాగేడు.

"అవును డాక్టర్ ! విడు మా వెళ్తాడు ! వాడు వెళ్తాడు మనమడు ! ముగ్గురమూ అవరేషన్ చేయించు కొడినికి వచ్చాం !"

అంగరూ ఎరరిదోసన వారు వెళ్లిపోతున్నాడు

అతను కోతీవేపు దారితిసేడు.

నేనూ అతని వెనకాలే నడిచి, చేతులు తట్టి పిలిచి, 'ఏం జరిగింది, ఏమన్నాడు?' అడిగాను తెలియనల్లుగా.

అతను ఆగ్ని — 'అయిదు నిమిషాలు కూర్చోని వెళ్ళమన్నారండీ వారందరినీ చూడండి. నే నొక్కడినీ స్టేషనులోకి వెళితే ఒక్కడు తోపలికి వచ్చేడుకాదు. వాళ్ళకి తెలియదూ నేను బెల్లు కొట్టలేదని ? పుట్టివదాదిగా ఎవరిచేతా బెల్లు తినని వాడిని. ఈనాడు చెయ్యని తప్పుకు పోలిసుచేత బెల్లు తినాల్సివచ్చింది. ఎవరైనా ఒక్కరువచ్చి వెళితే...నన్ను విడిచే వారు కాదూ ? అందరూపున్నా వంట రిన్నె పోయేను. మా ఫ్రెండు వెళ్లిపోయింటాడు. ఒక్కడూ హెల్ప్ చేయలేదు కాని నీతులు చెబుతున్నారు. నీతులు' గొణుక్కుంటూ వెళ్లిపోయేడు.

నేను అలాగే చూస్తూ నిలబడ్డాను.

అవును—గొప్పవాళ్ళం, పం స్కూ తి గంవాళ్ళం అని మనల్ని మనమే అందరి మెక్కించు కొంటున్నాము. పోలిసు స్టేషనులో అడుగుపెట్టనే వరుపు పోతుందనుకొనే దేశం మనది. ఈ భారత దేశంలో నాకే కాదు—మరే వ్యక్తికి ఒకరి తరుపున వలాల్తా వున్నాకునే సా నా సంపందజేతా !

అమ్మ విరుచుకోని సగర్వంగా చెబుతున్నామే వారతీయులమని, ఇదేరా భరతీయత్వం.

ఆ బస్సులో అతని వెనకాల నీట్ కూర్చుని, నిజం తెలిసిన నేనే వెళ్లి బెల్లు లేక పోయేను. బస్సు చేసిన మిగతావాళ్ళూ చేస్తారా నజాయం ? నేనేకాదు—మాలో ఎవ్వరు వెళ్లివెప్పినా, ఆ ఇనస్పెక్టరు అతనిని ఏమీ అనకుండా విడిచేసేవాడేమో ! నా హృదయం ఘోషించింది. అతనికి నేనేం చెయ్యగలిగాను ? అప్పు అతను చెయ్యలేదని తెలిపి ఏమీ చెయ్యలేక పోయేను.

అవును. నేనేం చేయగలిగా నతనికి !

నేనేం చేయగలిగాను ?

నేనేం చేయగలిగాను ? ●

ఇ మనుష్యులు తలచుకొన్న
కార్యాలు నడవేరబాని దేవ
తలను దిపాసించడం మొదలుపెట్టి
సంప్రదాయం. ఒక్కొక్క జీవ
తకూ అధికార పంపిణీ ఉంటుంది
వాన్ని గ్రహించి ఉపాధ్య జీవ
తలను తదనుకూల గుణాలతో
పనిపించి, సుముఖులనుగా చేసు
కుని అట్టి పుణ్యస్థానాని పొందివలసి
ఉంటుంది.

అగ్ని జేవుని పోషణం. అతన్ని
ఉపాసించేవారికి ఆ ఒక్క గుణం
అవసరం. అది ఉంటేనే పరిశీలన,
సరిత్యం, సాధన అన్నీ సాధ్య
మయ్యేవి, అగుణం మూలంగానే
అతన్ని సుముఖుణ్ణి చేసుకోవాలి.

అగ్ని యితర జీవతలకంటే
మృదువైనది. ముఖ్యమైన జీవత.
అతడు తినితీ నిర్విజనం జరుగదు.
నిత్యం గ్ని హోత్రం తలచు
ప్రాశస్త్యం కాలాలలో అగ్ని
లేనిచో కర్మానుష్ఠానం జరుగదు.
అన్నాదులు తియ్యరు కావడానికి,
పదార్థాలు పక్షం కావడానికి
ఆ జీవత ఉండి తిరాలి. జగత్తు
అంధకార బంధురమైనప్పుడు అగ్ని
పల్లనే జలుగు పర్చుతుంది.
జగతిపూట లోకానికి జలుగునిచ్చే
సూర్యుడు సాయంకాలంలో తర
తేజస్సును అగ్నియందు ఉంచి అన్ని
విస్తృతముగా శాస్త్రదృష్ట్యా తెలు
స్తూన్నది. కాళిదాసు ఉపనిషత్సూక్తి
'విశాంతే నిహితం తేజః సప్త తేవ
వాతాళిలం' అని చెప్పి ఉన్నాడు.

దేవతల తృప్తికొరం అగ్నిలో
అహుతులను పని హోమం చేయ్య
డం సంప్రదాయం. హవిస్సును
గ్రహించడానికి దేవతలు స్వయంగా
రావడం సాధ్యం కాదు. అగ్నిలో
అహుతిచేస్తే అది మనం పంపిణీ
చేసి దేవతలకు పంపిస్తుంది.

ఇంతో విశేషం ఏమిటంటే
జనులు ఉత్తన్నులు కావడానికి,
అభివృద్ధిని పొందడానికి అగ్ని దేవత
ప్రధాన కారణం. ఈ విషయాన్ని
మనువు ఈవిధంగా వివరించాడు-
'అగ్ని దత్తాహుతిః సమ్య
గాదిత్య ముపకృష్టతే,
అదిత్యాజ్ఞాయతే వృష్టిః
వృష్టేరన్నం తిలకం సజాగ్
అగ్నిలో అహుతిని చేస్తే అది

చలిగా సూర్యుణ్ణి పొందుతుంది.
ఆ సూర్యునివల్లనే వర్షం పర్చు
తుంది. సూర్యుని ఆ అహుతి
వల్లనే అపూర్వకృష్టి లభించి వర్ష
కారణ మవుతున్నది. సూర్య కిర
ణాలవల్ల ఏ ముద్రం ముర్ఖుడు
వాటిలోని జలం అవిచ్ఛేద ము
రూపందాల్చి సర్వీ ధన్యమనేది
అందిరూ ఎరిగిచేరదా! ఆ వర్షం
వల్లనే పంటలుపండి, మానవులు
జీవించడానికి ప్రధానమైన ఆహారం-
అన్నాదికం లభిస్తుంది. అన్నం
ఉండటమే ప్రాణులు ఉత్తన్నా అవు
తాయి. పుట్టింపి వృద్ధికి వస్తాయి.
'అన్నా త్థిల్వ మాని భూతా
నిజాయతే జాతాన్యస్తేవ జీవంతి'
అనే శ్రుతివల్ల ఈవిషయం స్పష్ట
మవుతున్నది.

ఈ కారణాలవల్ల దేవత లంది
లోనూ అగ్ని జేవునికి ఎక్కువ
ప్రాముఖ్యం ఉన్నదని గ్రహించ
వలసి ఉన్నది. ❁

నొక్కుమందమరపన తెలుసుకపో
నోచారచుట్టబెట్టుకుని బజోదుకు
వెళ్ళబోతుంటామోసక్తి
దోమకుంటోళ్ళా.

వెళ్ళబోతుంటామోసక్తి

జే,మేం!దుని బృహత్-చామంజరి కథలు

మృగాక్షర చామంజరి కథలు
 పాత వుండగా దారిలో ఒక అడవి
 వచ్చింది. దారిలో నీరు లేదు. మండే
 ఎండ. దారి విషమం. దప్పితో గొంతుక
 ఆరిపోయింది. అలసట ఏర్పడింది. ఎలాగో
 ఆ విషమమైన దారి దాటి పోతుండగా
 ఒక కొలను కనిపించింది.

అది చాలా దూరం వ్యాపించిన పెద్ద
 కొలను. అది తుమ్మెదలం యంతరం గీతా
 లకు సంతోషంతో పురికింది. అలసట
 నేతలను పోలే లేచుకున్న కలువలూ
 ఉన్నాయి. వాటిని చూస్తే సరస్సు అక్క
 దేటికి కృష్ణ వక్షస్థలం (నీటిని) కృష్ణ
 వక్షస్థలం నివాసంతో (నీటిని, సరస్సుని
 కక్షస్థలం కాంతిని) కలిగిస్తున్నట్లు అని
 కించించింది. పాంసలు చారులుకట్టి తరల
 నురగలపై విహరిస్తున్నాయి. దానిని
 చూడగా, సముద్రమే చంద్రమండల సుధ్య
 ప్రదేశంతో పున్న అమృతపు పెనుకవగ
 లతో పాలు అక్కడికి వచ్చిందా అన్న
 ట్టుంది. పద్మాకం వేళాలలాగ నల్లగా
 పున్న పరాహిత్య సరస్సులో ముగిసి నీరా
 లు అడుతున్నాయి. ఆ దృశ్యం
 చూడగా, ప్రకృతిక సమం నియోగిన్ని
 పాగలు ముద్దకట్టి నీటి సుధ్యుర చది
 పున్నాయా అన్నట్టుంది. తామరాలపిండ
 నీటి చింపులు పగులా చూడగా ఆ
 ముత్యాల అందాలు చింపులాడు చూడడం
 చూడగా, సరస్సు ఈ సంతారం తరళం,
 చందలం అనిత్యం అని తెలుపుతున్నా
 అన్నట్టుంది. ఏమరల గుంపులు నచ్చి
 తామరజ్జాళ్ళను లాగివేళాయి. అవి తెల్లగా
 కనిపిస్తున్నాయి. వాటిని చూడగా కుము
 దిని కాంతుడయిన చంద్రుని కిరణాలు
 వేలకొలది నచ్చి పద్మాకా అన్నట్టుంది.

ఆ సరస్సును చూడగానే దారి కళ్ళు
 విప్పాయి. వారి అలసట అంతాతగ్గింది.
 విపులాశయాలు చూడగానే సంతోషం కలి
 గిస్తాయి. దారి పడమటి గట్టున ఒక
 పెద్దచెట్టు, నేలానే కాలువన్నది, పండ్లతో
 నిండినది కనిపించింది. ఆ వృక్షం
 విశ్వరూపం లాగ చామంజరికం (కాంతి
 యుతం, నీడ గలది,) అభిమానంలాగ
 ఎత్తయినది, పాపార్థంలాగ సంశ్లేష్టము
 అయినట్టి (దట్టమైనది), సంతోషంలాగ
 సాఖ్యం కలిగించేది, దగ్గరికి వచ్చేవారికి

అనువాదం : తిరుమల రామచంద్ర

నందానం పోగొట్టింది; అదిజాతుడయిన రాజులాగ సకలాశంను (అశలను—దిక్కు అను) నింపేటటువంటిది.

సంక్షతానిండిన ఆ వెట్టును చూచి, మృగంకదత్తుని మంత్రిలు, ఒక్కటై అతని మనదాగా, అందరూ పండ్లు తిండూలే ఆకాశాద్రి సంతోషంతో తొందర తొందరగా ఏక్కారు. కొమ్మలరుద్ధకు చేరగనే కరబడికుందాహారు.

మిత్రులు కనిపించకపోగానే మృగంక దత్తుడు, కేకలుచేస్తూ, వారి వియోగం భరించలేక మూర్ఛతో చూచి మీద కూలి పోయాడు. బ్రతికి అతనికి ఏ గురు బతుకు విననలో విసిరాడు; మృగంక దత్తుడు వెంటిదిగా మూర్ఛచేరుకున్నాడు. కాని, అతనికి మిత్రులు లేకుండా కనిపించానీ లేదు. అందుల సరోవరం తీరంలో ప్రాణాలు వదలాలని నిశ్చయించుకొన్నాడు. అప్పుడొక అశిరవాణి ఇలా పడింది.

'అశిరవాణి, ఇది వెట్టు కాదు, గిగాది పక్షి. గిగాదిలది ఉల్లాస విరోధంగా ఈ వర్షపుతీ పడింది ఉంటున్నాడు. అతనిని పుల్లంపీంచడంనల్ల, ఈ వెట్టు శాఖలు నీ మిత్రులను పట్టుగా మార్చివేతాయి. తప్పకుండా సరోవరాని సంతోష పెడితే వారిని కలుసుకొంటాయి. లేనిపోలే వారికి సూర్యేంద్రులూ, విముక్తి పుండదు.'

ఆ దివ్యవాణి విని రాజకుమారుని మనస్సు కుదుటబడింది. వెంటనే సభను సభయింపు విషయకున్నే ప్రాజించి ఈ విధంగా స్తోత్రం వేశాడు:

'గజేంద్రా, నీ ముఖమనేది ఉదయ కర్యకం. దానిమీద నీతెల్లటిదంతం తెల్లటి పాడుగాటి కిరణాలు వెదకల్ల చంద్రుడు. నీవు తొండంలో పూత్యురిస్తే చెదరిపోయే ఈ మృగంకదత్తుని పట్టు. ఆ పట్టులో పతే నీ తొండపు తులనార్థ ముత్తాల వంటి నక్షత్రాలు. అలాటి సీత్యార నక్షత్రాలు అయిండుగాక!'

మృగంకదత్తుడు ఈ విధంగా పవైండు నాల్గు ఉపవసింది గిగాదిని ప్రాజించాడు. గిగాది అతనికి స్వప్నంలో కనిపించి, 'నీ వాంఛితం సరిచేరుతుంది' అని సరమిచ్చాడు. రాజకుమారునికి సంతోషమయింది. వంద మూడోనాడు

తెల్లవారి మేల్కొగానే తన సదుగురు మంత్రిలూ వచ్చి సమస్యారం చేయడం చూచి మరీ ఆశ్చర్య సంతోషాలు కలిగాయి. వారూ ముదంతో పున్నారు. వారిని చూచి సంతోషం పట్టలేకమృగంక దత్తుడు ఇలా అన్నాడు :—

'నిమిటి నాకు ఈ ఆరణ్యంలో మహా భాగం కలిగింది. మిత్రులందరూ వచ్చి చేరారు. దేవతలందరూ నన్ను అనుగ్రహించి నట్టయింది. దృఢముష్టి, మేఘ బల, స్థూల బాహూ, వ్యాఘ్రేన దుర్బహులయిన నా వియోగం ఎలా గడిచాదు?'

ఇంతవరకు రాజకుమారున్నే ఆరుగురు మిత్రులు కలుసుకున్నారు. ఇప్పుడు సరోవరానుగ్రహంనల్ల తక్కిన నలుగురూ వచ్చి చేరారు. ఇప్పుడు వచ్చిచేరిన నలుగురిలోను మతిమంతుడయిన వ్యాఘ్రేన నేను ఇలా అన్నాడు.

'దేవ, నీకు స్వస్తి. నాగేంద్రుని కావంతో మేము దిక్కులకు విరజిత్తుబడి, మూర్ఛపోయాము. నాకు మెలకువ వచ్చే బట్టికి విముక్తికటి సేద్యాలిలాగ దట్టంగా వ్యాపించింది. ఆ పీకబోలొకాంధకారంనల్ల మహామారు స్పృహ లిప్పి పోయాను. ఆ త్రిమాను సహస్ర యామ లాగయింది. నేను యమున్నే కోరుతూ, అడవికో తిరిగాను. ఆ రాత్రి, సతమారిన స్త్రీలడవికి లాస్కుపోయి దుఃఖపెట్టి నట్టయింది.

తెల్లవారింది. కమలాలు ప్రాణిన ఒక సరోవరం చూచాను. ఆ సరస్సులో స్నానం చేసి వివారంతో దాని గట్టున కూర్చున్నాడు. అంతి చూచాను. అంత ముష్టి, మేఘబుడు, స్థూలబాహుల కనిపించారు. ఏడ్చి ఏడ్చి వారి కండ్లు ఉబ్బివున్నాయి. మే మందరం దేవాత్యగం చేయాలనుకున్నాము. అప్పుడు ఒక ముని పుత్రుడు మమ్ముల నందరినీ మంచి సీడగల ఆహారానికి పిలుచుకొని పోయాడు.

అది కణ్యముని ఆశ్రమం. కణ్యముని తేజస్సుతో అగ్నిలాగ వెలిగిపోతున్నాడు. బ్రహ్మలోకంలో నలుపురు కణ్యములు బ్రహ్మను కొలిచినట్టు అనేక ముని

శ్వరులు ఆయనను పేవిస్తున్నారు. కణ్యముని రూపం ఆ శ్రోదం, ప్రసన్నం. అయ్య కాలుణ్ణి, కౌముణ్ణి జయించి నట్టివాడు. అక్కన్న చరితుడు (కృష్ణ చరితుడు కానివాడు. నల్లటి చరిత్ర లేని వాడు) అయినప్పటికీ, పుణ్యకాంతి వదం నుంచి అ మృతుడు (చ్యుతిలేనివాడు). కృషి జీవాన్ని ఉత్తరీయంగా చేసుకొన్నాడు. తేజస్సుతో పింగనకాంతునినే అగ్నిలాగ పున్నాడు. అబ్బాసనుడయిన బ్రహ్మలాగ అబ్బదశాల మాలికలు చేసుకొన్నాడు, కమలాలు పుష్పాడి ఆయన కొక వింత వాంతి కలిగిస్తూంది. ఆయనకు జగత్త్రయము అరవేలిలోక ఆణిముత్యం వంటిది. శమసంతోష సంపదలకు ఆయన పుట్టినిల్లు వంటివాడు.

అలాటి ఆయనను మేము దర్శించుకొన్నాము. ఆయన శోకార్తులయిన మమ్ములను చూచాడు, మా సంగతి విన్నాడు. అమృతం కరిపిస్తున్నట్టుగా మాట్లాడాడు, నడుదాసిండు చేయన ఆయన. ఆయన మాట్లాడుతూ పుంటే, దంతకాంతులు దిక్కులకు వ్యాపించాయి. ఆ కాంతులు సోమహాసం చేసిన అతని ముఖంనుంచి వెలువడుతున్న వంద్రకొంతులలాగ స్రవ్యాయి. అలాటి దంత కాంతులతో దిక్కులను ప్రకారించేస్తూ ఆయన ఈ విధంగా సమాధాన పరిచారు.

'మానవలకు ఈ సరోవరంలో విచిత్ర కర్మపరిపాకంవల్ల, సంయోగ వియోగాల వల్ల సుఖదుఃఖాలు ఘరిమారి కలుగుతూ వుంటాయి. అందువల్ల పాపం లేని విచాల శోకసాగరంతో మునగకండి. త్వరలో మీరు మృగంకదత్తుని కలుసుకొందు పూర్వం ఇలాగే సుందర శేమడనే రాజకుమారుడు దావ్యా మిత్రుల వియోగంతో బాధపడి మర్చి పారిని కలుసుకొన్నాడు.'

ఆ మాటలకు మేమూ, అక్కడి మునులూ కుమారాలంతో అడిగము; సుందరశేమని కథ వనిపించండి అని. ఆ మునుని తన ఆహ్వాకమంతా అయిన తర్వాత వెచ్చిదం ప్రారంభించాడు.

(ఇంకా వుంది)

మానవసిద్ధిగతులపై వాతావరణ పభావం !

3 కాలిఫోర్నియాలోగారి, దక్షిణ ఆఫ్రి
 కాలోగారి మీరు వుంటే ఆ వాతావరణం
 మితెంతో నచ్చి ఆ రోజు--మీకు చాలా
 అనందవాదుకమ్మైన రోజులా కనిపిస్తుంది.
 ప్రపంచం పైభాగన ఉన్నామని అని
 పోస్తుంది, కాని ఎంత ఎక్కువగా ఉంటే
 దోగిలో ఆకట్ట నివసించే ప్రదేశ్లో
 ఎక్కువభాగం పంటపొంగి గడలేదు.

‘నీలాకాశం అస్తమానూ తపిషిన్నే’
 ఏనుగు వుట్టించి మనుషుల్ని నిరుత్సాహ
 పూరితుల్నిగా ఆయారు చెప్పించి. ప్రజలు
 అమ హ్యాసారాలనీద దృష్టి నిలుపలేరు.
 వారి ఉత్సాహంకెక్కి పల్పు తింటుంది.
 హతాశం అస్థితితో మూర్ఖులకే ఇలా అడుగు
 తుంది’ అని డా. బి. కరోపెట్టా (అమెరి
 కన్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ క్లెయిమింగ్ అండ్
 రైట్స్ (సెషియన్) అంటారు.

ఎందుచే నానుటచే నవ్యసాధారణం అని
 ఎందుచే అక్కడ నాకావరణం రోతనాశ్శయ
 ఉద్భావా వరుస్తుంది. మానసిక శక్తిని
 ఉద్బోధించే లేస్తుంది. ఉదాహరణ:

ఇంగ్లీష్ పబ్లిక్ లో అంబేడ్కర్ పబ్లికేషన్స్
కోంగ్రెస్. అక్కడ చాలా చర్చలు, కేసులు
ఉంటుంది. పబ్లిక్ పార్టీలో అక్కడి
ప్రదేశాలు అనుకూలమవు. విజుల్
హోటల్ గార్డెన్లో నింపుంటే చర్చలు
వర్తం చదువూ— వాళ్ళ కలెక్షన్ రోజును
పేతో సంకేతకరంగా ఆమోదించేస్తుంది.
అప్పటికప్పుడు చాటవరణంలో ఉన్నా
మన అభ్యుదయమునకాదిని కలిగిస్తుంది.

అమెరికాలో జనవరి నెలలో చల్లగా
పుంబుంది. జూలై వచ్చేసరికి ఎండ
తీవ్రరూపం చాలునుంది. జనవరి నుంచి
జూలైదాకా వాతావరణంలో ఎలా—మెల్ల
మెల్లగా కూర్పు (పారంభమయి, తీవ్రతర
వ్యాప్తియి—అలా ఆ ప్రధానం అక్కడి నాటి
మీద పనులుంది. అక్కడల్లంది (నవంబరు
నెలలో నేనులు మెల్లగా సంభవిస్తూ
ఉంటుంది. అయినా నెలలో ఉండే ఉష్ణ
గ్రతను బట్టి, నేరాలు కూడా మలుపులు
తిరుగుతూంటుంది. చెమ్మగా ఉండే అమెరి
కన్ సగరాంతో ప్రజల్లో కలహాల భారణి
జూలై నాటికి శిఖరాగ్రం అందుకుంటుం
దనమం నిస్సందేహం—అని యీ శతాబ్దం

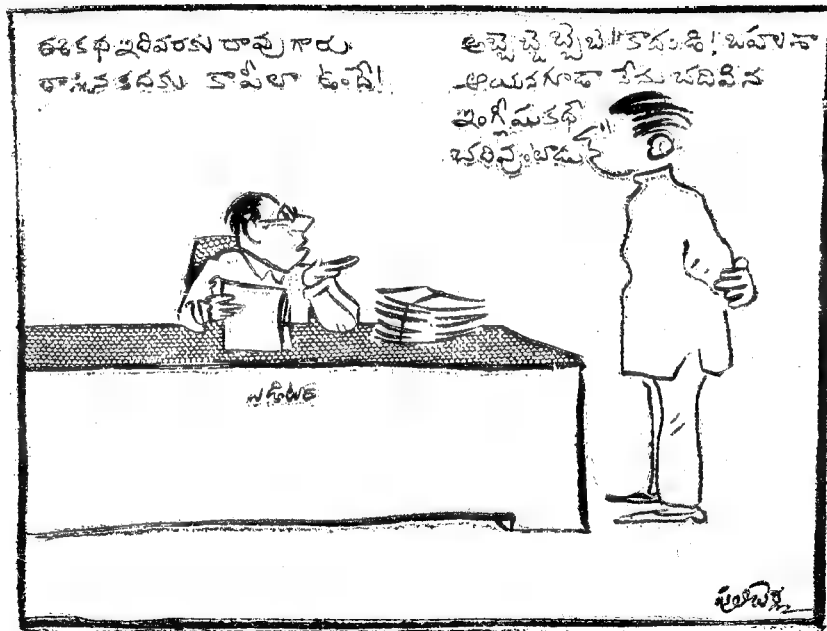
అంబంధులకు అమెరికన్ శాస్త్రజ్ఞుడు
ఎక్స్‌రే ద్వారా పోషిస్తున్నాడు.

పాపములతో నిర్భయ భూత్యు
 యమాలయ ప్రభతో అనేకమంది పా
 గలను కోల్పోయి—నరాల బలహీనత
 కల్గి ఉద్భవించటం, ఈ సాక్షికో బాధ
 వడటం, నిరంతర పోరాటం వంటి—వాటికి
 తోడుతారు. పురుషులకు స్త్రీలు చాలా
 ఎక్కువగా, త్వరగా ఈ మార్పులకు గురి
 అవుతారు. ఎందుకనంటే, వారి జీవితాలు
 సుద్ధితంగా ఉండటంవల్లనూ, జీవితీయక
 ఉపాధులు భవించటం లేననూ యిలా
 జరుగుతుంది.

అనుగుణమైన పోస్టానికి అందు
తీసుకు వాతావరణం పర్యవేక్షించు
వ్యయం ఎక్కువైతే 50 వేల రూ.తో
67,000 ప్రమాదాల జరిగినవి
వరితీరించిన పిన్నకు తరించ. (వెదా
నాల సంఖ్య 80 నుండి 90 వాటికి
పెరిగింది. ఎక్కువైతే 100 వేల రూ.తో
వాతావరణంలో ఎక్కువైనా వాతావ
రణంపల్ల తక్కువైనా ఉంటే ప్రమా
దాల సంఖ్య 45 వాటికి పెరిగింది.

పుంగర దీనిని కట్టుకొని పో
 వేయం మీద వాతావరణానికి ప్రదానం
 చాలా ఉన్నది. కొందరు స్త్రీలు పల్లెటి
 వారాలంటుంటేకన్న ఎక్కువ వేడిగా
 ఉండే వాతావరణంలోనే గర్భిణులున్నారు.
 అదేమీ కలిగి వాతావరణంలో పల్లె
 ట్ల పల్లెటి వాతావరణంలో గర్భం భరిస్తే
 - చాలాకీ వున్న పల్లెలు అదేమీగా
 ఉంటారని కూడా చెప్పినా లు వెలుతురు.

'బయటి ప్రదేశాలలో ఉత్పాదక
రికే డిగ్రీలు పా. హీ. ఉన్నవారు మిన్న
సోటావో నెట్వర్కాలలో చేరడం ఉన్న
వారు, ఉంటుంటేకూడా వెళ్ళవచ్చు.
లోపలి ప్రదేశాలలో ఉత్పాదక 40 ఏ.
పా. హీ. కి తగినవారు వేరీరో కన్స
లెంట్ మేకింగ్ (మేమకలాపాలు) ఎక్కు
వగా జరిపి బలహీనులవుతారు. ఉత్పా
దక 70 ఏ. పా. హీ. పైగా ఉన్న
వారైతే 'లెంట్ మేకింగ్' పాగా తగ్గి
పోతుంది; మరింత నిపుణుడు నిర్వహ

కుంది.' అని-ఈ రంగంలో ప్రముఖ డయర్ అమెరికన్ పరిశోధకుడు శ్రీ క్లారెన్స్ మిల్స్ చెప్పారు.

జపాన్ లో వసంతముతువులో కన్న నవన త్వరాంతంలో పుట్టుకలు ఎక్కువగా జరుగుతుంటవి. తొమ్మిది నెలలకిముందు వాతావరణస్థితి మొదట చల్లగాను, ఎంతో ప్రశాంతంగాను ఉంటుంది. ■ తర్వాత వేడిగాను, జిడ్డుగాను ఉంటుంది.

'మీరు పొడవుగా నన్నగా ఉండటం కాని; పొట్టిగా తావుగా ఉండటం అనేది కాని - మీరు నివసించే దేశంయొక్క శాస్త్ర శీతోష్ణ స్థితిమీద ఆధారపడి వుంటుంది.' అని ఫ్రెంచి ఆంగ్లో పాల జెన్స్ డాక్టర్ ఎగ్స్ ప్రెస్టె యిడర్ చెప్పారు. చాలా వాతావరణాల్లో నగలు మనుషులగురించి ముఖ్యమైన తెక్కలు పరిశీలించిన పిదప - 'స్వర్ణం వాతావరణంలో సౌకర్యంగా జీవించేవారు శరీరాలను పెంచుకో గలిగార'నికూడా ఆయన పేర్కొన్నారు. దృఢంగా ఉండే రష్యన్స్, శ్కాండ్ నేవియన్స్, నార్వే జురాస్సియన్స్ శరీరాలకి వేడి బాగా తగిల్చే దశాన్ని పోగొట్టుకుంటారు. ప్రపంచంలోని చల్లని శీతోష్ణ స్థితుల్లో జీవించే మనుషులు - నేలకొద్దీ మెల్లదూరాన ఉన్నాకూడా శరీర వాడుకల్ని కలిగి వుంటారు.

పోల్స్ చెప్పాలంటే బాగా నన్నగా ఉండేవాళ్ళు ఇండియా, మలేసియా మొదలయిన వేడి ఎక్కువగా ఉండే దేశాలలో కనిపిస్తారు. వారి శరీరాల తోపలకూడా వేడి ఉండటమే అందుకు కారణం. ■ అంతర్గతంగా ఉండే వేడి చాలా సులభంగా వారి శరీరాల్ని తగ్గించి వేస్తుంది! ఉత్తర రాష్ట్రాలలో సమానంగా బాగా తావు కాని, బాగా నన్నమూ కాని! ఉండే మనుషులు - వేడి దేశాలలో నివసించవలసి వచ్చినప్పుడు కొత్త పరిసరాలకి అక్కడి వాతావరణానికి అనుగుణంగా చక్కగా మారిపోతారు.

(ప్ర. స. పి.)

ఎలక్ట్రిక్ & రేడియో ఇంజనీరింగ్ కోర్సు

ఎలక్ట్రిక్ ఇంజనీరింగ్, రేడియో రిసీవింగ్, ఆసెంబ్లీంగ్, ఎలక్ట్రిక్ మాషిన్ వెజర్, వైరింగ్ వర్గాలకు సమగ్రమైన గైడ్ (800 పాములు గది).
రు. 12-50. యెస్. హిస్ట. రు. 2.

M. CHANDRAS (E)
Box No. 1271. Delhi-6.

నెలకీ 5 రూ॥

వాయిదాపథతిపై

JAPAN MODEL

4 బాన్డ్స్ స్టానడర్డ్

టూనిస్టర్ వోల్టేజీ

ధ్వనిపొందండి

TOSHI 5

REGD. (64)

POST 8/- 690

NEW DELHI-1

ఋతుక్రమం ఆలస్యమైతే?

విభావదవద్దు ప్రభుత్వంగాంచిన దేవపిల్ల వాడండి

<p>ఫాలోలోపుష్కటి జలమత్తలపెండు సగంకోర్పుపూకెట్టు 14 మాత్రలుపెలరు 600 రిస్క్ ఆడకము అతిదోలినారము</p>		<p>దేవపిల్ల ముఖంగా ఆలస్యమైనక్రమముగాకాక పోయినబాధతోకూడినరేక అరిపోయినపిల్లకుదేవపిల్ల బాగుగ గుణమిచ్చును</p>	<p>1 అన్నిసందర్భములలోను శ్రీమముగాను, ఆమోఘము గాను పనిచేయును! 2 ఏదైతేలను ఆలస్యమును విచ్ఛేదన కోరిగొనవు.</p>
---	--	---	--

MRS. SEENU & CO., MADRAS-2!

ప్రఖ్యాత తెమిస్సులు మరియు ద్రగిస్సు లందరి వద్ద లభించును.
స్టాక్సులు విజి పార్కా డిస్ట్రిబ్యూటర్లు, రామగోపాల్ ఏజి, విజయవాడ-1
Advt. Permitted under G.O. MS. No. 1121

ఓం! ఓం! ఓం!

సుఖ జీవిత సేవ

"సిద్ధ వైద్య మహిమ"

సిద్ధుల సాటిలేని కీర్తికి ఒక తార్కాణము

కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్య గారి

'మేల్ మాయిల్ మందు'
(Regd)

పీర్జీకాం చర్మరోగములకు చక్కని నివారిణి

నల్లరంగు, ఎర్రరంగు పొడలు, దద్దులు, పోట్లు, గజ్జి (చర్మ సంబంధము) పొడలు గల చోట్లలో తిమ్మరు, నూదిలో పొడిచినప్పుడు చొప్పి లేకుండుట, నివ్వపడి బొప్పిలు గలిగివా తెలియకుండుట, మరేమీ రక్త అవయవములందు వ్యాపించి, రక్తముతో కలిసి పుట్టుకలుగజేయుట, (నరముల సంబంధము) చేరి వేళ్లు ముడుముకొనుట, బొప్పిలు లేచుట, ముక్కు బంధనములు, పొడము నందు వెళ్ళుపు పుండ్లు ఏర్పడుట, కాలుచేతులు (వేళ్ళు) తగ్గుట, ముక్కు పొట్ట, నడుట చూచుటకు విసుగు పుట్టించు రణములు (అస్థి సంబంధము) నిటికి చక్కని నివారిణి.

1 మంచలం (40 గొజలు) నూనె, లేహ్యము రు. 12/- తహాల ఖర్చు రు. 8.00
8 డోసులు శ్రీ పరమాత్మ తైలం రు. 6/- తహాల ఖర్చు రు. 2/-

సిద్ధ దాక్షర్

కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్య & సన్యు

5/22, మేల్ మాయిల్ P.O., (N.A. Dt.)

జరిగిన కథ

కళ్యాణ ఆ ఆఫీసులో కొత్తగా చేరింది. అక్కడ కూర్చున్న వారందరిలోనూ మురళిపై ఆమెకి సదభిప్రాయం ఏర్పడింది. ఈ సదభిప్రాయమే ఆమెని ఆకలికి నవ్విపెట్టేలా చేసింది. ఆఫీసులో తోటివారి విసుర్లు ఆరంభమయ్యాయి. ఒకరోజు కళ్యాణ తన పుట్టపూర్వోత్తరాలని మురళికి చెప్పకున్నది. మురళి పూరిగా నీనకుండానే ఆమెనుంచి పెంపు తీసుకున్నాడు. కళ్యాణ పునః పరిపరివిధాల సోయింది ఆమె వేళ్ళజాతిలో పుట్టడమే. అందుకు కారణం. తన ఎంత నీతిగా బ్రతుకుతున్నా ఈ నమస్య వెన్నాడుతూనే వుంది.

5

మళ్ళాడు వుదయం కళ్యాణ ఆఫీసు గేటులో అడుగుపెడుతుంటే, అప్పుడే ఆగిన రిక్వాలోంచి కమల దిగింది. ఇద్దరూ చిరునవ్వుతోనే పలకరించుకున్నారు.

రిక్వా ఆకలికి డబ్బులిచ్చి పంపించేసి, నక్కనే నడుస్తూ 'సికోమాలు చెప్పాలి,' అంది కమల.

'ఏమిటిది?' అంది కళ్యాణ. అదేమిటయి వుంటుందా అనే కుతూహలంతో కళ్ళు వెడల్పు చేసుకుని.

'లోపటికి వెళ్లి కూర్చుని తాపీగా చెప్పుకుందాం.' అంది కమల చెకచెక చీటిలు ఎక్కిస్తూ.

'ఇప్పుడు చెప్పు అంది.' కమల నీటు దగ్గర మరో కుక్క తాక్కుని తను కూడా కూర్చుంటూ.

'రెండ్రంభారతిలో ఇవాళ సాయంకాలం సుబ్బులక్ష్మి ప్రోగ్రాం వుంది.' అంది కమల వర్చుటేబిలుమీద పడేసి కరీఫ్ తో నుదురు, మెడ త్తుడుచుకుంటూ.

ఏదో పెద్ద విశేషం, ముఖ్యంగా తరకి బాగా అనక్తి కలిగించే విషయం చెప్తుంది అని చెప్పులు దోరగించుకుని, అవ్యక్తమైన ఉద్వేగంతో గుండె దడదడలాడుతూండగా, కమల మొహం వంకే చూస్తూ కూర్చున్న కళ్యాణ మాటలు వినగానే ఒక్కసారి తెల్లదోమునట్లయింది. అ లే ఆ ఆకాళంగన్ని తన నిరుద్ధా హాస్యి పైకి కబళిపీయకుండా,

'అవును - లేదును - ఆ మధ్య వ్రాసి కలెతో చూశాను' అంది.

'బావ వారంక్రిందటే మా ఇద్దరికీ రెండు టిక్కెట్లు కొన్నాడు. కానీ, అనుకోకుండా అను విన్న 'కంపు'కి

వెళ్ళాల్సి వచ్చింది—'

'హోహో, అందుకా ఇవాళ నువ్వే రిక్వాలో వచ్చావు' అనుకుంది కళ్యాణ. అతను వూళ్ళో లేని సందర్భాలలో అప్ప మిగతా రోజులలో కమలని తన స్కూటరు మీద తీసుకొచ్చి ఆఫీసుదగ్గర దిగివదిలి తన ఆఫీసుకి వెళ్లిపోతాడు. మళ్ళీ సాయంకాలం ఆఫీసు అయిపోయే కేల్లికి వచ్చి ఇంటికి తీసుకువెళ్ళాడు.

'ఏమ్యేన్ సుబ్బులక్ష్మి పాట విశాలిని ఎంతో సరదా నడ్డావు, రేపు ఒక్కరోజు ఆరు బావా అని చెప్పానుకూడ...తలఅమ్మ కున్నాక పైఅధికారి అజ్ఞలకి కట్టుబడి వుండాలిదే. పాటకచ్చేరీబా గాటకాలా అన్నీ అయిందాకా నండి ఆ తరువాత ఎప్పుడో మనం ఇష్టం వచ్చినప్పుడు వెళ్ళామంటే ఎలా కుదురుకుంది— అన్నేంటు వ్యవహారం. నేను ఉన్నంతగా బహుదేరి వెళ్ళకపోతే అక్కడ 'కొంప లంటుకుంటాయి అని చెప్పి వెళ్ళి పోయాడు—తన టిక్కెట్టు వుండే. నువ్వు వస్తావేమో అని...'

ఒక్కక్షణం ఆశ్చర్యించింది కళ్యాణ 'తనకి ఇలాంటి సంగీతం అంటే సరదా

వుంది—పైగా ఈ పరిస్థితిలో కాస్త
పైవా మనస్సుకి ఆ వాతావరణంలో
కాస్త రిలీఫ్ దొరకవచ్చు—రసిందదారతి
కూడ తన ఇంటికి దగ్గరే—రాత్రి పొద్దు
పోయినా ఏం భయం వుండదు. అయినా
ఆ చుట్టుప్రక్కల వాళ్ళ వరూ
ఈ ప్రోగ్రాంకి రాకుండా వుంటారా?
అనుకుని,

‘సరే ఆ టిక్కెట్టు నేను తీసుకుం
టాను—ఇప్పుడు నా వచ్చులో ఆల్టే
లేదు—నీకు డబ్బు రేపు తెచ్చి ఇస్తాను’
అంది.

‘భలేదానివే— ఆ టిక్కెట్టు ఆమ్మ
పేయాలి అనే ప్రదేశ్యంతో అడగలేదు
నేను— సరదాగా నీ కంపెనీ
కోసం అడిగాను. అసలు నీకు ఈ
క్యానికల్ మ్యూజిక్ లో ఇంటరెస్టు వుందో
లేదో వస్తానంటావా లేదో అనుకున్నాను—
ముందు మా ప్రక్రియంటి వాళ్ళమ్మాయిని
అడిగాను, అయ్య బాబోయ్ ఈ సుబ్బు
లక్ష్మిని ఏవే వాడిక నాకు లేదు బాబూ
హాయిగా రేడియోలో సిరీమా పాటలు
వింటాను, అంది ఆ అమ్మాయి—
అమ్మకి నాలుగు రోజుల నుంచీ ఆయాసం
మరీ ఎక్కువగా వుంది. మూడు నాలుగు
గంటలు కూర్చోటం తనవల్ల కాదు—
లేకపోతే అనకి ఎంతో సరదా’...

‘నాకూ సరదాయే, నేను ఇప్పుడు
వస్తాను. నాకయితే బట్ట దగ్గరే అనుకో
నువ్వు టిక్కెట్టు దానిని వెళ్ళాలి...’ అంది
కళ్యాణి.

‘అదో ప్రాబ్లమ్ కాదులే— అయినా
మా కజిమా తన మినిస్ట్రూ కూడ
వస్తున్నారు— ఏ టాక్సీలోనో వెళ్లి
పోతాం. వస్తు మాయంటి దగ్గర డ్రాప్
చేసేసి వాళ్ళు వెళ్లిపోతారు. మా ప్రక్క
వీధిగా.’

‘సరే, అలాగే’ అని కళ్యాణి తన
సీటులోకి వెళ్లిపోయింది.

కాస్త ముందుగా వెళ్లి పోటానికి
పర్మిషన్ తీసుకుని ఇద్దరూ నాలుగు
గంటలకే ఆఫీసు వదిలి బైటకి వచ్చారు.

‘మీరు అల్లుడున్నార కర్నా రసింద
భారతికి వచ్చేసేయండి— నేనూ నా
ప్రెండూ కూడ త్వరగానే వచ్చేస్తాం—
మీరు వచ్చేటప్పుడు అమ్మవడిగి మా
రెండు టిక్కెట్లు తెచ్చి పెట్టండి—

తనకి తెలుసు అవెక్కడున్నాయో,' అని కమల మధ్యాహ్నమే వాళ్ళ కజీన్ ఆఫీసుకి ఫోన్ చేసి అతనితో చెప్పింది. ఆ సాయంత్రం తనతో తన యింటికి వచ్చి ఫలహారం అదీ చేసి ఇద్దరూ కలిసి అక్కడికి వెళ్ళాం అని కళ్యాణి అడిగిన దానిని కాదనలేక—

అలాగే ముందు తిన్నగా కళ్యాణి యింటికి వెళ్ళి, అక్కడనుంచి రిపిండ్ర భారతికి వెళ్ళారు.

* * *

పదిరోజులు గడిచిపోయాయి—

'అసీసునుండి వచ్చి కాస్త కాఫీ పెట్టుకుని త్రాగి ఆ చేత్తోనే రాత్రి వంట కూడ ముగించుకుని, స్నానంచేసి వచ్చింది కళ్యాణి.

అద్దంలో చూసుకుంటూ తిలకం దిద్దుకుంటూంటే తన కళ్ళల్లో అగధాలు కొట్టవచ్చినట్లుగా కనిపించాయి— తన మొహం అనకే ఎలాగో అనిపిస్తోంది, పదిరోజుల క్రిందటి తనకి ఇవాల్సీ తనకి అసలు పోలిక లేదేమోననిపిస్తోంది— అందుకే ఉదయం కమల అననే అంది.

'చక్కచెమ్మ చిక్కినా అందమే అన్న మాటలో విజం వుందో లేదో స్వయంగా పరీక్షించి తెలుసుకో దలుచుకున్నవా ఏమిటి డియర్.' అంటూ.

'నేనా? చిక్కిపోయానా? ఏమోనా కలా ఏమీ అనిపించటం లేదు.'

'నరే—అయితే, ఎవరిననునా అడుగు చెప్తారు. నా మాట అబద్ధమేమో,' రెట్టించింది కమల.

'అబద్ధం చెప్పాకన్నానా— చూస్తున్నావుగా ఎండలు ఎలా మండిపోతున్నాయో— రోజూ ఈ బస్సులలో నడిచిచ్చి వెళ్ళే సరికే సగం ప్రాణం పోతోంది.'

'ఈ ఎండలు నీ ఒక్కదాని పరమే అవుతున్నట్లుగా మాకెవ్వరికీ లేనట్లుగా మాట్లాడుతున్నావు.' ఏడిచిపెట్టలేదు కమల.

'ఈమధ్య కాస్త వంటకూడ బాగుండుటం లేదులే!' ఏదో వో కారణం చెప్పి అప్పించుకోవాలని చూసింది కళ్యాణి.

'వంటకూడే నా, మనస్సులో కూడానా...' అర్జున్ కిలోనే అపేసి కిసుక్కున నవ్వింది కమల.

ఆచరణలో ...

ఇంతలో ఆఫీసరు రావటంతో ఖబుర్లు మాని ఎవరిపని వాళ్ళు చేసుకోటంలో మురిగిపోయారు...

అదంతా తలుచుకుంటూ ఒక్కసారి నిట్టూర్చింది కళ్యాణి.

'జరిగిందేదో జరిగిపోయింది.' అని మనస్సుకి నచ్చచెప్పుకోవాలి కాని అదే దిగుబుతో ఇలా రోజూ రోజూకీ కృంగిపోతూ నలుగురి దృష్టిలో పడటం వివేకం అని పించుకోదు— ఇవాళ కాకపోతే— మరోనాడు, మరళీ మరో అమ్మాయిని పెళ్ళిచేసుకున్నా కయినా వాళ్ళంతా ఇవాల్సీ నా పరిస్థితిని తలుచుకుని నచ్చకోరా— నాలుగు రోజుల ఎడబాటునే భరించలేక విరహంతో మగ్గిపోయింది అనుకున్నాం, పాపం ఆశలు మొదలంటా కూలిపోయా యే— అని వాళ్ళంతా చాటుగానయినా అనుకోరా? ఛ— ఏమిటంత పిచ్చిదాన్ని అయిపోయాను! ఇంక ఈ క్షణంనుంచీ గతం అంతా మరిచిపోయి విప్పబీలా వుండటానికే ప్రయత్నిస్తాను.' కుంకుమభరిణి అలమారుతో పెట్టి ప్రక్కకి తిరిగేసరికి టేబిలుమీద మల్లెదండ కంటపడింది— ఇంకకు మునుపే ఇంటివారిపాప ఇచ్చి వెళ్ళింది— మొచ్చొకనాడు ఇలాగే పెరట్లో పూసిన పువ్వులు దండగుచ్చి తెచ్చి ఇచ్చినా కళ్యాణి దాన్ని అలమారులోనే పడేసింది అన్య మనస్కంగావుండి, మర్నాడు ఆ దండని అక్కడమాసిన పాప ఇల్లుపీకి పందిరివేసినంత పనిచేసింది. తను కష్టపడి కట్టిఇచ్చిన మాలని నిర్లక్ష్యం చేసినందుకు— 'మొన్నటిలా మరిచిపోకడేం' అంటూ చెప్పి మరీ ఇచ్చింది ఇవాళ— కళ్యాణి నవ్వుకుంటూ అప్యాయంగా దండ చేతిలోకి తీసుకుని తలలో ముడుచుకుంది. గేటు తెరిచిన చప్పుడు తరువాత, 'పాపా, ఇలా రామ్మా,' అన్నమాటలు వినిపించాయి. కళ్యాణి ఒక్కసారిగా పులిక్కి పడింది. 'ఆ గొంతు— అది— తను గుర్తు పట్టకలదు— నండోనం లేదు మురళీయే— ఒకసారెప్పుడో తను దూరంనుంచి ఇల్లు చూపించింది. ఇప్పుడు బహుశః కళ్యాణి ఈ ఇంట్లో ఎక్కడ వుంటుంది అని ఇంటివారి పాపని అడుగుతాడేమో—

'ప్రత్యేకం తనని వెతుక్కుంటూ అతను విందుకు వచ్చినట్లుగా,' కళ్యాణి తలలో ఆలోచనలు గిరున తిరిగిపోతున్నాయి. 'అవాళ నావల్ల పాపాలు జరిగి పోయింది కళ్యాణి— అదేం మనస్సులో పెట్టుకోకు— మనం ఇద్దరం ఎప్పటికీ ఒక్కటిగానే బ్రతుకుదాం అంటాడా,' అని పూహించుకుంటూ పరవశించబోయిన మనస్సుని అదిమి పట్టుకుని, 'ఛ— ఈ మనస్సుకి అసలు బుద్ధి అనేది లేదు— ఒక అనుభవం అయినా గుణపాఠం వేర్పుకోలేదు— అవాళ రెండు మాటలైనా చెప్పకుండా అలా తలవంచుకుని వెళ్ళిపోయాడే, అతని సంగతి తెలిసి కూడ మళ్ళీ వ్యామోహంతో పడిపోతోంది— అతను మళ్ళీ ఎందుకు వచ్చాడో పూహించుకోటం కష్టం కాదు— అతని పెళ్ళి నిశ్చయం అయిపోయి వుంటుంది— అసీసులో అందరిలోపాటూ నాకూ వో ఇన్విటేషను ఇవ్వటానికి వచ్చి వుంటాడు.' అని మనస్సుని స్వాధీనంలోకి తెచ్చుకోటానికి, తామిద్దరి మధ్యా అసలు ఏమీ జరగనట్టే అన్నీ హాస్యించటానికి తనని తను సిద్ధం చేసుకుంటోంది.

ఇంతలో మురళీ గదినుండుకి రానే వచ్చాడు.

'కళ్యాణి' అని అభిమానంగా చనువుగా పిలవబోయిన అతనిగొంతు విడియంగా సంతోషంగా బిగుసుకు పోయి నట్టయింది. ఓసారి గొంతు సవరించుకుని చివరికి మెల్లిగా పిలిచాడు.

■ నచ్చినదీ పీలిచినదీ ఎవరో తెలిసినా 'ఎవరూ?' అంటూ తలుపు తెరిచింది కళ్యాణి. ఒక్కక్షణం ఇద్దరూ ఒకరి వొకరు అవరిచితుల్లా చూసుకున్నారు. అంతే ■ తరువాత ఇద్దరూ కళ్ళు వాల్చేసుకున్నారు.

'లోపలికి రండి' అనాలనుకున్న కళ్యాణి మాటలాడటం చేతకానిదానిలా మౌనంగా నిలబడిపోయింది.

చొరవగా లోపలికి వెళ్ళి కూర్చోబారి, కళ్యాణికి ఎన్నో సంగతులు చెప్పాలి అనుకున్న మురళీ ఎవరో అడ్డు వచ్చినట్లు ఆగిపోయాడు.

'అవాళ నా ప్రవర్తన చాలా రూఢంగా వుంది కదూ— దానికి నేను ఇవాళ మన

నవ్వరిగ్గా క్షమార్పణ చెప్పుకుంటున్నాను కళ్యాణ— నీతో కొంచెం మాట్లాడాలి— అలా సార్లులోకి వెళ్దాం.' మూటలు కూడబలుక్కుంటున్నట్లు అగి అగి అన్నాడు.

'నాతో నీం మాట్లాడాలా అని నా పరిశ్రమ అంతా చెప్పేస్తుంటారు. అంతేగా. నాలంటివాళ్ళ కథలు వివరాలికి మీకు వివరాలిం గా వుంటుందే తప్ప నా నమస్కరణ నీ విధంగానూ పరిష్కరించలేదు.' అనాలనిపించింది కానీ, అన ఆలోచనలతోనూ, ఇష్టాన్ని ఇష్టాలతోనూ విమర్శించలేనట్లు; 'అలాగే' అన్నట్లు కల ఆడించేసింది, గుడ్డలు ఆ పుగించి చూస్తూ, 'నరే నేను వెళ్తున్నాను. నువ్వు త్వరగా పోవడమే,' అనేసి మురళి వెళ్ళిపోయాడు.

'భూ, నాకసలు బుడ్డి లేదు. అతను ఒక్కసారి పీరిచేసిరికి అంతా మరచిపోయి... దాగే అంటూ లల చాటించాను— అయినా అసలు నాతో మాట్లాడాలని తేముంటుంది? అలాగే అలా రూట్గా వెళ్ళిపోయాడూడూ, ఇలాగే కాస్త వెళ్ళుడిగా నవ్వుచెప్పేదోరణిలో మాట్లాడ తాడేమో—'నా పరిస్థితి నువ్వు కొంచెం అర్థం చేసుకోవాలి కళ్యాణ— ఆమ్మా వాళ్ళని ఒప్పించగలననే ధైర్యం నాకెంత మాత్రం లేదు. వాళ్ళని ఒప్పించేకింది ఈ వెళ్ళి చేసుకుంటే ఇంక వాళ్ళని యారం చేసుకున్నట్లే అయిపోతుంది—నా ఒక్కడి గంతోషంకోసం వాళ్ళందరినీ బాధ పెట్టడం నాకు ఇష్టంలేక పోయింది— అందుకే నాకు ఇష్టం వున్నా లేకపోయినా వాళ్ళు చూపించిన అమ్మాయిమెడతో తొలికట్టుటానికి అంగీకరించాను. ఇదంతా నీకు చెప్పాలనీ నీదగ్గర క్షమార్పణ కోరుకోవాలనీ చెప్పాను.' అంటాడేమో కలముహం నేట్టి... 'అసలు నేనిప్పుడు అక్కడికి వెళ్ళకపోతేనేం? కాస్తేపు చూసేమోసి విలుగొచ్చి అతనే తిరిగి వెళ్ళిపోతాడు.' అని పొరుషుడిన మనస్సు కాస్తేపుటిలోనే మళ్ళీ పరళంగా మారి పోయి 'ఏమైతానానీ. అతను చెప్పేది వివరి, అడిగింది చెప్పాడు.' అని నిక్క యందుకునే తలుపుకు నాళంపెట్టి బయలు పడింది.

అసేనునుంచి వచ్చి కాళ్ళూ మొహం కడుక్కుని తీరుబడిగా గదిలో నుంచుం మీద ఒడుకుని పే వరు చదువుకుంటు న్నాడు నాను — ఇంతలో వామూ అన్న పిలుపు పీఠికలుపు తడుతున్న చప్పుడూ వినిపించి లేచివెళ్ళాడు పేవరు చేత్తో నిట్టుకునే.

తలుపులు స్పూర్తిగా తెరచుకుందానే పలకరించేవాడు మురళి, 'ఈ వేళిప్పుడు ఇంట్లో వుంటానో వుండమో అను కుంటూ వెళ్ళాను...ఉన్నావు' అంటూ.

'నీం చేస్తాను—క్షీరంలా తిరిగి తిరిగి కాళ్ళూ నోవ్వులు వదులున్నాయి కాని కాలం గడిచిపోయే కనీసంబలం లేదు — సరే. ఇంట్లో కూర్చుని పేవరయినా చదువు కుండామని పండితయ్యాను ... ఏమిటో, ఒక్కొక్కసారి మరీ తక్కువ వుంటుందిమకో ఈ వంటరితనం' స్నేహితుడికి కుర్చీ చూపిస్తూ అనూ మరో కుర్చీలో కూర్చున్నాడు నాను.

'అక్కయ్య ఇంకా నిప్పుడు వస్తారు— ఇంతగా ఆనసోపాలు పంకపోతే అవిచ్చి త్వరగా వచ్చేసేయమని వ్రాయవో—నా' 'నాస్తే వచ్చేస్తుంది, తనకేం అంతటి అభ్యంతరం' లేవు...బొత్తిగా పనికాడితో చేసుకోలేక ఇబ్బంది పడి పోతుందనీ అక్కడయితే కాస్త విశ్రాంతిగా వుంటుందనీ నేనే నుం డ మ న్నా మరీ

కొద్దిరోజులు—ఇంతకంత—పడిపోను రోజు లో వచ్చేస్తుంది...వాన్న దగ్గరికి వెళ్ళి పోదాం అని పాప ఒకటే మారాం చేస్తా డిట. దీన్ని పట్టుకోటం నా తరం కావటం లేదు, అంటూ వ్రాసింది' అన్నాడు నాను భార్యనీ పిల్లల్నీ తలుచుకుంటూ.

'ఈ నాలుగు నెలలకే నిన్నాలో అయి పోయినట్లుంది పాపని చూసి!' అన్నాడు మురళి అను చెప్పాలని అనుచున్నది ఎలా మొదలుపెట్టాలా అని వో చెప్పి ఆలో చిస్తూనే.

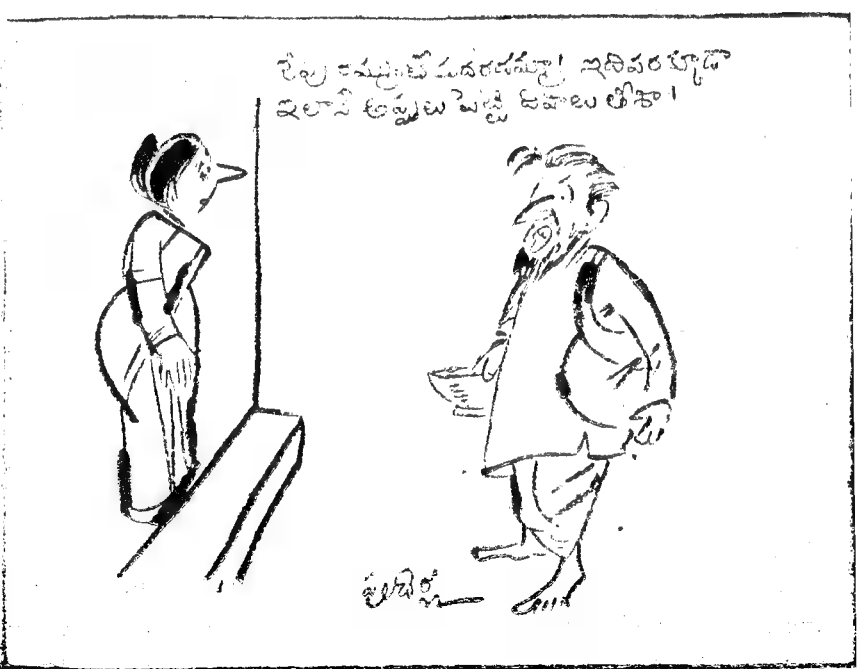
'ఈ... ఇంకా నిమ్మటి నిశేషాలు.' స్వంతగొడుకి స్వస్తిచెప్పి స్నేహితుడికి అవకాశం ఇచ్చే బోంబేలో అడిగాడు నాను.

'విశేషమే వుంది మరి. నీతో కొంచెం మాట్లాడాలని వచ్చాను ప్రత్యేకంగా.'

'క్షీరం... ప్రత్యేకంగా నా నలవో కావలసివచ్చే విషయం నిమయి వుంటుం డబ్బా.' పగం హాస్యంగానూ పగం అనక్కి గనూ అంటూ మురళి మొహంలోకి చూశాడు నాను.

మురళి చటుక్కున కళ్ళు నాల్గేను; మరి చేతివెళ్ళకంకా ఆ తరువాత పద లేసులంకా చూస్తూ కూర్చున్నాడు కాస్తేపు.

స్నేహితుడి ధోరణికి విస్మయంగా కళ్ళు చిల్లింది చుట్టూవాంగా అతన్నే పరికిస్తున్నాడు నాను. అంతలో మురళి

లేవు చెప్పటమే మనదేమిట! ఇదిపరకూడా ఇలానే అప్పులు పెట్టి ఉపాలు తీశా!

శ్రీధర్

మానసిక నష్టం చెప్పి, 'నేను పెళ్లి చేసుకోవాలనుకుంటున్నాను.' అని మెల్లిగ చెప్పటంతో, బిగవట్టి పుంచిన పూసరి ఒక్కసారిగా వదిలేసి పెళ్లిని వ్యర్థంగా స్నేహితుని పిచ్చుమీద అప్పోయంగా ఒక్కచరువు చరిచాడు వాను— మురళీ ఆ ఆర్పాటాన్ని భరించలేనట్లు సెగుతో ఇంకా ముడుచుకు పోయాడు.

'హేయి నీ అసాధ్యం చల్లగావుండ— నీ నన్ను చూసి ఇంకా ఏమిటో అనుకున్నాను— పెళ్లి మాట చెప్పటానికి అడపిల్లలా ఇంతసేపు సెగుపడి పోయావేమిటి?... ఊ, సరే... ఇంకా పెళ్లిమాటలు అయ్యాయా? సంబంధం ఏవూరు? పెళ్లికూతురు ఏం చదువు కుంది? కట్టుం ఎంత ఇస్తామంటున్నారు? అన్ని సంగతులూ చెప్పు మరి' వాను తీరికగా కుర్చీలో జార్జిబడి కూర్చుని చనువుగా అన్ని వివరాలూ అడగు తూంటే, మురళీమొహం అధోకరకంగా ముడుచుకు పోయింది.

'నీతో మాట్లాడాలి అంటూ నోచెంస నేను మొత్తుకుంటూంటే, నువ్వేమిటి ప్రశ్నలతో ఇలా పూడర గొట్టేస్తున్నావు సన్ను?' అన్నాడు కాస్త దిరదిరలాడుతూ.

'హా—అమాటే మరిచిపోయాను—ఊ— ఏమిటిది?' వాను మొహంలోంచి కాస్తే వటి క్రితం మాయం అయిపోయిన కురూ హలం ఆనకి మళ్ళీ వచ్చి కూర్చున్నాయి.

'కళ్యాణి నేనూ పెళ్లిచేసుకుంటున్నాం' ద్వైర్యంగానే వాను మొహంలోకి చూశాడు మురళీ.

వాను చిలిపిగా నవ్వుతూ కొంటేగా స్నేహితుడివంక చూశాడు. 'నువ్వు ఈ మాట ఏదో ఒకనాడు చెప్పావని మేము అనుకుంటూనే వున్నాం— అవాళ బస్సు దగ్గర ను వ్యామెని సరిచయం చేసి వస్తున్నావని నీ గొంతులో మొహంలో ఏం కనిపెట్టిందో మీ అక్కయ్య మరి— నాతో ఒకటిరెండుసార్లు అంది, మాతమ్మడు ప్రేమలో వడ్డెట్టున్నాడండి అంటూ— అయితే మంచిదే. ఈడూ జోడూ బాగా కుదిరింది అనేవాట్ని నేను... మరి ఇంక అలశ్యం ఎందుకు? బుధిశ్య శీఘ్రం అన్నారు పెద్దలు... మాకూ త్వరలో పెళ్లి విందు ఆరగించాలని ఆశగా వుంది...'

ఆచరణలో...

మాటల కోసం తడుముకుంటూ, అసలు నేను చెప్పింది ఆతనికి ఎంతవరకూ సచ్చుతుంది. అని ఆలోచిస్తూ కొద్ది క్షణాలు నవనంగా వుండిపోతూ మురళీ, ఆ తరువాత నిదానంగానే అన్నాడు 'మా వాళ్ళకి ఈ పెళ్లి ఇష్టం వుండదు... సీలాంటి స్నేహితులు, సరిచయములు పదియందయినా మమ్మల్ని ఆశీర్వదిస్తే... 'ఏం? మీ ఇద్దరికీ మధ్య కులాలు అడ్డం వచ్చాయా?'

'అందరికీ వచ్చే కులాం ప్రసక్తి కాదు, కళ్యాణి బోగం వాళ్ళమామయి.' 'వ్హట్?' దిమ్మరబోయాడు వాను. అంతకన్నా అతని గొంతులోంచి మరి మాటలు సెగిలి రాలేదు. కాని అతని కళ్ళలోనూ మొహంలోనూ మాత్రం అణుమ కోలేని తొట్టుపాలు, ఆశ్చర్యం, అయిష్టతలాంటి భావాలన్నీ వ్యక్తం అవుతున్నాయి.

'ఏం? నేను చెప్పేన్నీ సరిమన పని కాదంటావా?'

'అది కాదు మురళీ.....'

'నీ అభిప్రాయం నాకు అర్థం అయింది—అన్ని రంగలలోనూ అభ్యున్నతని, పురోగతిని సాధిస్తూ దేశప్రజలంతా సగర్వంగా తల ఎత్తుకుని తిరుగుతున్న ఈ రోజులలో కూడా నా నిర్ణయం విని సువ్యవహారం ఆశ్చర్య పోతావకంకోలేదు— ముసలివాళ్ళు, క్రిందటి తరం వాళ్ళు ఎలా మాట్లాడినా సీలాంటి స్నేహితులంతా నన్ను ఆధిసందించి, సంతోషంగా మాకు శుభాకాంక్షలు అందజేస్తారనుకున్నాను—సరేకాని, నేను ఒకటి అడుగు దాసు చెప్పి— కళ్యాణికి ఏం తక్కువ? అందం వుంది, చదువుంది. ఒకడు ఒక పెట్టుటానికి అస్సారం ఇవ్వని మంచి నడవడి వుంది...నేను భార్యగా కొడుకునే అమ్మాయికి ఇంకకన్నా ఇంకా ఏం కావాలి?—సంజాయిషీ అడుగుతున్నట్లు, సవాల్ చేస్తున్నట్లు వున్న అతిది, భోజికి కొద్దిగా విత్తుపోయాడు వాను.

'మొదట నీ ధోరణి చూసి నువ్వేదో నా సలహా అడగటానికి వచ్చావనుకున్నాను. ఇప్పుడు నీ మాటలు వింటూంటే అంతా

నిర్భయం చేసుకున్నట్లు అనిపిస్తోంది... అయినా...

చూడు మురళీ— నేను చెప్పేది నువ్వు కొంచెం శ్రద్ధగా వివరి... నీ దృష్టిలో చూస్తే కళ్యాణిలో ఎలాంటి లోపం లేని మాట వాస్తవమే—కాని, మీ అమ్మ నాన్న వాళ్ళిద్దరి వుద్దేశ్యాలూ ఎలా వుంటాయో ఒక్కసారి ఆలోచించి చూడు— పెళ్లికూతురు అప్పరసని తలదాచే అందకత్తె కాకపోయినా కాస్త కనుముక్కు తీరుగావుంటే చాలు, సంసారపక్షంగావుండి అని తృప్తిపడతారు. అంతగా చదువు సంధ్యలరేకపోయినా పోలే మాకోడలేం వుద్దేశ్యాల చెయ్యాలా, ఊళ్ళేలా, ఆపన్న చదువే చాలు' అని సరిపెట్టుకుంటారు. ఇవాళ వాళ్ళు వదిలేలు కట్టుంకస్తే మన దగ్గర వుండిపోతుండా ఏమిటి. అమ్మయే లక్షసరహంపెట్టు అని కట్టుకానుకలదిగ్గర కూడ పట్టుదలలు సడలించుకుంటారు— కాని మనవాళ్ళు ఈ నాటిదాకా అడ్డంక ప్రాధాన్యతలన్నీ ఎంతో స్పష్టతగా చూసుకుంటూ వస్తున్నది కుటుంబ సాంప్రదాయమూ, వంశగౌరవమూ పరువు, ప్రతిష్ఠ, ఇవే...

'ఆ చాల్చెద్దూ... ఆ గొప్పల్ని చెప్పి కోవటానికి నిరటానికి మాత్రమే బాగుంటాయి. అగ్నిహోత్రాలంటి వంశంలో పుట్టినవాళ్ళు కూడా అడ్డమైన తిరుగుళ్ళూ తిరిగి వాళ్ళ తాతతండ్రులు పది మందితో తలఎత్తుకోలేకుండా చేసిన సందర్భాలు కాలనిసన్నీ చూపించగలను వెనుక. సదాచారసంపన్నమయిన వంశంలో నీలిమంతుడే పుడతాడనే నియమంలేదు. దోరకడుపుల దొరే పుడతాడనే గ్యారంటీ లేదు... చునిపికి న్యక్తిగతమైన గుణం ప్రధానంగానీ, సాంప్రదాయం చట్ట బంధనా అంటూ కూర్చోటంలో ఆర్థం లేదు'—అంటూ స్నేహితుడి హితబోధని తేలికగా ఎగరగొట్టే శాడు మురళీ.

'మరి, ఇదే వాదనతో మీ వాళ్ళని కష్టపెంచలేవా?' నిసింగా మురళీ కళ్ళలోకి చూస్తూ అడిగాడు వాను.

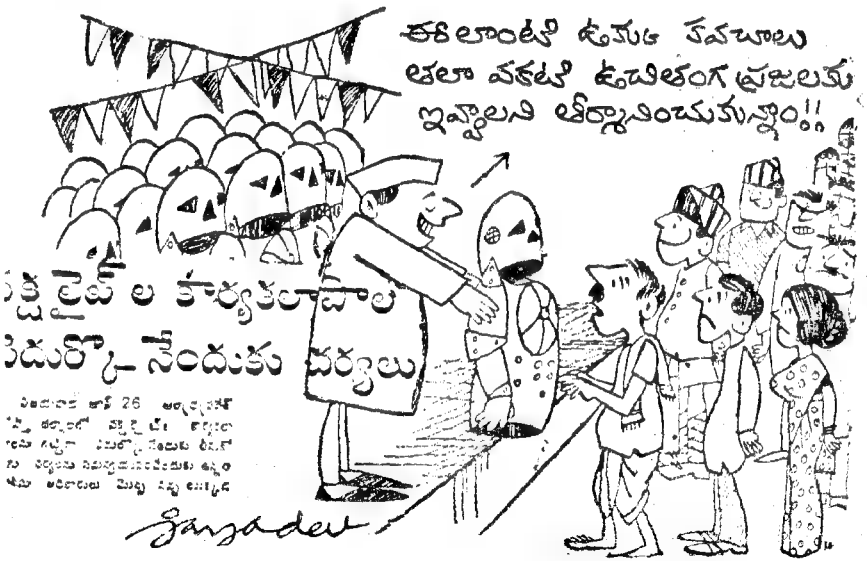
ఒక్కక్షణం తలబద్దాడు మురళీ— ఆ తరువాత మళ్ళీ దృఢంగానే సమాధానం ఇచ్చాడు.

'ఉహూ, భావంలేదు—వాళ్ళు ఒప్పు

కోరు. ఇంకా ఆలోచిస్తూంటే ఆశలు వాళ్ళకి ఈ సంగతి చెప్పగలిగే ధైర్యం నాకు లేదేమోననిపిస్తోంది... ఆ-సీకోసంగతి చెప్పలేదుకదూ-ఎదిరోజులపైనే అయిందిలే నాన్నగారి దగ్గరనుంచి పుత్రరం వచ్చింది-ఎవరో పెళ్ళికూతుర్ని చూడాలని వారంరోజులు ఆలపుపెట్టి రమ్మసి వ్రాశారు... ఇక కళ్యాణి సంగతి: ఆను మా ఆఫీసులో చేరి సంవత్సరం కావస్తోంది. తను కొత్తగా ఆఫీసులో చేరినరోజున మా ఆఫీసరు ఆమెని పరిచయంచేస్తూంటేనే, ఆవేళే ఆ మొదటి చూపుకోనే తనంటే చాకు వో మంచి అభిప్రాయం ఏర్పడి పోయింది-ఆ తరువాత నేనే కావాలని తనతో పరిచయం పెంచుకుని స్నేహం చేశాను. ఆమా ఎలాంటి అయిష్టతా చూపించలేదు. క్రమంగా ఒకరి మనసు ఒకరికి ఆరంభం అయిపోయినా ఆ విషయం ఏనాడూ పైకి మాట్లాడుకోలేదు... సరే, అవాళ నాన్నగారి దగ్గరనుంచి పుత్రరం వచ్చిందని చెప్తూ నేను మీ విషయం నాన్నగారికి వ్రాయాలనుకుంటున్నానని చెప్పాను. అప్పుడు చెప్పింది తను ఫలానా అని. అది వింటూనే నాకు ఒళ్ళు చెలి యునికోసం ఆవేశం ముంచుకు వచ్చాయి. తను చెప్పున్నది సరిగ్గా వివరం కూడా ఇవ్వలేక పోయింది. కాస్త దూకుడు గానే లేచి వెళ్ళిపోయాను. ఆ పూవుతోనే మర్నాడు బయలుదేరి మాఫూరు వెళ్ళాను. నన్నుచూసి అమ్మా వాళ్ళా చాలా సంతోషించారు. వాళ్ళ పుత్రరానికి నమా రాసంగానే నేను వెళ్ళానని, వాళ్ళ ప్రయత్నానికి నేను సుముఖంగానే పుస్తాననీ అనుకుని వాళ్ళకి పుత్రరం వ్రాసేశారు. ఆ పెళ్ళికూతురు మేనమానుడి మాఫూరే. వాళ్ళు మూడోనాటికి సిల్లని తీసుకుని ఈయనింటికి వచ్చారు. అక్కడే పెళ్ళి చూపులు ఏర్పాటు చేశారు- ఇంక నా సంగతి-ఈవూరు వదలివెళ్ళిన మరు విముషంనుంచి కళ్యాణి తలపులే నన్ను విడవకుండా వెంటాడటం ప్రారంభించాయి. ఆమెమాటలే చెబితో గింగురుముంటుందేని. ఏ పనిచేస్తున్నా, అమ్మా నాళ్ళతో మాట్లాడుతున్నా, పెళ్ళికూతుర్ని చూడటానికి వెళ్ళి అనుక్షణం కళ్యాణి గుర్తు తప్ప మరోధాన లేకపోయింది. ఇప్పటి

నుంచి ఇంత సరదాసం వచ్చేసిందేమిటని మాచెల్లాయి హాస్యం కూడా చేసింది...
'ఇంతకీ ఆ అమ్మాయి ఎలా వుందో చెప్పనే లేదు-అసలు చూడలేవా?' అన్నాడు వాసు మధ్యలో కల్పించుకుని.
'చూడకేం చూశాను. కళ్యాణితో పోల్చిచూస్తే అందగత్తెగా లెక్క రాదు కాని చూడగానే మాత్రం ఫరవాలేదని పిస్తుంది. అంతో ఇంతో కట్నం గుమ్మ రిందగలరు-ఆ అమ్మాయి తండ్రి అన్న గర్లాచేసే ఆటాటం మాస్తూంటే నాకు కళ్యాణిపట్ల వివరతమైన జాలి కలిగింది. మనదేశంలో అడవిల్ల తంతట తానుగా నేను పెళ్ళి చేసుకుంటాను అని చెప్ప గలిగేస్తేతికి యింకా రాతదేమో అని పిస్తుంది. అసలు అలా అడగక్కర్లే కుండానే పెళ్ళిళ్ళు విలిగిపోతున్నా యనుకో. ఒకవేళ ఏ అమ్మాయి అయినా అలా అడగవలసివచ్చినా అయిన వాళ్ళంతా పూనుకుని దేశం అంతా గాలించయినా వో పెళ్ళికోడుకుని సంపాదిస్తారు. కాని కళ్యాణికి అలా ఆడుకునేవారు ఆదరించే వారు ఎవరున్నారు? ఒకవేళ నాలంటి వారెంతైనా ఆమెకి దగ్గర కావాలని అనుకున్నా తీరా అమె కథ విని వెనక్కి పారిపోతారు...'
'అయితే కేవలం ఆమెపట్ల జాలి తోనే సువ్వీ పెళ్ళి చేసుకో దలిచావా?'
వాసు మాటలు వింటూ ఏమిటింత

నిర్మోహమ్మాటంగా ఇలా నిలదీసేనట్లు అడుగుతున్నావు అన్నట్లు ఒక్కసారి చూసి, మళ్ళీ అంతలోనే సర్దుకుని అన్నాడు మరళి 'నువ్వు అలా అడిగితే జాలి ఒక్కటే కారణం అని నేను చెప్ప లేను-కళ్యాణి తను ఫలానా అని చెప్ప గనే ఆవేశంగా లేచి వెళ్ళిపోయానే కాని ఆ తరువాత ఆవేడితగ్గి మనస్సు చల్ల బడ్డాక ఎందుకు నేనలా ప్రవర్తించాను, అసలు తనలో ఏం తక్కువ అని నేను నిరాకరించాలి అని ప్రశ్నించుకుంటే నమా ధానం నాకే దొరకటంలేదు-మరి అలాంటప్పుడు ఏవో సాంప్రదాయం కుటం బం అంటూ పాతచింతకాయ వచ్చడి చావాలతో తనని నిరాకరించటం ధర్మం కాదనిపిస్తోంది- ఇంక ఆమెని కాదనటం నాకు సాధ్యం కాదనిపించింది-అందుకే అక్కడ అమ్మ ఆ సంచంధం నిశ్చయం చేసుకుందామా అని అడిగిన దానికి నేను మరోసారి ఆలోచించుకుని వ్రాస్తాను అని చెప్పి తప్పించుకుని వచ్చేవాను- అలా వచ్చేముందు కళ్యాణి సంగతి వాళ్ళతో చెప్పామా అని ఒకసారి అనిపించింది. కాని ఆమాటలు నా నోటిలోంచి వచ్చిన మరుక్షణంలో మా యింట్లో ఏం బరుగు తుందో నేను పూహించుకోగలను.
మా వాళ్ళంతా ఒక్కక్షణం తను చెరలని రామే నమ్మలేనట్లు తాము విన్న విషయం నిజంగా జరిగిందోందా అన్నట్లు

మంత్రివర్గంలో ఒక వనిత మాత్రమే

■ టెలివీ కౌత్ విద్య, విజ్ఞాన శాఖల మంత్రికి బంగారుబాట్టు, చక్కని ముఖం ఉన్నాయి. మంత్రికి సుగంధ ద్రవ్యాలు వాడే అలవాటు కూడా ఉంది!

శ్రీమతి మార్గరెట్ థాచర్ కౌత్ మంత్రివర్గంలో ఏకైక స్త్రీ సభ్యురాలు. ఆమె వయస్సు 44 ఆమె ఇంట్లో ముందు ఒకసారి — పోయిన కన్వెన్షన్ ప్రభుత్వంలో — జూనియర్ మంత్రి పదవిలో ఉండేవారు. శ్రీ విక్టర్ ప్రధాన మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ప్రతిపక్షం వయస్సు వింతో ప్రముఖంగా కూడా ఉండేవారు.

శ్రీమతి థాచర్ మితంగా మాట్లాడే మనిషి. అయితే ఎంతో ఖచ్చితంగా, నిలకడగా ఉండే మనిషి కూడా. మార్గ వంటివాలు దృఢ సంకల్పం కూడా కల మనిషి.

హోమ్ వర్క్

‘నా హోమ్ వర్క్ (రాజకీయానికి కావలసిన కృషి) విషయంలో ఎప్పుడూ ఎంతో శ్రద్ధ వహించాను. రాజకీయాలు నాకు ఒక రకం హాబీ వంటివి. నాలుకాలు, వ్రతీకలకి రాయటంలాగ అది అలవాటయితే రక్తంతోకి జీర్ణించుకుపోతుంది!’ అన్నారు అవిడ ఒక ఇంటర్వ్యూలో.

ఇక ఆమె రాజకీయ పరిశ్రమ—ఆమె మొదటిసారిగా ఫింప్లీ అనే నియోజక వర్గం నుంచి 1959 బోరీం తరపున ఎన్నిక అయ్యారు. రెండేళ్లలో పంచనల్ల, నేషనల్ ఇన్షూరెన్స్ మంత్రిశాఖలో జాయింట్ సెక్రటరీ అయ్యారు.

శ్రీమతి థాచర్ మూడు రంగాలలో విజయం సాధించారు. ఆమె రసాయన శాస్త్రంలో రిసెర్చి చేశారు, బారిస్టర్ వృత్తిలో నెగ్గుకు వచ్చారు...

ఆమె తండ్రిగారిది కాయగూరల వ్యాపారం. గ్రామర్ స్కూలు ముగించి ఆమె ఒక్స్ ఫర్డ్ విశ్వ విద్యాలయంలో డిగ్రీ తీసుకున్నారు. తమ 23వ సంవత్సరంలో డార్ట్మంత్ ఆనే చోట ఎన్నికలకి నుంచుని వాడి పోయారు. అక్కడే ఆమె తమ

కాబోయే భర్తని కలిశారు. డెవిడ్ థాచర్ ■ రసాయన ద్రవ్యాల కంపెనీకి మానేజింగ్ డయిరెక్టర్.

1953 లో థాచర్ దంపతులకి కనం పిల్లలు పుట్టారు. పురుడు పోసుకున్న నాలుగు నెలలలో బారిస్టర్ పరీక్ష పాసయ్యారు. ఏడు సంవత్సరాలు ప్రాక్టీసు చేశారు.

ఇంత నిండు జీవితంలో ఆమె తన స్త్రీ సహజమయిన ఆలంకరణ (నేతివి) వదులుకో లేదు.

‘పిలువనప్పుడెల్లా వారానికి ఒక

పొరయినా హెయిర్ డ్రెస్సర్ దగ్గరికి వెళ్లి వస్తాను. లేకపోతే నాకు తోపడు. కౌత్ డ్రెస్సు కన్నా హెయిర్ సెట్ మీదనే నాకు ఎక్కువ ఇష్టం!’ అంటారు అవిడ. గృహిణి, తల్లి

శ్రీమతి థాచర్ 1955 ఎన్నికలలో పాల్గొనలేదు. పిల్లలు ఎదిగే కాలంలో వారిపద్ద ఉండాలని ఆమె అనుకున్నారు.

‘ఈ రెండు బాధ్యతలనీ ఎలా తీరుస్తావని నన్ను అడుగుతూ ఉంటారు! అంతా పరిదిద్దుకొనటంలోనూ, సహకారంలోనూ ఉంటుంది! నేను రాజకీయాలలో ఉండటం (64 వ పేజీ చూడండి)

మార్గరెట్ థాచర్

నాలుగు

రెండవ రంగస్థలం

[రంగస్థలంమీద భారీగా వుంది. సీతారాం మేడ మెట్లు దిగి వచ్చాడు. కాస్తేవు మాగజైన్లు తిరగే శాడు. ఏమీ తోచటంలేదు. సిగరెట్టు అంటిం చాడు. రేడియో ఆన్ చేశాడు. (ప్రేమారావు కాఫీ తెచ్చి టీపాయ్మీద వుంచాడు.)

సీతారాం : ఆ... ఏమోయ్, మన యుద్ధ పీరుడు నానరావుగారే?

(ప్రేమారావు : గార్డెన్లో కూసున్నారండి. నెయినావోళ్లు అక్కడక్కడో పెట్టసాటినదాక్కున్నారంటు... పెట్టుపుట్టా అంతా గాలిం చేస్తున్నారు. తస్సారవలా... దొరగోరు తుపాకీ పేల్చేరు... రెండు పిట్టలు తా అని కింద వడ్డాయ్... ఒక్క దెబ్బకి రెండు పిట్టలు... పిత్రంగా లేదండీ... ?

సీతారాం : అయితే ఆయన చేతులో తుపాకీ నిజం తుపాకీయేనా యేంటి? ఇంకా వుత్తుల్ని దనుకునాను...

(ప్రేమారావు : అరి తస్సారవలా... ఆయన గోరి దగ్గర శానాశానా తుపాకీలున్నాయండి... బాబుగోరు మాటల్లో నడిపోయారు. కాఫీ తీసుకోండి.

సీతారాం : అబ్బ... ఈ కాఫీలు తాగలేక చస్తున్నాననుకో. ఏదీ, నువ్వుకూడా ఒక పట్టు పట్టు... [నగం ప్లేట్లో పోసిచ్చాడు]

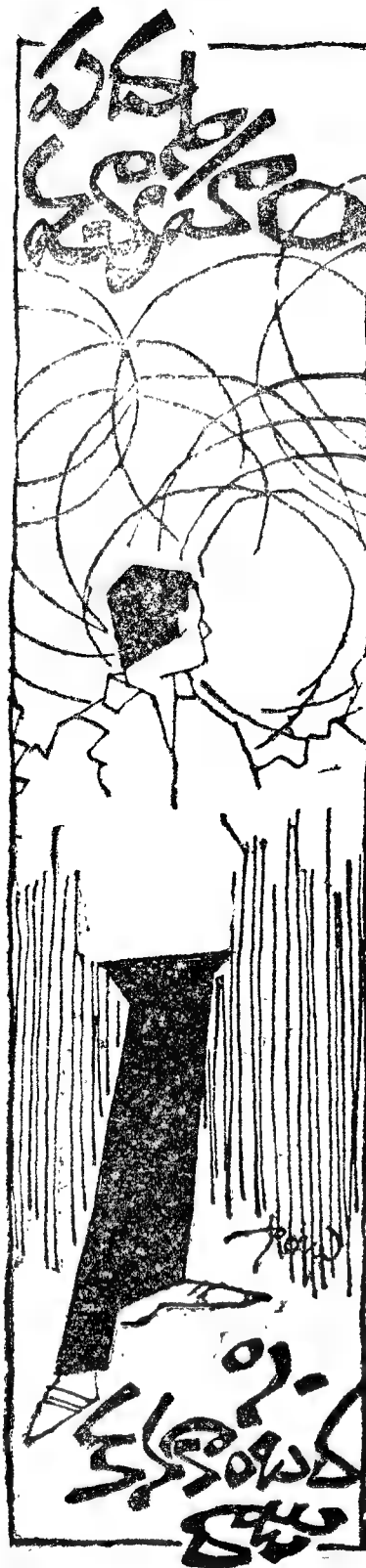
(ప్రేమారావు : తస్సారవలా... అందుకు నందేహం లేదండీ... [పుచ్చుకు—తాగి టీపాయ్మీదంచాడు. అక్కడేవున్న పేపరులోని ఒక ప్రకటన అతని దృష్టి నాకర్పించింది. పేపరు చేతిలోకి తీసుకున్నాడు]

అరి తస్సారవలా... ఇది సూడండీ... సూకారమీరు? సూతన నటనలు కావలెను. వయస్సులో సంబంధము లేదు. చదువుతో సంబంధము లేదు. నటనానుభవం అక్కరలేదు. అందమూ ఆకారమూ వున్నా లేకపోయినా ఇబ్బందిలేదు. సంవత్సరం కుటుంబాలో నుంచి వచ్చినవారికి ఎక్కువ అవకాశాలుంటాయి. అందరూ వెంటనే సంప్రదించండి. చది రూపాయిలు 'యవ్ వో' చేస్తూ వెంటనే దరఖాస్తులు సందండి. అలసించిన ఆశాభంగం! నేడే త్వరపడుడు!—సూకారండి బాబుగోరూ... ఇది సూకారండి... ? ఇప్పుడే రాసి పాఠెస్తా... ఒక్క దెబ్బన హీరోనయిపోతా:

సీతారాం : మరేనోయ్... రాయి రాయి. అందుకు తగిన యోగ్యతలన్నీ సిద్ధంవున్నాయి. అదినరే. ఇప్పుటిదా నీ ప్రయత్నాల్లో ఏ ఒక్కటి ఫలించలేదు... ?

(ప్రేమారావు : ఎక్కడండీ... ఎక్కెగడపా, దిగిగడపా! హీరోయీనాపా కాకపోతే, తస్సారవలా... ఎగ్జెక్యూటివ్ సలహా దొరకడం లేదండీ. ఇదిగో అవకాశం చూపించి కదండి... యింక హీరో నెయినావం భాద్యమేనండి.

సీతారాం : పిక్ నరిగ్గా మాట్లాడమే చేతకాదు రూ... హీరో నేపథ్యం వెయ్యగలగ్గా తావోయ్... మంచి మాట్లాడడం బాగా నేర్చుకోకూడదూ... ?

(ప్రేమారావు : తస్సారవలా... ఏదండీ బాబూ... మీరుకూడా అలాగే మాట్లాడతారు... ఇదిగో ఈ పెకటన సూడండీ...)

మరోసారి నదిని నూడండి... హీరోయీనాకి మాట్లాడడం సేతానక్కరలేదండీ... అదేంటో దబ్బింగుట... అది సేసేయ్యెచ్చునంటండి. అయినా, ఈ హీరో సీనిమా మొత్తంలో బాగా మాట్లాడే వారిని ఒకరిని నూదించండి. ఒకరిదీ ఒకోబాస. ఒకరిదీ ఒకో యాస. అలాగే నాదీని, సెప్పండి... నన్నేం డైలాగు సెప్పమంటారు... ? డైలాగులే కాదండీ... డైలాగాలు కూడా సెప్పయ్యగలనండి... నాను సెప్పినట్టు ఏ పెద్ద యాక్టరు సెప్పలేదండీ... అరిచ్చెంద్ర నాటకంలోది సెప్పమంటారా... కానుకోండి! 'దన కనకమ్మ' నానానాదు లెన్నయినా ధర్మముతో సరిగావు దుర్యోధనా...)

సీతారాం : [వచ్చాడు] బాగుంది బాగుంది... వారిచ్చెంద్ర నాటకంలో దుర్యోధన పాత్ర బేముగ్గా వుంది మాణిక్యం... భలే బాగుంది.

(ప్రేమారావు : అరి తస్సారవలా... మీరూ మాణిక్యమనే పిల్లన్నారు. నక్కనైన పేరు ప్రేమారావుండగా— అదేం పేరుండీ... ? నదుము కొన్నోరు కదా... ప్రేమారావని పిలవకూడదేంటి?

సీతారాం : మరే... మరే... మరచి పోయాను. నువ్వు ప్రేమారావుని కదూ... ! అయినా అదేం పేరోయ్... ఏమజ్జావో... ఏరోమియోవో పెట్టుకోవలసిన పేరు నువ్వు పెట్టుకున్నావేమిటి?

(ప్రేమారావు : అద్దదే... తస్సారవలా... అందులోనే వుందండీ అంటున్నా. ఆ పేరు పెట్టుకుంటే నాకు సీనిమాలో శాస్త్రస్థందని... పెట్టుకింద సీలకమ్మ సెప్పిందండీ. నా అసలు పేరు ప్రేతాపురం మాణిక్యరానండి... ప్రేతాపురంలో 'ప్రే' మాణిక్యంలో 'మా' రావుకి జోడించేశానండీ... ప్రేమారావం పోయిందండీ... ఎప్పటికయినా అదే లక్ష్మీ పేరపుద్దని సీలకమ్మ సెప్పింది కదండీ... ! ఎలా వుందండీ... బాగలేదా... ?

[తలుపు తట్టిన వప్పుడైంది.]

సీతారాం : ఆ... బాగానేవుంది. చూడు, ఎవరో వచ్చినట్టున్నారు.

(ప్రేమారావు : తలుపుతీశాడు) ఓడి డాక్టరుగారూ... రండి...

డాక్టరు : [వచ్చాడు] గుడ్మార్నింగ్ సీతారాంగారూ...

సీతారాం : హలో... గుడ్మార్నింగ్... గుడ్మార్నింగ్... రండి... కూర్చోండి.

డాక్టరు : [కూర్చున్నాడు.]

సీతారాం : చూడు మాణిక్యం... సారీ... ప్రేమారావో... డాక్టరుగారికి కాఫీ తీసుకురా.

(ప్రేమారావు : సీట్ కెలో తెస్తానండీ... [వెళ్లాడు])

సీతారాం : డాక్టరుగారూ... ఎవరో పెద్ద డాక్టరుగారి కన్ఫర్మ్ చేసి వెబితానన్నారు కదూ... ? కన్ఫర్మ్ చేశారా... ? నా రాధ జబ్బు నయమవుతుందంటారా... ?

డాక్టరు : డాక్టరు రంగారావుగారిని... పెద్ద మెంటల్ పైషియన్.

ఆయనకి రాధమ్మ రిపోర్టు చూపించాడు. నాకంబా ఆయనకంబా అనిపించేది ఒక్కటే. రాధజనరల్ పార్ట్ చాలా దాగుంది. కాదుమేరన్న బలహీనత. శారీరకంగా ఎలాంటి అనారోగ్య విచ్చలగా కనిపించడంలేదు. చాలా రక్తాలు చేసి చూశాను. రాధ మెంటల్ పేషెంట్ కావడానికి పిల్లేడు. . . . రాధ ఒక దిడ్డికి తల్లి అనే విషయం నావరీక్షలవల్ల తెలిసిపోయింది . . . కాని, ఇంతా చూస్తుంటే నాకు చాలా అనంగోచరంగా వుంది. సీతారాం : రాధ ఒక దిడ్డికి తల్లి అనే విషయం మీకు తెలిసిందికదా. . . . ? గుంతకి రాధకి జ్ఞాపక శక్తి నశించిందంటారా. . . . ? డాక్టరు : అయ్యే. . . . నాకా అలాంటిదేమీ కనిపించడంలేదు. . . . రాధ మెంటల్ పేషెంట్ పెర్ ఫెక్ట్ ఆల్ రైట్. . . . ! సీతారాం : [చీకాచీకాచీ కోట్ల తీశాడు] పున్న నరికితీసి మీకు అర్థమైపోయింది కదా. . . . రాధ మెంటల్ పేషెంట్. ఎలాగయినా ఆమె జబ్బు నడం చెయ్యగలిగివుంది. . . . ఇది మీదిగ్గుంచండి [ఇద్దరూ]. డాక్టరు : వాడ్డా యూమీన్. . . . ? సీతారాం : ఏముంది? రాధ నా ప్రాణం. . . . ఆమెకి స్వస్థత కలగకపోతే నేను బ్రతుకలేను. రాధ ఎంత తొందరగా కోలుకుంటే అంత తొందరగా మా సంసారం కుదుటబడుతుంది. మీరూ ఆమెను కాపాడాలి. . . . డాక్టరు : మీ బాధని అర్థం చేసుకోగలను. కాని, మీస్టర్ సీతారాంగారూ. . . . , నేను కేవలం డాక్టర్ని. డాక్టరు దేవుడు కాలేదుగా. . . . [ప్రేమారావు : కాఫీలో వచ్చాడు. డాక్టరుగారి కిచ్చాడు] తప్పారవతా రాధమ్మగారు ఒకటే సింధు లేసేస్తున్నారండి. . . . అప్పుం ముట్టుకోవడం లేదు, ఏమీ తినడంలేదు. అగాలాగయితే యింకేమన్నా వుందా ? ఆరోగ్యం పాడైపోయింది. . . . ? డాక్టరుగారు వచ్చేరంటే సాట, అమాంతం ఆవేశ పడిపోతున్నారు. . . . ఫిట్టుకూడా వస్తున్నాయండి. . . . [డాక్టరుతో]బాబూ. . . . రాధమ్మ గారిని మల్లీ మనిషిని పెయ్యండి బాబూ. . . . ! డాక్టరు : 'కాఫీ తాగి కష్టం పోయే మీరుంచాడు' అరెరె. . . . నమో చూడాలి. మీరు కూడా రండి సీతారాంగారూ. . . . సీతారాం : చచ్చుతేండి డాక్టర్. . . . నన్ను చూస్తే మరీ తెచ్చిపోతోంది. చచ్చిపో వుండనివచ్చింది. డాక్టరు : రే. . . . ! [డాక్టరు, ప్రేమారావు అపరిచి వెళ్లారు. సీతారాం ఒంటరిగా మిగిలాడు. సిగరెట్టు కాలిస్తూ వచ్చాడు చెయ్యసాగాడు. రేడియో సంగీతం అతనికి విసుగుపడింది. రేడియో కట్టేశాడు. మల్లీవచ్చారని అరంభించాడు. నాకరూ, ప్రేమారావు, శాంతమ్మ వచ్చారు.] సీతారాం : [చేరుకుని] ఏం డాక్టరుగారూ. . . . నా రాధకెలావుందెప్పుడు? డాక్టరు : ఫిట్టు వస్తున్నాయి. బలహీనత. అంత కంటే ఎంతేదు. మానసికంగా చాలా పుర్రుణ పడి

పోతోందామె. పూర్తి రెన్న కావాలిప్పుడు. ఎవరూ సంకరించకండి. శాంతమ్మ : డాక్టరుగారూ. . . . మల్లీ రాధ మాతోకి వస్తుందంటారా? డాక్టరు : ఇప్పుడు రానిదేముంది? ఆమె గురించిన బెంగేమీ అక్కరలేదు. ఆమెని బాగా రెన్న తీసుకోవచ్చుండి. . . . [ప్రేమారావు : డాక్టరుబాబుగారు నల్లనిమాట సెప్పారు. తప్పారవతా. . . . ఇంతేం బయంలేదు. రాధమ్మగారికి యిట్టేనయమై పోతాది. డాక్టరు : వస్తాను సీతారాంగారూ. . . . కొంచెం ధయిర్బంగా వుండండి. వస్తాను శాంతమ్మగారూ. [ప్రేమారావు అతన్ని సాగనంటి తిరిగివచ్చాడు] సీతారాం : ఏంటో అక్కయ్యగారూ. . . . ఇదంతా చూస్తుంటే గుండె తరుక్కు పోతోంది. నిశ్చయంతాంటి రాధకి ఈ తెగులేమిటి చెప్పండి. . . ! శాంతమ్మ : రోగాలు మనుషులకి కాకపోతే మానుల కొస్తాయా? రోగాలూ భోగాలూ చెప్పివున్నాయనా అనుభవించాల్సిందే తప్పదు. . . . సీతారాం : అంతేనంటారా? [బాధపడిపోతూ] అను నేను రాకుండా వున్నా బాగుండిపోను. నేను యిక్కడికి రావడంవల్లనేకదా, నా రాధకి ఇలాంటి జబ్బువ్వి పడింది? అక్కయ్యగారూ. . . . , పోనీ, కొన్నాళ్లు దేశంమీద తిరిగిస్తాను, అప్పటికయినా రాధ మామూలు మనిషి అవుతుందేమో! శాంతమ్మ : నువ్వలా అనకునాయనా. నువ్వు ఈ యింటల్లో ఒకడివై పోయావు. నువ్వు వెళ్లిపోతే ఏదో వెల్లిగా ఉంటుంది. నువ్వుంటే అదో ధైర్యం. . . ! తెలుసుగా మగదిక్కు లేనివాళ్ళం. . . ! ఇదిగో. . . ఈ దేభ్యమూ వున్నాడు. . . ఎందుకూ. . . ? [ప్రేమారావు : అదేంటండమ్మగారూ. . . . తప్పారవతా. . . . నన్ను హీరోని కానివ్వండి. . . మళ్ళీ నా నా తడాకా చూపిస్తాను. . . శాంతమ్మ : ఆ. . . . కావాలిందే [ట్రాక్టరు. అయినా నీ ముఖానికెవడు చెప్పాడ్రా యాక్టరువవుతావని. . . . ?] [ప్రేమారావు : . . . అలా అనకండమ్మ గారూ. . . నాకు కోపమొస్తాది. శాంతమ్మ : రానివ్వకు నాయనా. . . . రానివ్వకు. అందరి కోపాలూ రించుకునే శక్తి నాకులేదు. పూ. . . సీతారాం : అక్కయ్యగారూ. . . . చాలా అలసి పోయినట్లున్నారు. . . . మీరూ కొంచెం రెన్న తీసుకోండి. . . . శాంతమ్మ : మా నాయన. . . మా నాయన! ఇన్నాల్టికి ఈ శాల్టికి కూడా రెన్న కావాలని నువ్వు వసిగట్టావు నాయనా! ఇంతకాలం చుంటి వుంటున్నావా నీదూ? ఒక్క సారన్నా—నీదీ, శాంతమ్మగారు ఏనిట్టా చేసుకోలేక అలిసిపోతున్నారు—అని ఒక్కమాట అనగల్గూ. . . . దోరాం పోతూ. . . తిండికిమాత్రం. . . . తిమ్మరాజా. . . . [ప్రేమారావు అరితప్పారవతా. . . . , మీరసల అలిసిపోకడమ్మా అలిసిపోయేరవాని? శాంతమ్మ : వోనీ. . . ' నేను అలిసిపోవడమే లేదుద్రా? లంతంత ఈయింటి చాకిరి అంతా

ఎవరు చేస్తున్నట్టు? [ప్రేమారావు : నేనున్నాను. కలి మరుగుతున్నారా ఇంక మీరు సెయ్యాల్సి వస్తేమిటుంటుందమ్మగారూ తప్పారవతా. . . . పోవెయ్యడం తప్పితే. . . . ! శాంతమ్మ : నీ తెలివెక్కలా. . . . నంతోషిం చాంగాని రోకు మూకుకో. అయితే అల్లుడుగారూ. ఇంతకీ, వాక్తరుగారిని రాధ రమ్మకుండా ? సీతారాం : నన్నాల్సిందే. . . . మనకేం తెలుస్తుంది? రాధకి పిచ్చి అక్కడాయి నీని కలిపించడం లేదట. . . . జ్ఞాపకశక్తి కూడా దాగానేవుండట. . . తగ్గిపోతాంది. . . . వోపిక పట్టుండి అంటున్నారా. . . . శాంతమ్మ : ఈ వాక్తరైల్లుకూ అంతే నాయనా. కాస్తేరటికి గుటుక్కుమనే వాక్తరికూడా నూలేళ్ళ బ్రతుకుతారంటారు. లేకపోతే డాక్టర్లు ఎంతకీ దెలాగ? అది నరే. . . , రాధ విషయంలో ఆరేట మిక్కిమనిషిందా? సీతారాం : రొత్తించగల్గే ఆరోగ్యిస్తున్నాను అనుకోడానికి ఏమీ తప్పడం లేదు. షాక్ తగలడం కూడా అనుభవమనే తెలుస్తోందికదా. . . . ? శాంతమ్మ : నాకే మాన్గొంకనిపిస్తోంది నాయనా సీతారాం : చెప్పుండక్కయ్యా. . . . శాంతమ్మ : రాధకి ఏమాత్రం నయంగా వున్నా మీ యిద్దరికీ మల్లీ పెర్లిచేసేస్తాను. కాపురం చేసుకుంటుంటే ఎంతెంతటి రోగాలూ తక్కువ కుదురుతాయి. సీతారాం : మీరు తొందరపడుతున్నారక్కయ్యా. . . . అనవసరంగా అభాను అయిపోవడం నా కిష్టంలేదు. ఇప్పటికీ జరిగిన ఆవమానం చాలా. రాధని బాగుపడనివ్వండి. 'తప్పు తెలుసుకున్నాను—మీరే నా భర్త' అని తనకు తానుగా రాధ చెప్పేవరకూ నాకు పెర్లిచి షయంతం చెప్పాలనిలేదు. నలుగురూ అంగీకరించినా, అంగీకరించకపోయినా ధైర్యపాక్కిగా మా పెర్లి అయిపోనే అయిపోయింది. శాంతమ్మ : పోనీ. . . ఒకపని చేద్దామేమిటి? మీ యిద్దర్నీ పువ్వాళ్ళే త్రావని చంపిస్తాను. ■ తిరగడంతోనయినా రాధ నీకు దగ్గరకావచ్చు. అక్కోవ్వతకుచూపు. ఏమంటావో. . . . ? [ప్రేమారావు : అప్పుడు బాబుగారి మాటెక్కితే అగ్గి మీదగ్గిలవైతేతున్నారా రాధమ్మగారు. . . . తప్పారవతా కలిసి పువ్వువైతూ దరిసిందానికి ఒప్పుకుంటారంటారా? సీతారాం : ఆ మాటా నిజమే. అందువల్ల, ప్రయోజనం వుంటుందని నేననుకోను. శాంతమ్మ : యింకొక్కటే మార్గం కనిపిస్తున్నది. మీ యిద్దర్నీ ఒక్కచోట కూర్చోబెట్టి ప్రతాలో నోములూ నోయించాలి. దాని ప్రభావం కొంతకాలాకే కొంతయినా వుండకపోదు. సీతారాం : దానికయినా రాధ అంగీకారం కావాలి కదా. . . . శాంతమ్మ : ఆ. . . . అంగీకారమూ సిం! నాదమూను. వచ్చినట్టు ఒప్పుకుంటుంది. అయినా అల్లుడుగారూ, మనదాకి వోరపుండాలేగాని

ఓడదెంత సేపు తొంగడానికి? అహ. . . . రథ దారిలోకి రాడానికి నేనూ ప్రయత్నిస్తాననుకోండి! మీ పెళ్లి యిదివరకే అయిపోయిందా? పిల్ల కూడానా? ఇంకా జంపెందుకుంటు?

[ప్రేమారావు : అమ్మగారే రాధమ్మగారి మనసు తిలసి మాట్లాడంలేదు. తప్పారవరా, రేపేదయినా బరిగిందంటే అందుకు పాపం అనుభవించేది మనవే.

శాంతమ్మ : పోరా, నీ శ్రీరంగనీరులూ నువ్వును. మొగుడూ పెళ్లా అమధ్య తగుపులెంత సేపురా నిలు ప్తాయి. . . . ? పెళ్లిదాని వెధవవి. . . . నీకేం తెలుసు?

సీతారాం : మీరు చెప్పిందంటే, కొంతవరకు రిజం లేపోలేదు. కాని, ఒకవిషయం మరచిపోతున్నారు మీరు— రాధ దృష్టిలో నేను ఆమె భర్తనికాను. నరాయివాడిని. ఆ పరాయి తత్వం మారేవరకూ. . . నాకు నేనుగా రాధని ఏ విషయంలోనూ బంవంతం చెయ్యడం వా కిష్టంలేదు.

శాంతమ్మ : అల్లుడుగారి మనసు వెన్నలాంటిది. మిమ్మల్ని కట్టుకున్న రాధ ఎంత ఆదృష్టవంత చాలు? ఎందుకులేండి....అదో నల్లరాాయి. [గహంపు న్నంటేనా? ఒరే మాణిక్యం.....వెళ్లి.....

[ప్రేమారావు:అ..... వెళ్లి.....?

శాంతమ్మ : నీ ముఖం చూస్తేనే వని మరచి పోతా. దేభ్యం ముఖమూ నువ్వునూ.

[ప్రేమారావు: తప్పారవలా. . . మీరు మరిసి పోయిందానికి నాకేనా తిట్లు.....? ఇదెక్కడి అవ్వాయమమ్మా.....సెప్పండి, ఏం చెయ్యమంటారు?

శాంతమ్మ : ఆ.....[జ్ఞాపకమొచ్చింది] వెళ్లి... కాస్త్రులగారి దగ్గరికెళ్లి పెళ్లికి ముహూర్తం పెట్టించుకురా....

సీతారాం : పెళ్లితా.....?

[ప్రేమారావు: అరి తప్పారవలా.....

శాంతమ్మ : నామతి మండిపోనూ. ? త్యనారాయణ ప్రతానికి ముహూర్తం పెట్టించుకురా, పో...!

[ప్రేమారావు! తప్పారవలా.....అదాండి వినయం వస్తానండి.....[వెళ్ళబోతాడు]

శాంతమ్మ : ఆ.....అప్పుడే వెళ్ళబోకు. అల్లుడు గారికి భోజనానికిఅన్నీ అమర్చి వెళ్ళు. రండి అల్లుడు గారూ.....మీ కిష్టమని బంగారాడులవలు వేయించాను.

[ప్రేమారావు: తప్పారవలా.....అ కూర వాకూ టుట్టమేనంది.

శాంతమ్మ : మంచిది, తగులుదు!

[ముగ్గురూ వెళ్లిపోయారు]

—తెర—

అ యి దు

[నీలంకి తోట [మొదటి రంగస్థలమే]

[రాధ దిగులుగా బెంచిమీద కూర్చుని వుంది. అలిగి ఆడుకుంటోంది]

సీతారాం : [వచ్చాడు. పాపని ఎత్తుకుంటాను కమ్మని సంజ్ఞ చేశాడు. పాప వచ్చింది. ఎత్తు పిన్నాడు]

రాధ : [చూసింది. కోపంతో అమె ముఖం జేపురించి

పద్యవ్యాసం

చింది! ఎలితా.....! దిగు కిందికి.....!

[లలిత వెన్నుదిగా కిందికి జారిపోయింది]

సీతారాం : ఎందుకు రాధా.....నామీద నీ కింత కనీ.....నీ కోపంలో నన్ను మసి చేసినా వస్తుకుంటాను. కాని, ఆ పసిపిల్ల నెండుకలా కనురుకుంటావు....

రాధ : అనవసర ప్రసంగం కట్టిపెట్టి మర్యాదగా యిక్కడినుంచి నడు.

సీతారాం : ఎంత కష్ట సాధిస్తున్నావ్ రాధా...

ఎంత శిక్ష వేస్తున్నావ్.....రాధా.....!

రాధ : తెలిసి పాపం చేసే మోసగాళ్ళని ఆ భగవంతుడే శిక్షిస్తాడు. మానవులకి సాధ్యంకాదు. ఆరోజు వస్తుంది. అనుభవిద్దువుగాని.

సీతారాం : రాధా. . . నువ్వుమాటలు ఎందు కంటున్నావో నాకు తెలుసు. పాపపుణ్యాలు నీకు తెలుసు. నేను చేసిన నేరం నాకు తెలుసు. నీ పుత్రులకి సమాధానం ఇవ్వకపోవడంలో నాకు వేరే ఉద్దేశ్య మేమీలేదు. దయాదాక్షిణ్యాలు లేకుండా నిన్ను వంట రిగా విడిచి అయిదేళ్ళ గడిపేశాను. . . . నిజమే. . పోనీ. . . ., ఆ అయిదేళ్ళ జీవితంలోనూ నా ప్రవర్తనలో మార్పులేదని పర్తి ఫీకేట్లు కావాలా. చెప్పు.

రాధ : అనవసరంలేదు. . . . నువ్వెక్కడ నుంచి బయటికి నడిస్తే చాలు.

సీతారాం : రాధా. . . . నా రాధా. . . . ! ఎంత కర్మశంకా మాట్లాడుతున్నావ్. . . . ? నీకు ఏమయిందని? ఏ కేసుయింది? పోనీ, పూర్వం కథ విడిచిపెట్టేయ్. నాలో ఏం తక్కువని నన్ను దూరం చేసుకుంటున్నావ్? అందం. . . . అస్తి. . . . అనురాగం. ?

రాధ : ఒక్కటే తక్కువ. గుణం!

సీతారాం : నీ ఆనేశంలో అర్థంలేదు రాధా. . . ! నిండా పాతికేళ్ళు లేపు నీకు. . . . ? జీవితాన్ని ఎందుకు వ్యర్థం చేసుకుంటావు? అందాన్ని నీ యువ్వనాన్ని అడవికావిన వెన్నెలలో ఎందుకు వృధా చేసుకుంటావు. వా మాటలవిను. . . . నీ పంతం విడిచిపెట్టు.

రాధ : కట్టిపెట్టు నీ పేలావన. . . . ! అపలు యివ్వక్కడికెందుచోచ్చావ్. ?

సీతారాం : ఒకభర్త భార్య దగ్గరికి ఎందుకు మహ్మోదో అందుకు.

రాధ : ఎవరు నీ భార్య. . . . ?

సీతారాం : నీకుతెలియదా. . . ? ఆడుగు ఎవరి నడుగులావో. . . . మీ అమ్మనడుగు. [ప్రేమారావు నడుగు. కాస్త్రులగార్ని అడుగు. మీ నాన్ననడుగు ఆ దేవుడ్లుడుగు. నేను నీ భర్తనని. . . . నువు వా భార్యనని లోకమంతా కోడై కూస్తుంది. . . .

రాధ : అవును. నీ మోసంలో లోకం కళ్ళ కప్పే శావు. నన్ను ఏవ్విదాన్ని చేసేశావు. వాళ్ళంతా సాక్షులం రాకేమవుతారు? కాని, ఒక విషయం జ్ఞాన కం పెట్టుకో. లోకం దృష్టిలో నువు నా భర్తని కావచ్చు. కాని, నా దృష్టిలో కాదు. నా

బొందీకో [పాటముండగా నువు నా అనురాగాన్ని పొందలేవు. చచ్చినతర్వాత కూడా నన్ను తాకడానికి నీకు అర్హతలేదు. తెలిసిందా?

సీతారాం : హ. . . . , చాలా పెద్ద శిక్ష!

రాధ : అవును. ఇలా విను. నువు నాపై ఏ ఆశలు పెట్టుకుని ఈ యింటల్లో ప్రవేశించావో....ఆ ఆశ అన్నీ ఎప్పుడో ఒకప్పుడు పేకమేడలా కూలిపోతాయి నువ్వు ధ్వంసమై పోతావు. నిజం నిప్పులాంటిది. దాన్ని దావాలని ప్రయత్నం చేసినా—కాల్చుకుని మరీ బయటకు వస్తుంది. నీ బండారం బయట పెడుతుంది. నీ బ్రతుకుబండ అవుతుంది. జ్ఞానక ముందుకో.....ఆరోజు నిన్ను కాపాడేవాళ్ళు ఎవరూ వుండరు.

సీతారాం : నువ్వు నన్ను అనవసరంగా అపార్థం చేసుకుని పూరికే శపించేస్తున్నావు రాధా.....! నేను చాలాచాలా వోర్సు వహిస్తున్నాను. నేను తలచుకుంటే నిన్ను వశం చేసుకోవడం అంత కష్టంకాదు. సహ నానికి కూడా ఒక హద్దంటూ వుంటుంది. ఆ హద్దు దాటేం తర్వాత భార్యలేదు.....సిల్లాలా లేరు! ఇప్పటికా నాలో మానవత్వాన్ని చూసిన నువ్వు నాలో దానవత్వాన్ని కూడా రుచి చూస్తావే....? నన్ను అనవసరంగా రెచ్చగొట్టుకు.

రాధ : భయపెడుతున్నావా?

సీతారాం : లేదు. ఒక నన్నిపాటుడుగా పాతబోధ చేస్తున్నాను.

[ప్రేమారావు తొంగి చూస్తున్నాడు. అతన్ని కనిపెట్టాడు సీతారాం.]

రాధ : నీ సాన్నిహిత్యంకోసం ఎవరూ విడవడం లే దిక్కడ. తను అధిక ప్రసంగం కట్టిపెట్టి ఇక వెళ్ళొచ్చు!

సీతారాం : ఏమిటి రాధా.....యింత మంకునట్టు. [పాపని చూశాడు] ఎలితా..... ఎలితా.....ఇలా రామ్మా.....రా....

రాధ : వెళ్ళకు.

సీతారాం : నువు చాలా అనుచితంగా ప్రవర్తిస్తున్నావు రాధా. అలిగమీద నీ కెంత అధికారముందో, అంత అధికారం నాకూ వుంది.

రాధ : అలిగమీద నీకు అధికారమూలేదూ, అనురాగమూలేదు. మమ్మల్నిలా బ్రతకనియే. అంత చాలు.

సీతారాం : ఎందుకు రాధా.....నీ మనసంత పాదెగ మైపోయింది? ఒక్క రెండేళ్ళు అంశ్యం చేశావని నా కింత భయంకరమైన శిక్షా.....? నిత్యమూ ■ అనురాగంకోసం—నీ అనుబంధంకోసం—ఎంతగా పరితపించిపోతున్నావో తెలుసా? ముపు మారలావని—నన్ను కోరలావని ఇంతకాలమూ ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకు కూచున్నాను. మన కాలేజీలోజూల జ్ఞానకంఠెచ్చుకో! ఎంత నరదాగా గడిపా....? నువు ఒక రోజున ఏమన్నావో జ్ఞానకముందా? రాం...ఎప్పుడూ నీ పౌదయంలోదాగి ఉండాలని.....నీలో నేను అంశ క్యమైపోవాలని తపాతపలాడిపోతున్నాను అవ్వావు. ఒక్కసారి కాదు, రక్కసార్లు! నువ్వే చెప్పు, నిజమో కాదో?

రాధ : ఆ మాట అన్నమాట వాస్తవమే.....!

పారికి నేర్పండి పొడుపు అదే పారి భావనెల్లాణానికి మడుపు.

ఈ రోజు వారికి ఏ ఏకా చింక లేదు. గావి. శేషటి మాట యేమిటి
చావోవుకలాన్ని దైర్యంగా ఎదుర్కొనేటట్లు సిద్ధం చేయండి. తవిష్యతుక్త
పొదుపుచేయ నేర్పండి. స్టేట్ బ్యాంకుతో అదాచేయడం వేర్పించండి.

స్టేట్ బ్యాంక్
సేవ నిమిత్తం

ని, నీకొకాదు. . . . !

సీతారాం: ఎంత నిర్భయంగా మాట్లాడుతున్నావు రాధా.....! అంత తియ్యని మాటలు ఇంత తొందరగా ఎలా పులికిపెట్టాయో? నవ్వుకు కీలా పాసి పుట్టావు.....?

రాధ: మిస్టర్ సీతారాం.....! నువ్వేం మాట్లాడ తున్నావో, ఎందుకు మాట్లాడుతున్నావో—నింత తాత్పర్యం తెలుసు, నా ఆత్మకే తెలుసు. అనవసరంగా కంఠ కోష పెట్టుకోకు. ఈ కాలం మరో సెద్దిని యోగమయ్యే వనికే దివియోగించుకో. వెళ్లు. ఇక్కడ నుంచే కాదు, ఈ యింటనుంచి ఈ పూరునుంచే వెళ్లిపో.....నా కళ్ళకి దూరంగా వెళ్లిపో.....నువ్వు ఎంత తొందరగా వెళ్లిపోతే అంత మంచిది. నువ్వు నేనూ యిద్దరం.....ఈ యింటల్లో వుండగల్గడం అనంభవం. నువ్వో నేనో తెలిపిచాలి....రేకపోతే మిన్న నా కనావే వూడగలుగుతా.....!

సీతారాం: హా.....ఎందుకులే రాధా.....! అంత తటి మాటలెవడు. ఇంత తెలివిగా మాట్లాడుతున్న నిన్ను పిచ్చిదానివని నేడలా అనుకోను? నీ మనసులో ఏదో వుంది.....రహస్యం చెప్పడం లేదు నువ్వు. నన్ను చిత్రహింసకి గురి చేస్తున్నావు.....ఇది నీకు జాప్యం కాదు రాధా.....నువ్వే నా సర్వస్వంగా ఎండు కుని యింతవరకూ బ్రతికావాను. నువ్వు లేదినాడు ఈ బ్రతుకు నిరర్థకం.....నా మాట విను రాధా.... నన్ను అర్థం చేసుకోవానికి ప్రయత్నించు. [దగ్గరకి వచ్చిపోయాడు]

రాధ: రాకు. దగ్గరకి రాకు. నిన్ను కాట్టినదే అవినావా కాదు. కాదుంటే నీ యిష్టం.....!

సీతారాం: రాధా.....! ఇక నీ మనసు మారదా...?

రాధ: నా మనసు నిప్పుకూ కంటే రుగ్మిదానికి పీటలేదు. నువ్వు మనసు మార్చుకోగలిగి బ్రతికిపోతా. రాకపోతే అనుభవిస్తావ్.....రమ్మదా.....

సీతారాం: అంతేంటా? నీ మాట నీదేనా....

రా: మాట వివర.....

రాధ: మనిషేనే వాడికి ఒకసారి చెడతే తెలుస్తుంది. . . . పి. . .

సీతారాం: నీ నిర్భయం మారదాకదా. . . . ?

రాధ: మారదు మారదా, మారదు. పో, యిక్కడ వుంది.

సీతారాం: సరే. . . .! కాని ఒకటి మాత్రం గుర్తుంచుకో. . . . నువ్వు ఫీ అన్నా, వీడరించు కున్నా నీ (తేయిస్తే) నాకు కావలసింది. మరో విషయం, ఇదికూడా విను. నువ్వు నా భార్యవని అందరికీ తెలుసు. ఏదో రహస్య విచారావని అనుకుంటున్నారంతా. ఈ రహస్యాన్ని విడగొట్టేస్తాను. అందరి విమర్శనలోను నీకు లాభం కదలాను. అందరిపోకాలు—ని అంతర్యామీత కూడా భర్త అనిపించుకుంటారు. భర్తగా అధికారం సంపాదించుకుంటాను. అప్పుడు కూడా నువ్వు మారకపోతే, బిది నీ ప్రారబ్ధం. మంచిగా చెప్పి చెప్పి విసిగిపోయాను. ఇకనేను నిన్ను విసిగించడంకోలేదు. వస్తాను, సెలవ్. . . . !

[దురుసుగా వెళ్లిపోయాడు]

రాధ: [కుమిలికుమిలి ఏడవసాగింది.]

[ప్రేమారావు: [చాలుమంచి వచ్చాడు] అమ్మా.

పద్యమ్యాసాం

ఎందుకమ్మా ఏడుస్తున్నావు?

రాధ: మాణిక్యం. . . .! ఈ ఏడుపు నా జీవితాంతరమూ వుండేదే మాణిక్యం. . . . !

[ప్రేమారావు: ఎందుకమ్మా. . . . బతుకునిలా బండలు సేసుకుంటారు? బాటుగోర మాటలన్నీ నేను విన్నాను. ఆయన కానా మంచోరమ్మా. మీరంతగా పట్టుపట్టడం బాగోలేదమ్మా. . . .

రాధ: మాణిక్యం. . . . !

[ప్రేమారావు: అవునమ్మా, ఆయనగోరు మిమ్మల్ని బలిమాలడం నూస్తే నాకే గుండె సెరువై పోయింది తప్పారవలా. . . . , నామాట యింనందమ్మా. ముఖంగా సంసారం సేసుకోండి. బతుకు సేతులాదా నాశనం సేసుకోకండి.

రాధ: మాణిక్యం. . . . నువ్వేనా యీ మాట అంటున్నది?

[ప్రేమారావు: అవునందమ్మా, మీ కెప్పుడూ తెలిసిన ఎవరన్నా యీమాటే అంటారమ్మా! మీకోసం కాకపోయినా [అలితని దగ్గరకి పిసుకున్నాడు] ఈ అల్లికొమ్మెనా మీరాయనతో సంసారం దిమ్మకొనా అమ్మా. . . . సన్నోడోనో, పెద్దోడోనో సెలవులానా నామాట యింనందమ్మా. . . . !

రాధ: [బాధగా] మాణిక్యం. . . మాణిక్యం... మాణిక్యం. . . .! నీకెలా చెప్పను! నాభాధ నికలా తెలియజేస్తున్నా? చెప్పి, ఏమైతా నమ్మించను? అతను నా భర్త కాదు— నేను అతని భార్యనే కాదని. . . . మీ అందరికీ ఎలా తెలియజేస్తున్నా? ఏ అవధారం చూపించి మిమ్మల్ని నమ్మించను?

[ప్రేమారావు: సీతారాం! అదాదాదా సూపింజక్కిల్లేరు, నమ్మించనూబాదు. తప్పారవలా, ఏదిబడలే అది వమ్మోయదానికి చేమేమీ గుడ్డొచ్చుం కాదమ్మా. ఆయన మీ భర్త. అన్ని అదాదాలూ ఆయనే సూరించారు. మీరెందుకో బుకాంబుస్తున్నారు. . . . ? మీ మనసులో ఏదో రహస్యంబుంది వుందాని. సెప్పండి. ఆ రహస్యమేమిటో సెప్పండి. మీ మనసులో మనసు లాంటిట్టి. వాలో సెప్పందమ్మా. . . . !

రాధ: నేను చెప్పేది నమ్ముతానా. . . . ?

[ప్రేమారావు: నిజమే సెలవతా?

రాధ: నిజమే చెబుతాను.

[ప్రేమారావు: అయితే సెప్పండి. మీరు నిజం చెప్పినా నమ్మకపోతే నేను తిరు మోదవనపుమాట. . . . ! సెప్పండి. . . . ఏంటా నిజం?

రాధ: అతనెవరో నాకు తెలియదు. తిరు మోద గాదు. అతను నా భర్త కాదు. నేనతని భార్యనే కాదు. అలిత అతని బిడ్డా కాదు. !

[ప్రేమారావు: అదిగో. . . . ! తప్పారవలా. మళ్ళీ అదే పాటపాడుతున్నారు. ఇది వమ్మను. మీరెన్ని సెప్పినా నమ్మను. ఇదికాక, అందులో ఏదన్నా రహస్యం మంటే సెప్పండి. నమ్ముతాను. . . .

రాధ: మాణిక్యం. . . . మాణిక్యం. . . . ! నువ్వు నమ్ము. నాకు తెలుసు. ఇంతంటే నిజం నా దగ్గరలేదు. నువ్వు నమ్మకపోతే, అది నా

తీరదవ్వండి!

[ప్రేమారావు: అమ్మా. . . . ఎందుకమ్మా. . . .

అదృష్టాన్ని నిందించుకుంటారు? ఎందుకమ్మా. నా దగ్గర దాస్తారు? తప్పారవలా సీతారాం బాటుగోరు యిచ్చిన పెత్తిగ్రాం నూసుకుని మీరెంత సంబరపడిపోయారు? ఆయన యింటల్లో అడుగెట్టారు. మీకేమో అయిపోయింది. నీకూ నాకూ సంబంధమే లేదని కసిరికొట్టేశారు. ఆయననింతగా బాధపడిపోయేరో సీతారాం తెల్లమ్మా. . . . ? మీకు ఫిల్లు వచ్చినట్లు తెలుసుకొన్నాక మీ ఆరోగ్యం గురించి ఆయనగోరు మొక్కిని దేవుడులేదు. ఎంతగానో ఆందోళన సెందారు. మీరు కాస్త కోలుకున్నారా, అలూయిలూ తిరుగ్గ లాగుతున్నారా. ఆయన ఏనుగెక్కినంతగా సంతోష పడిపోతున్నారు. తప్పారవలా మా రాధమ్మ తల్లి మామూలు మనిషి అయ్యేరుకదాని నేనూ సంతోషించాను. ఆ బాటు హాసం సేస్తన్నారంటే నేనెలా నమ్మను. . . . ? కత్తాకవటంలేని మనిషిని మోషాదని ఎలా అనుకోడు—? మీరే ఏదో దాంబున్నారు. సెన్నతే పోతున్నారు. . . . ? అవునా?

రాధ: మాణిక్యం. . . . ఇకపాలు. మీరంతా నన్ను నిజంగానే పిచ్చిదాన్ని చేస్తున్నారు. వద్దు, నన్ను పిచ్చిదాన్ని చెప్పొక్కద్దు. వెళ్లిపో యిక్కడనుంచి. నన్ను ఒంటరిగా వుండనియే. నేను నిన్ను నమ్మించలేదు. ఏదన్నీ నమ్మించలేదు. ఆ దుర్మార్గుడు మీమీద అంతగా మంత్రం వేశాడు. భగవంతుడున్నాడు. పాత పుణ్యాలూ ఆ భగవంతుడికి తెలుసు. ఎప్పటికయినా విజం బయటపడుతుంది. మీ కంటి పాతలు అప్పుడు గాని తెనిపేవు. ఈ నిదాన్నిరాగే వుండనియే. అందరం గానే వుండనియే. దానికి అదిగా కాల్యకు పదిన్నాడు తెలుసుకుందురుగాని. . . . వెళ్లి. . . . ఇక్కడనుంచి వెళ్లి పో. . . . నన్ను వంటరిగా వుండనియే. అలితని కూడా తిసుకు పో. . . .

[తం నట్టుకున్నది.]

[ప్రేమారావు: తప్పారవలా. . . . అది కాదమ్మా. నేను సెప్పేటంటే. . . .

రాధ: నువ్వు నాకింకేమీ చెప్పకు. నన్ను ప్రకాశం తంగా వుండనియే. వెళ్లి పో.

[ప్రేమారావు: [ప్రకాశం తెలుసుకు వెళ్లిపోయాడు]

రాధ: మాణిక్యం. . . . !

[ప్రేమారావు: అమ్మా. . . . !

రాధ: ఏదక్క ప్రారబ్ధం వాళ్ళది. ఇక నాగురించి ఆలోచించకు. నన్నిలా వదిలెయ్యి.

[ప్రేమారావు: కాదమ్మా. . . . నేనెడిసి పెట్టను. తప్పారవలా. . . . ఈ యింనయం అంతా నూత్రేగాని యిడిసి పెట్టను. పినివాల్లో యూపాం మాట లేవుడెరుగు. మీ బతుకు బాగుపడితే అంతేసేలు. [వెళ్లిపోయాడు.]

రాధ: భగవాన్! ఏమిటి పరిశ్రమ నాకు? పరిస్థితులు అల్లాల్లా గుర్తుతూ వుంటే మృత్యునగా నహించక మేనా? దీనికి ఏముక్తి లేదా? [ఏడుస్తుంది]

—తర—

(ఇంకా వుంది)

జి. వి. ఎస్. రాంబి

దేశభక్తి అనేది మంటల్ రివ్యూ
పేజీ—అది గంటలెక్కు కల్పితో ఉండదని
వా అభిప్రాయం.

అంటే దేశం అంటే ఒక్క పుణ్యంవేసి
బుద్ధిగూడుతే నా మీ ఉద్దేశ్యం?

ఎస్. జి. బి. విశాఖ

ఈమధ్య మహాకవి శ్రీ శ్రీ మీకు
తాటకేశ్వరి అని బిరుదిచ్చారట దానిని
మీరు ఎలా స్వీకరించారు.

వి కాంక్షిమంటున్నానుగా నీ కరివడం
వామనేర్పారు. ఎవరు? మీరూ మీరూ కాదు—
మధ్య నేర్పారు.

ఎ. ఆర్. ఎస్, నూల్లూరుపేట

నీతి నియమాలు పాలించేవారకి
కృష్ణాద్వైతం నాదా కన్నం అను
కుంటాను.

నీతినియమాలు తోడు ప్రతిభం కెళ్ళు
కుంటే గాని భగవద్దేవత మిట్టమీద ప్రతిభ
కాదు అప్పుడు..

బి. ఎ. ఎల్, ఆమలాపురం

రామంశ్శీరు దదయితలంటే
వాకెంటో అష్టం. యిద్దనవూడి సులోచన
ఎందరు పిల్లవా.

రమయితలంటే మీకష్టమే కాదు, కాని
యిద్దనవూడి నేను, మీరు, చిరునామా ఇవ్వడం
ఇష్టమో కాదో— తెలుసుకోవాలి కదా?

డి వి కె ఖుర్దారోడ్డు

స్త్రీ యొక్క బాతకొన్నిసార్లు పురుషుని
బాతకం మారుతుంది అంటారు ఏద
మేనా?

వారికి ఏరెంట్ ఏరికి వారూ అంతే—పెళ్లం
వస్తే బాతకం మారుతుందేమోనని భ్రమవడకాదు
పురుషుడు. పెళ్లయితే తనబాతకం మారుతుందేమో
అనుకుంటుంది అమ్మాయి. ఇంతకీ పెళ్లంయూ
అయితే—కష్టానికి, నష్టానికి, మంచికి, చెడుకి—
కాగలం ఏదానా అని చెప్పుకుంటుంటే మొగుడో
ఒక పెళ్లమో కావాలంటారు! అంతేనా?

కె. ఎల్, ఏలూరు

లక్షలాది తెలుగు ప్రజలు నివసిస్తున్న
మద్రాసు నగరంలో తెలుగు వీనిమాట
ప్రదర్శించడక పోతే మీకు ఏమీ బాధ
అనిపించడం లేదా!

ఎందుకూ? ఆ బాధ తీకుండా ఇప్పుడు నేను
వ్రాశా!

వి యస్, వివరావూరు

ప్రతి మనిషీ అవలంబు అమ్మా

అమ్మా అంటూ ఉంటాడు. లాలించి
ఆలకింపే ప్రేమను వక్కనే ఉన్నా (ఏ నా
అని అనడమండీ.

మనలో మనమాల ముప్పుగానీ పీవండి,
శ్రీవారూ! అంటూ మూర్ఖులు కద—చిట్టతల్ల!
యూ. ఎన్. ఆర్, డిరవకొండ

కరకీగాని చచ్చిపోతుంటే అప్పు నవ
అతో కీర్తనలు ప్రవర్తన విశ్వంకలంగానీ
కన్పిస్తుంది. విశ్వంకలంకు నడకను
బొత్తి ఇవ్వమేలే ప్రత్యేకతకు మీరు
చెప్పే లేదా ఏమిటి?

ఒకటి పాగు. రెండోటి అత్త విశ్వసంతోచి
పుట్టిన శైశవం.

ఎం వి. ఆర్, డిరవకొండ

ఈ రోజుల్లో ప్రతి కుటుంబంలో
స్త్రీ కూడా డబ్బు సంపాదించి భర్తకు
పొయ్యనడవలసిందనరం కన్పిస్తుంది.
అటువంటిప్పుడమెరు సంకానవృద్ధి
అర్హులైన కృషితో అటువం ప్రాయం
కావడం లేదా?

అందుకే—ఇద్దరు లేక ముగ్గురు, అంటు
వారు కదా!

కె ఎస్ ఆర్, బెక్కం

సుశీలను మించిన పొంగతలు లేరని మా
ఆభిప్రాయం.

విజయ. సుశీల మధురగాయని....ఒకసారి
రచ్చినమా—అమెకెం సార్, అందమైన సంతాద
కీయం కలిగివు 'పాడమ్మా' అంటే కమ్మగా
పాడమింది.....

ఎ. కె. పి, మద్రాసు

ఆకకు ప్రేమకు లేదా ఏమి ?

అత్తాకే ప్రేమ.

బి. ఎల్. ఆర్, గానుగపాడు

అక్కమూ, మర ఎదురుగా జరిగే
అమ్మాయిన్న మనం నిర్మాణించలేక

పోతున్నాం ఎందుకల్లా?

అదేయ్య వంశీతి.....దానికి నువ్వు కాదు—
మనా కాదు బాధ్యత—ఎవరన్నదే చెప్పు!

రోషిని. తాడిపత్రి

ఏమండోయి, రామంశ్శీరానూ, శ్రీశ్రీకి
వద్ద శ్రీ బిరుదిస్తే ఎలా ఉంటుందంటి.
దాగుంటుంది. అకాశమీ పెటేషన్ క్రి
లిమూ, 'నాకో చిరునామా' కల్పించినందుకు
సంతోషం! అని అనందించిన మహాకవి వద్ద శ్రీ
తప్పక స్వీకరిస్తారు. కాని మనమే నవ్య శ్రీ రద్దు—
కనీసం వద్దమీదానో ఇవ్వాలి వారిని అనుకుంటాం.

సంగవ(శ్రీ, లల్లబరాయిపల్లె

రవయిత్రగా మీకు జీవితంతో గత
ముఖ్యకౌత్తిక ఏమిటి?

రవయిత్రగా నాకేమంత పెద్ద కోరికలు లేవు
కాని...ఇంట్లో నేనంటే యానామిప్పు అభిమానం
అవరగా, అప్పటికి మించిన రదా—నేను కవిత
ఏమిటోలా ఉంటుందంటారు పిల్లలు!— అన్న
ఇంట్లో ఉండాలన్న కోరిక ముటుంగడంగా ఉంది.

కల్ప బరంపురం

మీకు పిల్లలెంతమంది? మీదారు దాగుం
టారా? మీకు అవకాశం పెట్టడం వచ్చా?
ఇవి ప్రశ్నార్థకతో వచ్చే ప్రశ్నలు. ఇంత
కంటే మంచి ప్రశ్నలు మీకు రావటం
లేదా! లేక మీ గొప్పరం వాయికోవడం
కోసం యితరంటే నారక జవాబులిస్తున్నా
రని అనుకోవాలి.

చిత్తం అలాగే ఉంది మరో పాటి స్త్రీ గురించి
సవాటంగా మితిమీరాలం ప్రతింది అకాశా
సంగతి ఎదిరేయండి. కన్నా రూపించిన రామా
రావుగారూ, మీ ప్రశ్న ఏమిటి?!!.....పోనీ మీదో
సారి అవకాశం పెట్టి చూడమడదూ—దాంట్లో
సాధన బాధకాలు తెలిసిపెట్టాయి....అనభావం
అంటారుకు నాదిసార్, పెంపందిండుకోకండి.

పి వి. జి. ఆర్, కొత్తపేట

విప్లవ రచయితల సంఘం ఉపాధ్య
కులు శ్రీ కుటుంబరావుగారు ఏం చేస్తూం
టారు.కె. రా. గారూ!

వారు శ్రీ నాగరెడ్డిగారు ప్రచురించే 'నంది
మామ' పత్రికకు సంపాదకులుగా వ్యవహరిస్తాం
టారు బాబోపాలక పుగానా? | మీ రిడిగిన విరసం
చిరునామా నాకు తెలియదు. వారికే వ్రాయండి
కేవల్ సంపాదకుడి.

ఎక్స్ 70 **జపాన్ లో జానకి**

■ జపాన్ లో 'ఎక్స్ 70' ని మన అందరం వెళ్లి చూడలేము. నటి 'షిశియో' జానకి మనల్ని ఆ క్షణే శ్రద్ధామా అనిపించేవిధంగా ఆ క్షణి విషయ విశేషాలను మనకు వివరిస్తున్నారు.

ప్ర: 'ఎక్స్ 70' లోకి వెళ్ళడానికి టిక్కెట్టు ఏమయినా పెట్టారా?

జ: 800 యన్లు, అంటే రూ. 17-00 అన్నమాట. ఏవ్వారులకు ఖ. 13లు మాత్రమే.

ప్ర: ప్రవేశరుసుం యంత పెట్టడం తిరుమేనంటారా?

జ: ప్రవచనానంతా ఒకదాటికి తీసు కొచ్చారు. అయిదుఖండాలను స్ఫురింప చేసే 'చెరీబ్లానెట్' పుస్తాన్ని ఎక్స్ 70-70 విన్నంగా వుంచారు. ప్రవచన ప్రజలు కనస్పరసరాగబద్ధులై వుండాలనే ఆశయం యీ 'ఎక్స్ 70' నిర్మాణంద్వారా జపాన్ ప్రజలు వ్యక్తం చేశారు.

ప్ర: 'ఎక్స్ 70' నిర్మాణం ఎలా వుంది?

జ: సుసర్వ. భూతలస్పర్శను నిపించింది. విలాసపులాసాల నిలయంగా, చిత్ర విచిత్రమయిన యాంత్రిక పరిణామ కూడ లిగా విలసిల్లే 'ఎక్స్ 70' యొక్క రూపు రేఖా విలాసాలను వర్ణించడానికి మాటలు చాలవు అంటే నమ్మండి.

ప్ర: 'ఎక్స్ 70' వల్ల ప్రయోజన జేమిటి?

జ: సర్వదేశ ప్రజలు యొక్కడ కలిపి ఒకదేకంయొక్క నాగరికత, వారి ఆచార వ్యవహారాలను మిగతా దేశాలవారు మన

భంగా గ్రహించవచ్చు.

ప్ర: 'ఎక్స్ 70' లోని ప్రత్యేకత ఏమిటి?

జ: లోపల అడుగుపెట్టానో లేదో, కనులు మిరుదుట్టు గొరిపే దృశ్యాలు, కళ్ళకు యింపుగొలిపే అందమయిన సెటియన్ల ఆకృతి, పూజాతీతమయిన సుందర మందిరాలు—అబ్బ ఏమని చెప్పగలను? ఎలా వర్ణించగలను? సూర్యభగవానుడి లేజ స్పృహతో పగలంతా ప్రకాశిస్తే, విద్యుద్దీపాలంకరణ వైభవంతో రేయంతా యంద్ర లోకాన్ని మరిపించింది. ఒక పెవిలియను ఆకాశమంత ఎత్తువుంటే, మరొక భూగర్భంలోకి చొచ్చుకుపోయిందా అని పించింది.

ప్ర: సోవియట్ పెవిలియను చూశారా?

జ: నాకు నచ్చిన పెవిలియన్ లో అదొకటి. ఆకాశాన్ని అంటే పున్నదా అన్నంత ఎత్తులో యీ పెవిలియను నిర్మించబడడం అశ్చర్యంగానే వుంది. అక్కడ లెనిన్ కు సంబంధించిన చాయాచిత్రాలు, ఆయన పునయోగించిన పరికరాలను వుంచారు. రష్యా దేశపు పాటలు, వారి గ్రామీణవాసులు చేసే నృత్యాలను అక్కడి కళాకారులు పాడుతూ, ఆధిపత్యించారు.

ప్ర: అమెరికా పెవిలియనుపై మీ అభిప్రాయం?

జ: రష్యా ఆకాశమయితే, అమెరికా భూమిగా విలసిల్లింది. అమెరికా రాకెట్లు, చంద్రమండలపు రాళ్ళు, మండి సోయే స్పేస్ లో పున్న 'అపోలో 8' ఓడ, 'అపోలో' మాడల్ రాకెట్లు యీ పెవిలి

యనులోని ప్రత్యేకత. ఈ పెవిలియను నిర్మాణానికి పనిచేసిన మి'యను చాలియ, బర్నయింట్లు.

ప్ర: 'ఎక్స్ 70' లో మిమ్మల్ని దిగ్మ తీసేసిన సంఘటన లేమయినా వచ్చాయా?

జ: వుంది ఒక పెవిలియను ముందు వ్రాయబడ్డ ప్రకటన ఒకదాన్ని చూచి విన్నవోయాను.

'ఈ పెవిలియను ఒక దారిరుకు (రు. 7-50 యి) అమ్ముబడను. కొదే వాళ్ళు ముందుకు రావచ్చు.'

యిదీ ప్రకటన. ఒక అడుగు ముందుకు వేసిన నాకు ప్రకటన క్రింద పున్న నిజం ధన నమ్మ ముప్పతిప్పలు పెట్టింది. సవ్యాపుకోరక పోయాను.

ప్ర: మిమ్మల్ని సవ్యించిన ఆ 'నిజం' ధనమే చూకు చెప్పగలరా?

జ: హే. ఎస్. 'ఈ పెవిలియన్ను కానేవారూ, 'ఎక్స్ 70' ముగిసిన తరువాత

అటో గ్రాఫులమీద సంతకం చేస్తున్న జానకి.

దాన్ని పగలగొట్టి తమవెంట తీసుకెళ్లాలి.' అంతపెద్ద కాంక్రీటు పెవిలియన్ను పగల గొట్టడమా! ఒకరోజులో జరిగే కార్యమా! అందుకే నవ్వొచ్చింది.

ప్ర: జపాన్ లో 'ఎక్స్ 70' ని ఎక్కడ నిర్మించారు?

జ: ఒసాకాలో. 'ఎక్స్ 70' నిర్మాణంతో యీ నల్లానికి ప్రత్యేక శోభ వచ్చింది.

ప్ర: టోక్యోలో ఎక్కడ బస చేసారు? ఆ దేశ ప్రజలపై మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?

జ: న్యూ ఒహానో హోటలులో ఉన్నాము. ఆ హోటలు మేడమీద తెచ్చు

మంది ఒకసారి కూర్చోవచ్చు. ఒక అంతున్నట్లు రి వా ల్వింగ్ సిస్టమ్ పెట్టారు. అక్కడ కూర్చుని ఒక్కచుట్టు తిరిగేటట్ల వగరవైభవాన్ని కళ్లారా చూడవచ్చు. ప్రజలు ఈ భంగి, నీతిగ, నిజాయితీగా బ్రతుకుతున్నారు. ఎవడి పాట్లను వాడే కష్టపడి పనిచేసి నింపుకుంటాడు. మంచి, మర్యాద వారి తోబుట్టువులు. మోసం, దొంగతనం వాళ్లకు చేతకాదు. బిచ్చాళ్లు మచ్చుకయిన కనిపించరు. ఎక్కువగా జపాను భాషనే మాట్లాడుతాయి. ప్రపంచంలో జపాన్ విలాసదేశంగా విరాజిల్లుతుంది.

ప్ర : టోక్యోలో ఏదయినా ఫీయేటరును చూసారా ?

జ : 'కొకసాయి' 'ఇంటర్నేషనల్ ఫీయేటరు'ను చూచాను. ఒక నమయంలో 300 సుందరంగాలు చేసిన నృత్యం అనితర సాధ్యమనిపించింది. వారి అభినయ కౌశలం అద్భుతం. ఆ దేశపు సంస్కృతిని, ఆచార న్యవహారాలను, వారి సర్వ మనస్సును నృత్యం చాటి చెప్పింది. రెప్పపాటు కాలంలో వాళ్లు దృశ్యాలను ఎలా అందంగా సీదుగా మారుస్తారో చాల విచిత్రంగా ఉంది. సినిమా చూస్తున్న ఫీలింగ్ కలిగింది.

ప్ర : 'వైట్ క్లబ్బు'కు వెళ్ళలేదా ?

జ : వెళ్లాను. ముప్పైమంది మగువలు అద్భుతంగా చేసిన నృత్యాన్ని కళా దృష్టితో చూచిన నాకు ఎట్టెట్టుగనో తప్పగానో తోచలేదు. వాళ్లను చూస్తుంటే పాలరాతి బొమ్మలా లేక పుక్కిడి బొమ్మలా అనిపించింది.

ప్ర : అక్కడి స్త్రీలు ఎలాంటి వాళ్లు అని చెప్పగలరా ?

జ : మరలాగే అక్కడి ఆడవాళ్లకు కూడా పెంటిమెంట్లు ఎక్కువ. చాలా ఎమోషనల్ గా ఉంటారు, సింప్లిసిటీని ఎక్కువగా లైక్ చేస్తారు. కష్టపడి పని చేస్తారు.

ప్ర : మిక్కుల్ని సినిమా నటిగా వాళ్లు గుర్తుపట్టారా ?

జ : నో. నో. వీధుల్లో నేను వెళ్తుంటే, నావంకే గుడ్లవ్వగించి చూసేవారు. చీరెను మదత నలగకుండా కుచ్చిలు పెట్టి ఎక్కడా కుట్టు వెయ్యకుండా కట్టిన వదలిని చూచి మొత్తం ఆరు గజాలను ఎలా చీరగా కట్టినా అని వాళ్లకు ఆశ్చర్యం. కొంతమంది ఉండట్లు లేక ఎలా కట్టారు. ఇదంతా ఒకటే పీస్ అని నమ్మలేకుండా ఉన్నామని వాళ్ల నందేళ్ళు తెలియబరిచారు. హిందూ స్త్రీలంటే వాళ్లకు మంచి అభిప్రాయం, గౌరవం ఉంది. నన్ను భారతవనితగా గుర్తించి, పుమారు 2 వేలమంది ఆటోగ్రాఫ్లు తీసుకున్నారు.

ప్ర : 'ఎక్స్ పో 70' పై మీ అభిప్రాయం తెల్పగలరా ?

జ : భూతాంశ్వరాన్ని సృష్టించిన వారి మేధాసంపత్తికి నా జోహార్లు; స్వయంశక్తితో మానవుడు యేదైనా చెయ్యగలడు అని జపాన్ ప్రజలు సిరూపించారు. వారి కృషిని అభినందిస్తూ, మనం అంతటి ప్రగతిని త్వరలో అందుకోవాలని ఆశాంక్షిస్తున్నాను.

—శ్రీనివాస్

రచయితలకు

మనవి

కథలు, వ్యాసాలు

ప్రచురణకి స్వీకరింపబడని తమ వ్రాత ప్రతులని తిప్పివ్వకోరే రచయితల వ్రాత ప్రతులతో పాటు తగుమాత్రం తపాలాబిళ్లలా అతికించిన స్వంత చిరునామాకల కవరు కూడా పంపాలి. స్థింపులు మాత్రం పంపరాదు. స్థింపులు మాత్రం పంపించినట్లయితే వ్రాతప్రతులు తిప్పివ్వబడవు. వ్రాత ప్రతులతో గాక విడిగా స్వంత చిరునామా, తగుమాత్రం రోస్టేజికల కవర్లు పంపివా వ్రాతప్రతులు తిప్పివ్వబడవు.

ప్రచురణకి స్వీకరింపబడని వ్రాతప్రతులను యింట్లో ఎటువంటి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాల జరుపబడవు.

నవలలు

ప్రచురణకి స్వీకరింపబడని నవలల వ్రాత ప్రతులు మేమే తిప్పి పంపిస్తాము. వ్రాత ప్రతులలో స్వంత చిరునామాకల, తగు మాత్రం రోస్టేజి అతికించిన కవర్లు పంపవలసినవి. 100 అరతావు పేజీల పయిన ఉన్న వ్రాతప్రతులే పదిలంకింద పరిగణించ బడుతాయి.

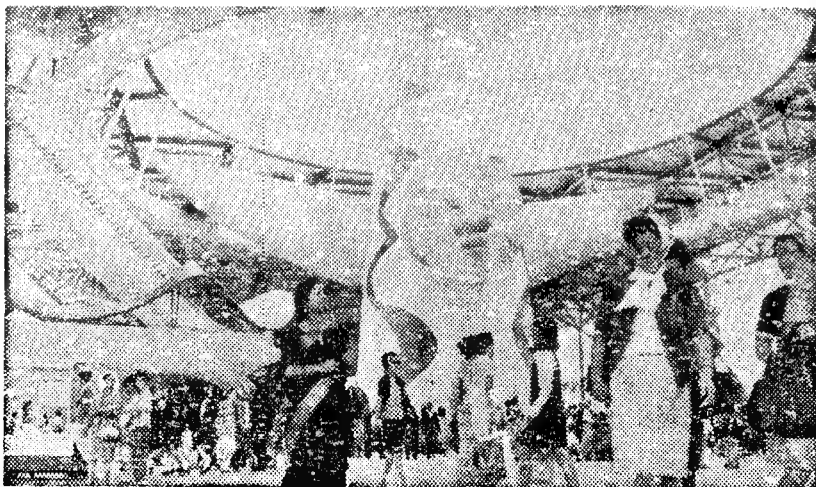
కార్టూన్లు

ప్రచురణకి స్వీకరింపబడని కార్టూన్లు తిప్పి పంపకోరేవారు కార్టూన్లలో స్వంత చిరునామాకల, తగుమాత్రం రోస్టేజి అతికించిన కవర్లు జరవరని పంపాలి. స్థింపులు మాత్రం పంపరాదు.

షరార్ : వ్రాతప్రతులని, కార్టూన్లని ఏలయినంత భద్రంగా తిప్పివ్వనే ప్రయత్నాలు చేస్తాము కాని, వాటి విషయమయిన ఎటువంటి బాధ్యతని స్వీకరింపలేము. ఈ షరతులని గమనించి రచయితలు తమ రచనలు, కార్టూన్లు పంపగలరు.

వంపాదకుడు

అంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక

హిందీ 'చిత్ర' సీమలో దృవతార రేఖ

దదువు సంస్కారం ఆమె రూపానికి అలంకారాలు.

ఈ ఉత్తరాదివ హిందీ చిత్రసీమలో దృవ తారగా వెలుగొందుతున్న కుమారి రేఖ— ఇవాళ 20 చిత్రాల్లో నటిస్తున్నది. పదహారేళ్ళా పూర్తిగా నిండక ముందే ఇంత సంచలనం సృష్టించిన తార మరొకరు వుండరనటం అతిశయోక్తి కాదు.

రేఖ— ఒకనాటి ప్రసిద్ధనటి శ్రీమతి బిష్ణువర్మ కుమార్తె. 1954 ఆక్టోబరు 10 న తేదీన జన్మించింది. స్థానిక చర్చి పక్క కావ్యంటులో విద్య నభ్యసించింది. అయిదే ఏటనే శ్రీమతి పుష్పవర్మ రేఖను నాట్యంలో ప్రవేశ పెట్టారు. రేఖో విన్నపమిచ్చుచి ఒక

సుగుణం ఉంది. ఏదైనా ఒక సారి చూసినా, విన్నా— వెంటనే దాన్ని గ్రహించివేయగల శక్తి ఆది.

* * *

శ్రీ బి. యన్. రెడ్డి రేఖను చూసి ముచ్చట పడ్డారు. పి.వి.మా.లో నేషనల్ మొప్పానన్నది మొదట ఆయన. నేయించింది కూడా ఆయనే! 'రంగులరాట్నం' చిత్రంలో చిన్న నాటిశ్రీగా నటించింది రేఖ వన్నెండో ఏట... రేఖకి 'నాటకాల్లోను, సినిమాల్లోను నటించాలనే ఉత్సాహం గాని, సరగాగాని ఉండేది కావు. తల్లి పుష్పవర్మ క్రమం తీసుకుని రేఖను 'పివి మా'లో చేర్పించారు.

జీంటర్ ఫ్యూజ్ మోహన్ కుమార్

ఫోటోలు: ప్రభాకర్

తెలుగునుంచి హిందీ చిత్రాలకి ...

ఈశ్వర 'అమృత్'లో చిత్రంలో నటించేందుకు ఒప్పందం జరిగింది. ఆ చిత్ర ముహూర్తానికి ఏ. వి. ఎం. స్టూడియోకి వెళ్ళినపుడు - డైరెక్టర్ తిలక్ రేఖను చూశారు ఆ యనకి ఎంతో బిచ్చిందీ అమ్మాయి. ఆపుడైన 'ఫోటీ బహు' హిందీ చిత్రం నిర్మిస్తున్నారు 'నా తర్వాత హిందీ చిత్రంలో రేఖను హీరోయిన్ గా తీసుకుంటాను' అన్నారు తిలక్-పుష్పవల్లితో.

అటు ఏమ్మట తిలక్ తమ చిత్రం మూటింగ్ సందర్భంగా బొంబాయి వెళ్ళినపుడు- 'సరదేశ్' హిందీచిత్రం మూటింగ్ నిరామ వసుంధలో ఆ చిత్రదర్శకుడు కుందర్ కుమార్ తోను, అందులో హీరోగా నటిస్తున్న విశ్వజిత్ తోను రేఖను గురించి చెప్పారు.

విశ్వజిత్ 'పైసాయా స్వర్గ' చిత్రంలో నటించడానికి మద్రాసు ఏ. వి. యం. స్టూడియోకి వచ్చారు. ఆ స్టూడియోలోనే 'అమృత్'లో నటిస్తున్న రేఖను చూసి - కథనాయకి వేషంకు లాగా టేనేక్డ్ గర్ల్ ఎంతో బావుంటుందనుకున్నారు. వెంటనే బొంబాయికి ట్రాక్ కాలే చేసి తన సేహతులైన జద్దరు నిర్మాతల్ని రేఖను చూసేందుకు రమ్మని చెప్పారు కుల్జిత్ పాల్, నత్రజిత్ పాల్ అనబడే వారిద్దరూ అన్నదమ్ములు ఇద్దరూ చేరో చిత్రం నిర్మిస్తున్నారు. మద్రాసు వచ్చి వాళ్ళూ రేఖను చూశారు తమ చిత్రాలలో కథనాయకిగా నటించేందుకు ఒప్పందం చేసుకున్నారు.

హిందీ సెకండ్ లాంగ్వేజి

చదువుకునేటప్పుడు 'హిందీ'ని సెకండ్ లాంగ్వేజిగా తీసుకున్నది రేఖ. హిందీ

చిత్రాలలో నటించేందుకు ఒప్పందం జరిగిన వాటి నుంచి- నాలుగు మాసిల్లో హిందీ భారతంగా మాట్లాడగలగటం అలవరచుకున్నది. కుల్జిత్ పాల్ చిత్రం 'అంజనా సఫర్'లో మొట్టమొదట నటించి- విడుదలైన మొదటి చిత్రం- మోహన్ సైగల్ దర్శకత్వం వహించిన 'సావనాదూన్.' ఈ చిత్రం లూ మధ్యనే ఢిల్లీలో, ఉత్తర ప్రదేశ్ లో విడుదలయి- రేఖకు నుంచి పేరు తెచ్చి పెట్టింది హిందీ చిత్రంగాలో తారగా ఆమెను నిలపరచింది.

పైన పేర్కొన్న చిత్రాలు నిర్మాణంలో ఉండగానే- సాదా అఫర్ ననమ్, హసీనా కా దేవతా, ఈలో ఫిలిమ్స్ చిత్రం, శక్తి సామంతా నిర్మించబడుతున్న రెండు చిత్రాలలోను- మరో పన్నెండు చిత్రాలలోను నటించేందుకు ఒప్పందాలు జరిగినవి రేఖ నటించిన ఒక్క చిత్రమూ విడుదల కుండానే - యిన్ని చిత్రాల కథనాయకి కాగలిగిందంటే

ఆమెలోని ప్రతిభ ఎంతటిదో అవగతం అవుతుంది.

రేఖ ఇవాళ తీరికలేని తార!

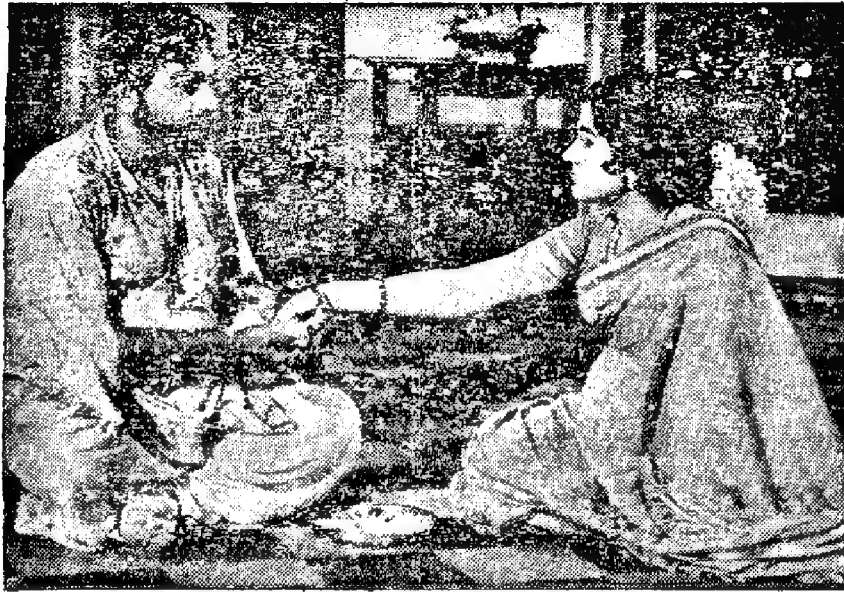
స్పోర్ట్స్ గర్ల్ : సరదాలు

రేఖ నుంచి స్పోర్ట్స్ గర్ల్. ఆదా అనే నరికి ఎక్కువలేని ఉల్లాసా మూ వస్తుంది. అన్ని ఆటల్లోనూ పాల్గొంటుంది. ఏయానో, ఏటా-చక్కగా వాయిస్తుంది. గుర్రపు స్వారి చేస్తుంది. మరొక చెప్పదగిన విశేషమేమంటే రేఖ నుంచి చిత్రకారిణి. చొమ్మిల ఎంతో బాగా వేస్తుంది. ఆమె గిసెర చిత్రాలు, పెయింటింగ్స్ ఆమె గదిలో ఎన్నో అలంకరించబడి ఉన్నవి.

రేఖకు సీనిమాలు చూడటం పెద్ద హాబీ. 'ఏ' మూడం తీరిక దొరికిన నుంచి పిక్చర్స్ చూస్తాను. రికార్డ్స్ ప్లేయర్ పెట్టుకుని పాటలు వింటాను. అన్నదామె చదువు, చక్కని వంస్సారమూ, అందవందాబూ, నుంచి ఒక్కా సాడుగూ కలిగిన రేఖకు- బంగారు భిష్యక్తును కల్పించింది అదృష్టరేఖ. 6

రేఖని ఫుట్ బిరోజునాడు అభినందిస్తున్న రాజ్ కుమార్, తదితరులు.

‘చిట్టిచెల్లెలు’లో గుమ్మడి, వాణిశ్రీ.

శ్రీకృష్ణమూర్తి:

చిట్టి చెల్లెలు

ఇకొన్ని చిత్రాలను చూస్తున్నప్పుడు ఇది వంశోద్ధిష్ఠివందం డెబ్బయ్యేనా—అవి వాస్తవ మెరిగికుడా అనుమానంతో వడి పోవడావుంటాం. కాలంలో ప్రమేయం లేని జానపద చిత్రాలకయితే ఇలాంటి ఇబ్బంది వుండదు. సుంచిమంచి జానపద కథలన్నీ పాంఘికాలుగా వచ్చేస్తూ వుండడంవల్ల జానపదానికి బాల్మీకా కథలు దొరకడంలేదు.

అన్న చెల్లెలికి పెళ్లి చేస్తాడు. ఆ చెల్లెలికి భర్తమీద అంతులేని ప్రేమ. పెళ్లియిన కొద్దిరోజుల్లోనే అనవసరంగా వరాయిపూళ్లో చిన్న పుద్వేగుం చెయ్యడానికి చెల్లిని భర్త కథకోసం హత్య చేస్తాడు. ఆ మరణవార్త చెల్లిని చెవిస వడితే ఆమె చావు తప్పదు అనుకొన్న అన్న ఆవేదన అనరిమితమైంది. చివరికి భర్త మరణవార్త తెలియకుండానే ఆ చెల్లెలు బిడ్డనికని సుమంగళిగా పుట్టిపోతుంది.

ఈ కథలో అన్నపాత్రకి వింత ప్రాధాన్యత వున్నదో గుర్తించి తన చిట్టిచెల్లెలిని ప్రేక్షకుల చిట్టిచెల్లెలుగా భావించజేసిన ఎన్. టి. రామారావు నటన అద్వితీయంగా వుండి చిత్రానికి జీవం పోసింది. ప్రేక్షకుల మనసులో నింక

ఆదవడమూ మిగిలిపోయే వాణిశ్రీ నటన మరుపురానిది. ఆమెనటన చిత్రానికి నిండు తగ్గి సహజత్వాన్ని కూర్చింది. పాత్రలో జాతిత్వం ఎలా పున్నా చిత్రాన్ని రక్తి కట్టించడానికి గుమ్మడి నటన చాలా సాయపడింది. పాత్ర మధ్యలోనే ముగిసి పోయినా హరనాథ్ నటన నిలుస్తుంది. బాహ్యం నవ్వు పుట్టిస్తుంది కాని, తెలుగు జీవనానికి సంబంధించిందయితే ఇంకా రక్తి కట్టి వుండేది. ఇతర ముఖ్యపాత్రలలో రాజశ్రీ, రేలంగి, వర్మనాథం, గీతాంజలి, మాస్టర్ అదినారాయణ, లేదీ వెంకటేశ్వరి వున్నారు. పిల్లల నటన చిత్రానికి స్పృశలేట్!

తెలుగు వాతావరణాన్ని బాగా అర్థం చేసుకుంటే దర్శకుడు యం. శృంగేష్ మరింత సహజంగా చిత్రీకరించగలిగి వుండేవారు. మొత్తంమీద అతని మేధా సంపత్తిని మెచ్చుకుంటారా. ఎస్. రాజేశ్వర రావు సంగీతం బాగున్నది. డి. వి. వరస రాజు మాటలతో తెలుగుతనం చిత్రాన్ని ఆకర్షణీయంగా మలిచింది. మంచి తెలుగు చిత్రాన్ని అందించిన తమిళనాథరులు మురుగన్, కుమరన్, శరవణన్లు ఎంత యినా అభినందనీయులు.

వాణిశ్రీ యింట్లో వ్రతం

ఇవటి వాణిశ్రీ నేటి బిజీ హీరోయిన్.

చిన్నచిన్న వేషాలు ధరించిన వాణిశ్రీకి ఏ ప్రాతినిధ్యవా చక్కగా పోషించగలదనే ఆర్థిప్రాయం ‘వంతాలు వట్టింపులు’చిత్రం ద్వారా యేర్పడింది. అయిదు సంవత్సరాల

స్నిహా

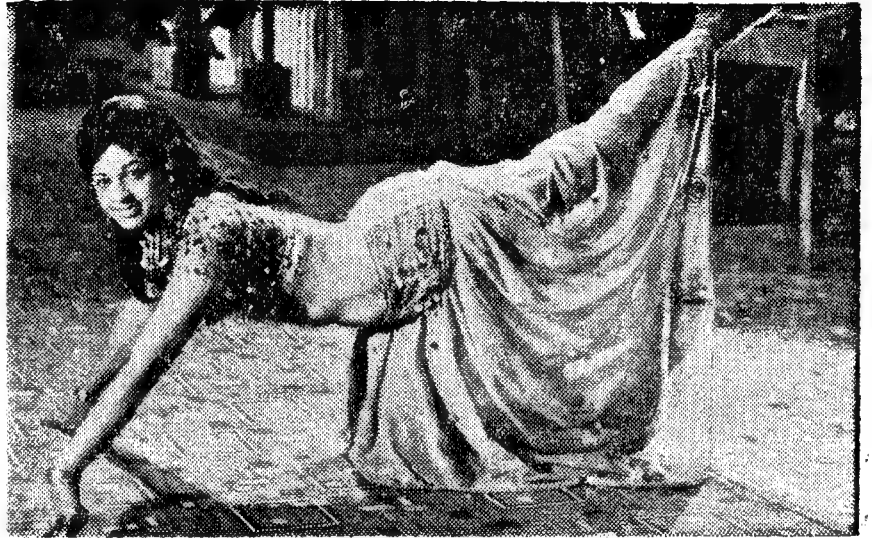
క్రితం క్యారెక్టరు నటుడు గుమ్మడి అన్నమాటలు అక్షరాలా నిజమైనాయి. ‘వాణిశ్రీ ప్రధనుశ్రేణి క్షణ వాయిక అవుతుంది’ అవి అసాధు గుమ్మడి చెప్పినది యానాడు కరెక్టు అనిపించింది. ఏ యాంగిల్ కయినా నరిపడే ముఖాన్ని, ఏ ప్రాతకయినా నరిపడే వర్మనాలిటి, విలాంటి డైలాగునయినా వుష్టుంగా చెప్పగల ప్రతిభను భగవంతుడు వాణిశ్రీకి వరంగా యివ్వడమే నేటి ఆమె శుభ్రత

పిల్లల కథలు:

అగస్త్య తన వాణిశ్రీ మంగలబాకం
లోని తన స్వంత యింటో, పత్యూరా
యొక్కతం వెయ్యి నిమిషాలలో జరుపు
కుంది. వాణిశ్రీ మంగలబాకం మాచరించి
మాతనపైస్తాను ధరించి సాయంచం
అయిదున్నరనుండి ఏడున్నరవరకు నత్త
వారాయణస్వామిని పూజించి, ఫలహారా
లను అహవారాలకుయిచ్చి వారి ఆశీర్వా
దాన్ని అందుకుంది. ఆమె గిళ్ల ఆరంభ
పెట్టుచేత, అదే రంగు జాకెట్టు, శిరో
జాల్లో మల్లెపూలు, చెవులకు బంగారు
లోలాకులు ధరించి నిండుగా, కన్నులవండు
పుగా కనిపించింది. ఆనాడు ఆమె ముఖంతో
దుబ్బో మాతన తేజస్సు ద్యోతకమైంది.
ప్రతిం అయిన వెంటనే నిండు భోజనం
యేర్పాటు చెయ్యబడింది.

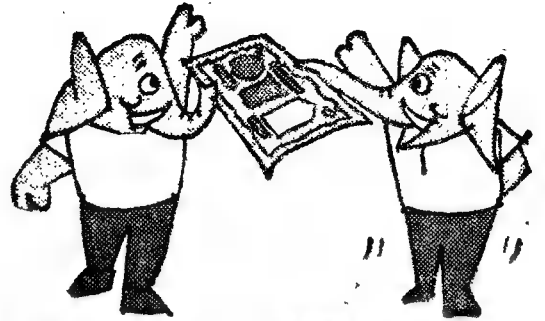
* * *

'అల్లుడే మొల్లుడు'లో జ్యోతిలిక్కి.

ఎన్. టి. రామారావు హీరోగా రెడ్డి ఇటీవల జెమిలో మూడు పాటలు
కథా చిత్రవారి సాఫీక చిత్రం అగస్త్య రికార్డు చేయబడ్డాయి. యన్. వాసు
15 నుంచి షూటింగ్ ప్రారంభించాడు మంజురాపు సంగీత దర్శకుడు. కొనరాజు
వ్రాసిన రెండుపాటలు డా. పి. నారాయణ

**సరసమైన ధరలకి
వస్త్రాలు?**

హార్వే ట్విన్ టస్కర్

డ్రీల్లు • పాప్లినలు • గబర్డిన్లు మొదలైనవి

మధుర మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, మద్రాస్

Advertisement - 11/11/70

‘కాడీ రాణి’లో విజయలలితి, ప్రభాకరరెడ్డి.

రెడ్డి వ్రాసిన ఒకటే. పితాపురం వాగ్ శత్రురావు, ఎల్. ఆర్. ఈశ్వరి, ఘంటసాల మరో 20 మందితో పి సుశీల బంధగానం చేశారు. ■ ఏ. సుబ్బారావు దర్శకత్వం నిర్వహిస్తున్న ఈ చిత్ర నిర్మాత శ్రీ కోట వెంకట్రామయ్య. పూర్ణాచార్య విజయం చేస్తారు.

నూరు శాతం

వర్తించిన నానుడి!

‘వరుగెత్తి పాలు త్రాగడంకన్నా, నింబం పిల్చి త్రాగడమే హాయి’ అని హీరో.

సినిమా

బాహుబలి హీరో శోభన్ బాబు. అతని గాడు నటించిన ‘వీరభీష్మన్య’, ‘పుణ్య కథ’ ‘అడవిమనిషి’ చిత్రాలు విజయవంతంగా మోగించడమే కాక, అతనికి మంచి పేరును తెచ్చిపెట్టాయి కానీ, ఏకర్థుడు మరెవ్వరికో వెళ్ళాయి. ‘కష్టపలే’ అనేది వాసుడి శోభన్ కు మారుకానం వర్తించింది. ‘వద్దు బాబోయ్, పెండ్లి లేదు అనేది వరిసిరిని కాక శోభన్ కు యేర్పరిచింది. ఇప్పుడు శోభన్ బాబు బిజీయన్స్.

మీకు తెలుసా?

షర్మిష్ఠిన్ ఆమెరికాలో వుంటూ చిత్రాల్లో నటించింది ఆమె ఖర్త జపాన్ లో వుండి చిత్రాల నిర్మిస్తున్నారు.

1969-70 లో విజ్ఞాన అవార్డుల పండుకున్న నటి షర్మిష్ఠి బాగుర్ ప్రస్తుతం గర్భిణి. తన ప్రసవాన్ని ఢిల్లీ సర్కిల్ హాస్పిటల్ జరుపుకోవాలని ఆశ పడ్డట్టినట్టెదట

జపాన్ కు జమన

నటి జమన ఆగస్టు రెండవవారంలో జపాన్ దేశానికి వెళ్తున్నారు. అక్కడ ‘ఎక్స్ 70’ ని చూడడమే కాక మరికొన్ని ప్రశస్తిమయిన నౌకలను కూడా చూడగలరని తెలుస్తోంది. ఆమె అగస్టు 1 నుండి 10 వరకు ఉత్తమ చిత్ర మూటంగులో పాల్గొని, ఆ తర్వాత ప్రయాణానికి ఆయత్త మవుతుంది. ఆమె వెంట శ్రీ రమణారావు కూడా వెళ్తున్నారు. మరి పాపాయిని కూడా తీసి కెళ్తారా? అని అడిగాను ‘లేదండీ, పాపాయి మాకజీన్ సిబ్బరు జాగ్రత్తగా చూసుకుంటుంది. మాచాడు బల్లరి గడ్డుగాయకాడండీ. చాలా హుషారుగా వుంటాడు నేను దగ్గరకే పోయినా వల్సలేమీ’ అంది జమన.

సినిమా డైరీ

- విజయ నురేన్ కంబైన్స్ నిర్మిస్తున్న చిత్రానికి ‘ద్రోహ’ అని పేరు పెట్టారు ఈ చిత్రానికి దానయ్య దర్శకుడు అగస్టు 1 నుండి 10 వరకు వాహినీలో మూటంగు జరిగింది.
- ఎఫ్.ఆర్. ఎక్స్.ఎస్.వారి “కోడలు దిద్దినకాపురం” మూటంగు అగస్టు 4 లో వాహినీలో పూర్తయింది ఈ చిత్రానికి యోగానంద్ దర్శకుడు
- హీరో నాగేశ్వరరావు అగస్టు 1 నుండి 16 వరకు జమనలో ఉత్తమచిత్రం ప్రభాకర్ దర్శకత్వంలో నటించారు
- రాజ్యం ఏకర్థివారి “రంగశి రాణి” మూటంగు అగస్టు 7 నుండి 20 వరకు పార్లర్ స్టూడియోలో జరుగుతుంది ఈ చిత్రానికి పి ఎన్ రాజ్ దర్శకుడు
- ప్రొడ్యూసర్స్ కంబైన్స్ వారి “ఇద్దరమ్మాయిలు” మూటంగు హైదరాబాద్ లో అగస్టు 1 నుండి 6 వరకు ఎన్ ఆర్ పుట్టన్న దర్శకత్వంలో జరిగింది
- “కాడీ రాణి” చిత్రానికి లక్ష్మీ ఫిలింస్ పంపిణీదారులుగా బస్టందం చేసుకున్నారు
- దక్షిణ భారత సినీ సెక్షన్ యొక్క ల్యా జులై 29 న డి. జి పాల్కే తన వార్షిక జయంతిని సుద్రామూర్ ఘనంగా జరిపారు.
- యన్. బి. ఆర్. ఏకర్థి చిత్రానికి ‘హి తమ్ముడు’ అని పేరుపెట్టారు

నటుడయిన దర్శకుడు

‘కన్నతల్లి’, ‘ప్రియన్య’, ‘విచిత్ర కుటుంబం’ చిత్రాలకు దర్శకత్వం వహించిన శ్రీ కె. ఎన్. ప్రకాశరావు మంచి నటుడు అని మీకు తెలుసా? ఒకసారి ‘ద్రోహ’ చిత్రం గుర్తుకి తెచ్చుకోండి ఒక కేళి ఆ చిత్రాన్ని చూడలేక పోయినా, మాధురి అద్వై ప్రాడక్స్ నిర్మిస్తున్న చిత్రాన్ని చూడండి ఈ చిత్రంలో అంజలిదేవిగారికి భర్తగా, శోభన్ బాబుకు లండన్ గా కనిపిస్తారు. కరెన్టే సంవత్సరం తర్వాత ప్రకాశరావు గారిని నటించేపని ఘోర దర్శకుడు పొందినరావుకు (అర్జున్ రావు పేరు) చెందింది. ప్రకాశరావుగారి పదాధిక

ప్రాద్దుటి
తాజాతనము
గంటలు తరబడి
రోజంతా

ఓను, స్నానం అయిన తరువాత ప్రాద్దుటి
పూటవుండే తాజాతనము రోజంతా
గంటల కొద్దీ వుంచుకోవచ్చు...పాండ్స్
డ్రీమ్ ఫ్లవర్ టాల్క్. తారతమ్యంలో
విస్తారంగా అమ్ముడయే టాల్క్
పాండ్స్ డ్రీమ్ ఫ్లవర్ టాల్క్ కు నాజాకైన
వరిమళము అల్లా వస్తూనే వుంటుంది....
పాండ్స్ డ్రీమ్ ఫ్లవర్ టాల్క్ తడిని
వెంటనే వేల్చుకుంటుంది,
అతివన్నివారంగా చేరాలనిపిస్తుంది....
చల్లగా, తాజాగా, వరిమళిస్తూ
వుంటుంది. ఉక్కతో అల్లంత,
అంటుకుంటూండే ఉష్ణ
ప్రదోగార్థాకూడా. ఇది సంవత్సరం,
సాధుసా అన్నికాలంలోను
ప్రపయోగించగల టాల్క్!
కే నైజాలలో లభిస్తూంది
స్వామిలీ-లాడ్జి-మిడియమ్

పాండ్స్

డ్రీమ్ ఫ్లవర్ టాల్క్

అతి మృదువుగా ఉల్లాసకరమైన టాల్క్

వీస్ ట్రో.పాండ్స్ ఇన్ కార్పొరేషన్

(పరిమితమైన వార్యకర్ యు, యస్, ఎ. లో స్థాపితము.)

(P-0102)

“మూగ ప్రేమ”లో చలనచిత్ర నాటిక

ని ని మా

చారిజ్ఞా అంజలిదేవి (గమ్మ) నిర్మించిన శ్రీ వీ. ఎస్. ఆర్. అంజలియ్యుని నిర్మిస్తున్న చిత్రంలో విప్లవంగావు, శోభనీయమైన, కాంచన, చాలీ ముఖ్యపాత్ర ధారులు.

కొత్త నాయిక

మధు ఓక్సర్వారి ‘జంటి గారం’ చిత్రంలో అడవి అనే అమ్మాయి శోభనీయమైన నటించింది ఒక

హీరోయిన్ కు కావలసిన అర్హతలు అన్నీ ఆరుణితో ఉన్నాయి. అందచందాలతో బాటు యాక్టింగ్ ట్యాలెంటు ఆరుణితో అగుపించినందునల్లానే దర్శకుడు బాపూ, కథకుడు ముళ్ళపూడి వెంకటరమణగార్లు ఆరుణను తాము చిత్రకల్పన బ్యానర్ లో నిర్మించనున్న చిత్రంలో నటించడానికి ఒప్పందం చేసుకున్నారు.

శ్రీ వెంకటేశ్వర వైభవం:

ఇంతవరకూ తిరుమల దేవస్థానంలోకి మూసి కెమెరా తీసుకువస్తే ఎనుమతి ఎవరికి ఇవ్వలేదు అందుచేతనే శ్రీ వెంకటేశ్వరస్వామి కల్యాణోత్సవాలను, నిత్యం జరిగే అర్చనలు, పూజావిధానాలూ ఎవరూ చిత్రం తీయలేదు. కానీ, దేవస్థానం వారు స్వయంగా భక్తులకోసం వేద మంత్రాలతో, శ్లోకాలతో తిరుమలలో అనువిత్యమూ ఏడుకొండలవాని పన్నిదిలో— ఆయన వైభవాలు ఎలా జరుగుతాయో అలా అన్నీ ‘శ్రీ వెంకటేశ్వర వైభవం’ అన్న పేరుతో రూపొందించిన చిత్రంలో చిత్రించారు.

ఇండ్రో — సుప్రభాతం, స్వీమివాణి కొలుపు, కల్యాణోత్సవం, వహనసంకరాభిషేకం, వసంతోత్సవం, ఉయ్యాలసేవ, రథోత్సవం, ఏకాంతసేవ (పవళింపు సేవ) 25 సంవత్సరములకు ఒకసారి వచ్చే ‘అష్టాబంధన మహాసంప్రక్షణ’ మొదలైన అంశాలున్నాయి సుప్రభాతం శ్లోకాలకు భావ వివరణచేస్తూ చక్కని వామనంలో చిత్రీకరించారు. ఇది రంగుల్లో చిత్రించడం మరొక విశేషం!

తిరుమలలో ఏడుకొండలస్వామి పన్నిదిలో జరిగే సేవలు దూరంగా చలన చిత్రంగా రూపొందించడం ఎడే మొదటిసారి ఈ చిత్రం మాన్యుస్క్రిప్ట్ సేపూ తిరుమలలో వస్తూనే ఉంటుంది. భక్తులకు ‘శ్రీ వెంకటేశ్వర వైభవం’ ఒక అపూర్వకామర ! ఈ చిత్రాన్ని తిరుమల—తిరుమల దేవస్థానంవారు పనుర్నిస్తున్నారు యస్ రాజేశ్వరరావు సంఘం సమకూర్చారు మసీది, శ్రీరంగం గోపాల రత్నం, యస్ పి బాలసుబ్రహ్మణ్యం పి. డి. శ్రీనివాస్ పాటలు పాడారు. ఈ చిత్రానికి నిర్వహణ : శ్రీ చంద్ర నారాయణ్ (ఎగ్జిక్యూటివ్ అసీసర్) వ్యాఖ్యానం : శ్రీ కె జగ్గయ్య త్వరలో ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతటా విడుదల కాబోతున్నది.

“ఒకే కుటుంబంలో” లో రాజశ్రీ కాంతారావు

వ.ద్రాసులో రాజేష్

టౌంజాయిలో తీరిక లేకుండా పని చేస్తున్న రాజేష్ నన్నాపై మద్రాసు నిర్మాతల కన్ను పడింది. తమిళ నిర్మాత చిన్నప్ప డేవర్ తను నిర్మించనున్న 'తునైజన్' హిందీ చిత్రంలో రాజేష్ ను హీరోగా బుక్ చేసారు. భక్తి ప్రధానమయిన యాపాత్రను నిర్వహిస్తున్నప్పుడు మాంసాహారిని ముట్టుకోను అని రాజేష్ ప్రతిజ్ఞ చేశాడు.

‘వా తమ్ముడు’లో శోభన్ బాబు, భారతి.

తెలుగు చిత్రాలకు సంగీత దర్శకుడిగా పనిచేస్తున్న ఏ. ఏ. రాజ్ కు యెదురు చూడని లక్ తగిలింది. ఏ. ఏ. రాజ్ ‘సంచకల్యాణి దొంగలరాణి’కి సంగీతసారథి అని మీకు తెలుసనుకుంటూ, ఇప్పుడు ఆయన ఒక హిందీ చిత్రానికి సంగీత దర్శకుడయ్యాడు. ఇటీవల జెమిని స్టూడియోలో రెండు హిందీ పాటలను రికార్డు చేసారు. ఈ హిందీ చిత్రానికి జంబులింగం దర్శకుడు.

—శ్రీనివాస్ ●

పిచ్చా - పాటి

సినిమా ప్రముఖులు - రాజకీయాలు

సినిమా రంగంలో ప్రముఖులుగా పున్న వారిలో కొందరు వివిధ రంగాలలో కూడా ప్రాముఖ్యాన్ని సంపాదించుకుంటున్నారు. మన వాళ్లలో రాజకీయాలలో ప్రమేయం పున్న వాళ్లు ఎక్కువగా లేరు. నిర్మాతలలో శ్రీ చక్రపాణి, దర్శకులలో శ్రీ బి. ఎన్. రెడ్డి ఎం. ఎల్. సి. లు.

నటులలో శ్రీ జగ్గయ్య ఎం. పి... ‘మన కెందుకులే లేనిపోని గొడవలు’ అని సరిపెట్టుకున్నారో ఏమోగాని—మిగిలిన వారెవరూ రాజకీయాలలో సంబంధం పెట్టుకోలేదు.

మన పొరుగువారైన తమిళ నటులకి రాజకీయాలలో సంబంధ బాంధవ్యాలు మెండుగా ఉన్నవి. శ్రీ ఎం. జి. ఆర్. డి. ఎం. కె. పార్టీ నభ్యుడు, ఎం. ఎల్. పి. ఇంకా అనేకమైన పార్టీ కార్యకలాపాల్లో తరచూ పాల్గొంటూ ఉంటారు. శ్రీ శివాజీ గణేశన్ కి కాంగ్రెసు పార్టీతో సంబంధాలున్నవి. ప్రస్తుత మద్రాసు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎం. కరుణానిధి సినిమాకు సంబంధించిన వ్యక్తి. ఒకప్పుడు ఆయన నటుడు. స్వర్గీయ మాజీ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ పి. ఎన్. అబ్బాదురై మంత్రివర్గం ఏర్పడక ముందు—శ్రీ కరుణానిధి చాలా సినీ మాలకు కథలూ, సంభాషణలూ రాశారు. అబ్బాదురై కూడా సినిమా లకు రచన చేశారు.

మనవారి వలెనే—హిందీ, కన్నడ, మళయాళ చిత్ర సీమల్లో రాజకీయాలలో జోక్యం పున్న సినిమా ప్రముఖులు తక్కువ.

* * * హరిపుడ్ నటుడు విల్ రోజర్స్ ఆమెరికా అధ్యక్ష పదవికి పోటీ చేశారు. అఫ్ కోర్స్ ... గెలవలేదనుకోండి.

ప్రసిద్ధ నటుల జాబితాలో చేరిన ఒమార్ షేరీఫ్—అసలు పేరేమిట?

తెలిదుగాని, మహమ్మదీయుడని చాలా మంది భ్రమ పడుతూ పుంటారు. కాని, ఆయన ఈజిప్ట్ కు చెందిన క్రిస్టియన్. బ్రిడ్జ్ గేమ్ (కార్డ్స్) అట)లో పుణుడు.

హిందీ చిత్రాలకు తెలుగు దర్శకులు

శ్రీయుతులు ఎల్. వి. ప్రసాద్, తాతినేని ప్రకాశరావు, అడుర్తి నుబ్బారావు, కె. ప్రత్యుత్తమ్, లాపే చాణక్య, వి. హనుమాదనరావు, కె. బి. తిలక్—సాంఘిక చిత్రాల నిర్మాతలలో ఒక కొత్త ఒరవడిని ప్రవేశ పెట్టి, ఎన్నో బాక్సేసు చిత్రాలకు దర్శకత్వం వహించి—తెలుగు దేశంలో సంచలనం సృష్టించారు. అలాంటి ఈ ప్రతిభాంశులంతా ఈనాడు హిందీ చలన చిత్రరంగంలో కూడా దర్శకులుగా విశిష్టమైన స్థానం కలిగి పున్నారు. ఇవాళ వారందరికీ ఉత్తరాదిన ఎంతో ‘ఓ మాండ్’ ఉన్నది. నెమ్మదిగా ఒక్కొక్కరూ తెలుగు రంగనికి మారమవుతున్నారు.

శ్రీయుతులు ఎల్. వి. ప్రసాద్, తాతినేని ప్రకాశరావు తెలుగు చిత్రాలకి దర్శకత్వం వహించడం మానుకొని చాలాకాలమయింది. మిగిలిన వారిలో ఇప్పుడు ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క తెలుగు చిత్రానికి దర్శకత్వం చేపట్టారు. శ్రీ తిలక్ ఇప్పుడు ఏ తెలుగు చిత్రమూ తీయడంలేదు; ఇంత వరకూ ఆయన దర్శకత్వం వహించిన ఏ హిందీ చిత్రమూ విడుదల కాలేదు. ఏక కాలంలో రెండు హిందీ చిత్రాలకు దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. ‘సంచలన చిత్రాలను సృష్టించి గొప్పదనం సంతరించుకున్న యిలాంటి మేధావులంతా హిందీరంగంలో స్థిరపడుతుంటే—ఇక మనకు మంచి చిత్రాలు ఎలా వస్తాయి?...

—మోహన్ కుమార్.

పుస్తకాలు

1. భారతి: శ్రీ కొమ్మూరి వేణుగోపాలరావు. 324 పేజీలు. రూ. 6. ప్రతులకు: నవభారత్ బుక్ షాపుస్, లూరు: రోడ్డు విజయవాడ-2.

2. ఏది సత్యం? ఏదే సత్యం?— (శ్రీమతి సి. ఆంధరామమ్మ. 176 పేజీలు. రూ. 2.50.

3. సమత: [వెమ్మస్కోపాకెల్ నవల]. (శ్రీమతి వాసిరెడ్డి రాధామ. 272 పేజీలు. రూ. 2. చివరెండు పుస్తకాలకు: ఎం. శేషచలం అండ్ కో మదరాసు సికింద్రాబాదు వ. చిలీపట్నం.

లోగడ చావునో సర్వో సమల పాతకల్లు ఎంతగానో ఆకర్షించింది. శ్రీ వేణుగోపాలరావు కలం నుండి వెలువడిన మరొక వృత్త నవల ఈ 'భారతి'—ఒక సర్వ గాధ. మరొకలా చెప్పితే వాలంటే ఒక రోగి ఉండటం. ఇంకొకలా చెప్పాలంటే కుమ్మక్కాధిని పరించి కొన్ని సత్యాలను వెల్లడించే కథనం.

నాయిక భారతి ఒక చక్కని మక్క. ఆ మక్క ఒక మచ్చ. అదే ఈ నవల క లటికీ మూలం. నాయకుల ఒకరికి వింటి ఒకరుండటంవల్ల భారతి పితకు సానుభూతి అంతగా అభించదు. ఆమెను పెళ్లి చేసుకున్న భర్త పీడినందు. అతన్ని అనుమూనించి అవమానించి దాక్టర్ సాగర్ (పేమిస్తుంది. భారతి ఈ నిర్ణయానికి రావటం సహజంగా లేదు. స్నేహితులూ, పల్లెకకు పెళ్లి కావాలి. తన జీవితం నిలానో ఒకలాగా వెళ్ళదొయ్యాలి— కనుక ఈ నిర్ణయానికి వచ్చినట్లు అనిపిస్తుంది.

మల్లిక పిల్లలు (ప్రేమ:ఖాం లేదు. వాగరాజ పిత్ర అనవసరం.

రోకొం పంటించుకుని అమ్మించుకునే ఈ రోగాన్ని గురించి 'కానికే తెలియవలసిన విశేషాలు బోధించడం, వివేకం పెంచుకొని జ్ఞానం సానుభూతి కలిగించడం రచయిత ఆశయాని అనుకోవచ్చు.

* * *

ఊర. ఊరంతా గుప్పుమంది — మోగి భార్య కల్లాణిని వనంతరావు వశం చేసుకున్నాడంటూ. మోగి తన ఉద్యోగంకోసమని వంకపెట్టి ఊరు విడిచి వెళ్ళాడనీ, సరిగ్గా అదే సమయానికి వనంతరావును అహించాడనీ గూడా వార్తలు (వచారం లోకి వచ్చాయి.

ఇందులో ఏది సత్యం? ఏదే సత్యం?— ఆ ఆలం మగల మనస్సులకు భేదించాయి, మమతల భేదించాయి.

విరిగిన మనసుల: అతనిపు కథ?—

నిట్టచివర—ఒక (వెళ్లి అలానే నిలిచి వుంది— కథనాయి: కల్లాణి బతుకుతుందా, లేదా? అని. అయితే— ఈ ప్రశ్నకు కూడా సమాధానం 'నా మనస్'— సూచించారు. రచయిత.

నిజాని అదో (వెళ్లి కాదు.

వనంతరావులో పరివర్తన వచ్చేయంతవరకూ, మోగి వక్కాదా వ పడటంవరకూ కల్లాణి బతికితే చాలి. ఆ తరువాత మరీ అనవసరం లేదు.

ఈ పుస్తకంలో 'నా మనస్' మొదటనే వెయ్య

డంతో నమ్మెన్ను లేకుండా పోయింది. అది చివరికి వస్తే చాగుండేది.

ఇంత చక్కటి నవలను మన కందించిన రచయితకి అభినందనలు.

* * *

అరుంధతి లేచిపోయింది. తాళి కట్టిన భర్త సీతావతిని వదిలేసి లేచిపోయింది. కన్నబిడ్డ మాధవిని నయితం కావని వెళ్లిపోయింది. రాజకీయవేత్త రావుకోసం మోజువడి, అన్నీ వదిలేసి పోయింది.

ఇందుకు కొంతవరకే కారణం. సీతావతి అనే చెప్పాలి.

సీతావతికి రాజారావు (ప్రతిమిత్రుడే. అంటే నేం?— అతని మూలాన సీతావతి బతుకు నవ్వలంబయింది. అరుంధతి ఆపవాదు: కొనితెచ్చుకుంది.

అంతటితో ఆగిందా?— తల్లిచేసే పాపం పిల్లని కట్టి కుడిపింది. అరుంధతి గాతరు: మాధవి పెళ్లి కాకండానే బిడ్డతల్లి అయింది!

నీ మారోలాగా కళ్ళముంద జరిగిన, జరుగుతున్న హెరాకలస్ నృప్తంగా చూసింది అరుంధతి. గుండె రాయి: చేసేకుంది. మాధవి కన్న కూతుర్ని— అంటే తన మనవరాలినయినా చేరదీసుకుండా మని వెళ్ళబోతే ఆ పసికూన: చూడకండానే కన్ను మూసింది అరుంధతి.

సీతారా: ఏదోగా అరుంధతి అత చక్కగా చిత్రించబడింది. నిజాని రాజారావునుమించిదూసుక పోవలసిన అరుంధతికి అనిలయిన 'పెచ్చ దొరకనే లేదేమో!—

రాజకీయ సాంఘిక వాతావరణాలలో పుట్టి మైన ఈ నవలలో సమతాధానం స్ఫురించదు, కాని రోకడ పోకడ మాత్రం కళ్ళకట్టినట్లు కనిపిస్తుంది. అయినా ఈ నవల పేరు 'సమత'.

నిశ్శబ్ద సంగీతం:

[వెమ్మస్కోపాకెల్ నవల]. (శ్రీమతి సి. ఆనంద రామం. 156 పేజీలు. వెల: రూ 2. ప్రచురణ: ఎం. శేషచలం అండ్ కో, మచిలీపట్నం, మదరాసు, సికింద్రాబాదు.

సంగీతం నిశ్శబ్దంగా ఉండదు. మరి అంత విసి పనబడకుండా వుంటే రహస్య మవుతుంది గాని అది సంగీతం కాదు.

ఈ నవలలో నాయిక నాయకులు నిశ్శబ్ద సంగీతం ఆలాపించటానికి అవసరం కనబడదు. ఏమంటే, వాళ్ళు నోరూ వాయిదా లేనివాళ్ళ కాదు, అభిమా, శుభిమా తెలియని అమాయకులూ కాదు.

అయితే— ఆ రెండు పృథ్వీలకూ మరి రెండు పృథ్వీలకూ తోడు: చేస్తూ, ఒక చిత్ర నమస్సును పాతకల ముందుంచి, ఊహితమయిన పరిష్కారాన్ని చూపుతూవార: రచయిత.

మాధవ నరకను ప్రేమించాడు, జానకిని పెళ్లాడాడు. నరక అలసిపోతే (ప్రణాం పెట్టుకుంది. కాని, జానకి మాధవను పెళ్లాడటం తప్పనిసరి అయింది. ఈ మూడు మనసులతో అమలంధం నురాగం పెంచుకున్న మాతృమూర్తి కల్తాయని ఈ సమస్య: భేదించనే లేకపోయింది. పిటిలేని వ్యక్తి జానకి. ఆమె నూట ఒక్కొక్కటి సరిగా తూచినట్టే. ఈ పిత్రను చిత్రించిన రచయిత (వెళ్లి, అనమా: తిథి ఎంత చెప్పినా కొద్దిపాటు.

కునుమ: కథ చిన్నదయితేనేం, అంతో అవ్వడం కరంగావుంది. ఆమె గడుసుడనంమరొకళ్ళకురాదు.

బరితెగించిన రోకానికి బుద్ధి చెప్పాలంటే కునుమ లాంటి గడుసు పల్లెలూ, జానకిలాంటి— కల్తాయనీ వంటి చల్లని తల్లెలూ ఉండే లీలా.

—శివకుమారి

మంత్రవర్గంలో...

(47 వ పేజీ తరువాయి)

నా భర్తకి ఎంతో ఇష్టం—చివరికి ఏర్పాలికి కూడా నా రాజకీయ జీవితం మీద అసక్తి కలిగింది!

'నేను రాజకీయాంలో మళ్ళీ కాలు వెళ్ళేసరికి వారికి సుమారు అరేళ్ళు. ఇప్పుడు వాళ్ళకి పార్లమెంటు భవనం బాగా పరిచయం అయిపోయింది! నేను అక్కడ లేకపోతే వారికి తోచదు...

'వాళ్ళకి ఒక మంచి 'నానీ' (దాది)ని ఏర్పాటు చేశాను. అదీ లేకపోతే వాళ్ళని అనలే వదిలి వెళ్ళలేక పోయే దానిని...' సంగీతం

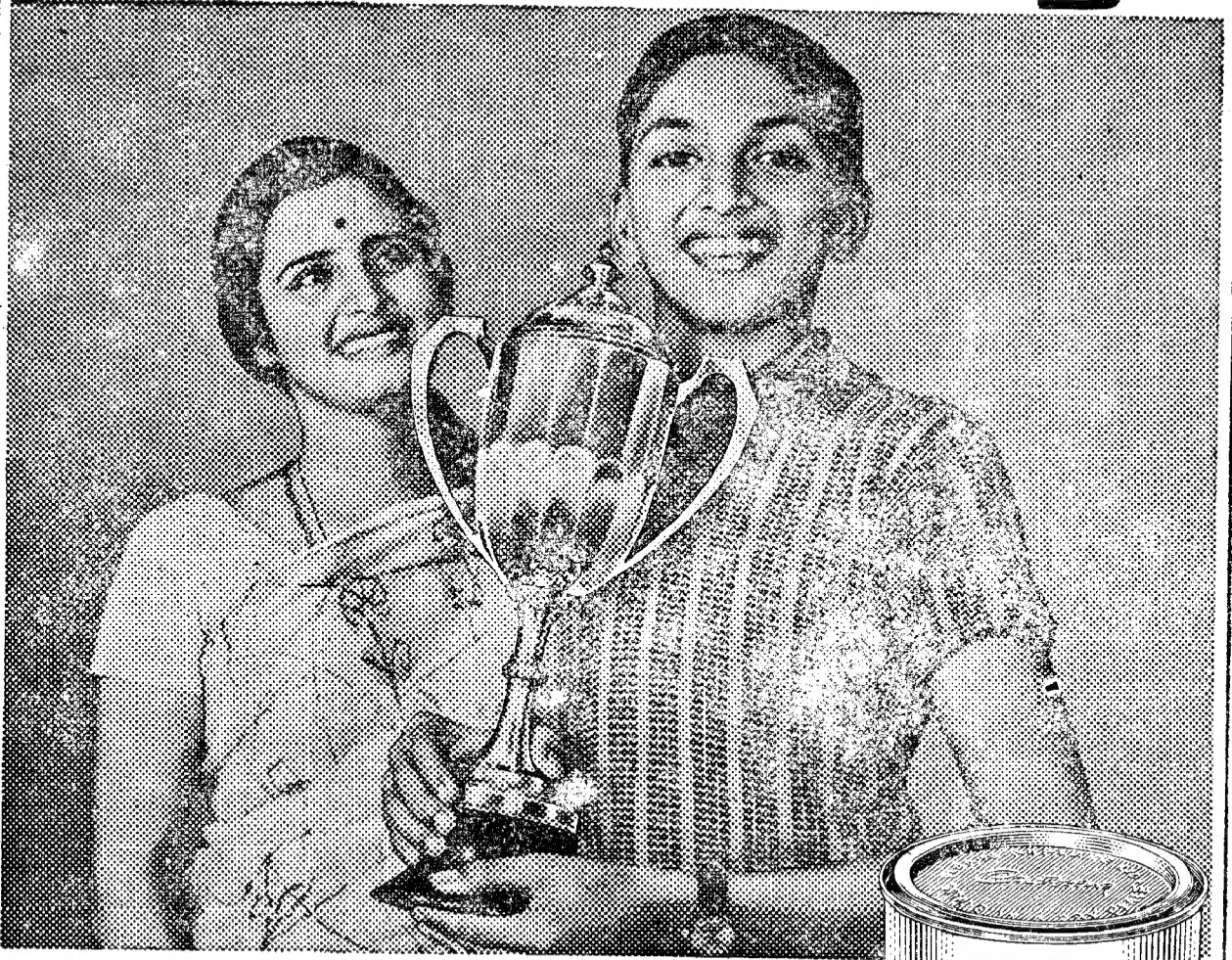
(శ్రీమతి ధావూర్ కుటుంబ జీవితం వరిధి క్రమంగా తగ్గిపోతూ ఉండటంతో ఆశ్చర్యం లేదు. ప్రస్తుతం సంగీతం ఒకటే ఆమె పాల్గొన్న గిరిగే వినోదం. పీరియన్సుడెల్లా ధావూర్ దంపతులు సంగీత నాటకాలకి వెదుతూ ఉంటారు.

నిజంగా తీరిక సమయాలో ఆమెవంటి రాజకీయ నాయకులు ఏమి చేస్తారు? ఆమెకి ఏమి ఇష్టం?

'బుల్ల చక్కటెట్టుకొనటం, వంట చేయటం, కుట్టువని, గదిని అలంకరించటం—మన కుష్టి ఫలితాన్ని 'పిటితో చూడటమే సెద్ద అనందం! మెదడుకి తగితే పనిని మాని చేతులతో పని చేయటం వాకు ఇష్టం! ఎంతో సంతోషంగా ఉంటుంది అన్నాడు.....'

(డా. వ. పి.)

సవ్యమైన పెంపకానికి రకీ బోర్నవిటా శక్తి!

ఎదిగే వయసులోని చదువుకొనే పిల్లలకు రోజువారీ బోజనంవలన
చేకూరే శక్తి చాలదు. వారికి కలిగే శక్తి అంతా చదువుల్లో ఆటలల్లో
హరింపు అయిపోతుంది. పిల్లల సవ్యమైన పెంపకానికి సరియైన
పోషణకు అధిక శక్తి చాల అవసరం. తగిన శక్తిని
సమకూర్చేందుకు వారికి ప్రతిరోజూ బోర్నవిటా
ఇవ్వాలి. బోర్నవిటాతో పిల్లలు ఆరోగ్యంగా
ఉత్సాహంగా ఉండగలరు.
రుచికరమైన శక్తి పోషకమైన బోర్నవిటా కోకో, పాలు,
మాల్ట్, పంచదారల సంతృప్త మిశ్రమము, మరి దీనిని
తయారుచేసేవారు—క్యాడ్ బెరన్

శక్తి, ఉత్సాహం — మరియు రుచికోసం రోజూ బోర్నవిటా!

బిడ్డల భవిష్యత్ కి తల్లా! తండ్రా!!
ప్రతి తల్లి, తండ్రీ, బిడ్డలు, పుటుంబ సమేతంగా
మూడు అగ్గ సంవత్సరాలకు చిత్రం - చూడండి!

రామ విజేతా ఫిలింస్

తల్లితండ్రులు

స్క్రిప్ట్-దర్శకత్వం: కె. హనురావు నిర్మాత: కె. వి. ప్రభాకర్

మాటలు: పినిశెట్టి సంగీతం: ఘంటసాల
పానలా ప్రగడ వారికొసల్య
నవల ఆధారం.

విడుదల:

ఆంధ్ర: జూలై, నీడెడ్: నవంబర్
సైబరా: డిసెంబర్, మైసూర్: విజయం

